

ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS

2014 m. kovo 12 d., Vilnius

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio nuostatomis ir Lietuvos banko Periodinės ir papildomos informacijos rengimo ir pateikimo taisyklėmis, mes, LITGRID AB generalinis direktorius Daivis Virbickas, finansų departamento direktorius Rimantas Busila ir vyriausioji finansininkė – apskaitos skyriaus vadovė Svetlana Sokolskytė, patvirtiname, kad, mūsų žiniomis, pateikiamos audituotos 2013 metų LITGRID AB ir konsoliduotos finansinės ataskaitos, parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, atitinka tikrovę ir teisingai parodo LITGRID AB ir konsoliduotą įmonių grupės turtą, įsipareigojimus, finansinę būklę, laikotarpio pelną arba nuostolius ir pinigų srautus, kad konsoliduotame metiniame pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga, LITGRID AB ir konsoliduota įmonių grupės būklė kartu su pagrindinių rizikų ir neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, aprašymu.

Generalinis direktorius

Daivis Virbickas

Finansų departamento direktorius

Rimantas Busila

Vyriausioji finansininkė

Svetlana Sokolskytė

Įmonės kodas
PVM mokėtojo kodas
Adresas
Telefonas
Faksas
E. paštas
Svetainė
Juridinių asmenų registro tvarkytoja

302564383
LT 100005748413
A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09311, Vilnius
+370 5 278 2777
+370 5 272 3986
info@litgrid.eu
www.litgrid.eu
VĮ Registrų centras

LITGRID AB

KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS 2013 M. FINANSINĖS ATASKAITOS,
PARENGTOS PAGAL TARPTAUTINIUS FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS
STANDARTUS, PRIIMTUS TAIKYTI EUROPOS
SAJUNGOJE, PATEIKIAMOS KARTU SU NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS
IŠVADA IR KONSOLIDUOTU METINIŲ PRANEŠIMU

PUSLAPIS

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA	3-4
FINANSINĖS ATASKAITOS:	
FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS	5
BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITOS	6
NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITOS	7
PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITOS	8
FINANSINIŲ ATSKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS	9-46
KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS	47-83

Finansinės ataskaitos patvirtintos 2014 m. kovo 12 d.

Daivis Virbickas
Generalinis direktorius

Rimantas Busila
Finansų departamento direktorius

Svetlana Sokolskytė
Vyriausioji finansininkė

UAB „Ernst & Young Baltic“
Subačiaus g. 7
LT-01302 Vilnius
Lietuva
Tel.: (8 5) 274 2200
Faks.: (8 5) 274 2333
Vilnius@lt.ey.com
www.ey.com

Ernst & Young Baltic UAB
Subačiaus St. 7
LT-01302 Vilnius
Lithuania
Tel.: +370 5 274 2200
Fax: +370 5 274 2333
Vilnius@lt.ey.com
www.ey.com

Juridinio asmens kodas 110878442
PVM mokėtojo kodas LT108784411
Juridinių asmenų registras

Code of legal entity 110878442
VAT payer code LT108784411
Register of Legal Entities

Nepriklausomo auditoriaus išvada AB „Litgrid“ akcininkams

Išvada apie finansines ataskaitas

Mes atlikome toliau pateiktą AB „Litgrid“, Lietuvos Respublikoje įregistruotos akcinės bendrovės (toliau - Bendrovė), ir konsoliduotųjų AB „Litgrid“ ir jos dukterinių įmonių (toliau - Grupė) finansinių ataskaitų, kurias sudaro 2013 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaitos ir tą dieną pasibaigusį metų bendrųjų pajamų, nuosavo kapitalo pokyčių, pinigų srautų ataskaitos ir aiškinamasis raštas (reikšmingų apskaitos metodų santrauka bei kita aiškinamoji informacija), auditą.

Vadovybės atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškreipimų dėl apgaulės ar klaidos.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų atsakomybė - apie šias finansines ataskaitas pareikšti nuomonę, remiantis atliktu auditu. Mes atlikome auditą pagal Tarptautinius audito standartus, kuriuos nustato Tarptautinė apskaitininkų federacija. Šie standartai reikalauja, kad mes laikytumėmės etikos reikalavimų ir planuotume bei atliktume auditą taip, kad gautume pagrįstą užtikrinimą, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškreipimų.

Auditas apima procedūras, kurias atliekant siekiama surinkti audito įrodymų dėl finansinių ataskaitų sumų ir atskleistos informacijos. Procedūrų parinkimas priklauso nuo auditoriaus profesinio sprendimo, įskaitant finansinių ataskaitų reikšmingo iškreipimo dėl apgaulės ar klaidos rizikos vertinimą. Vertindamas šią riziką, auditorius atsižvelgia į vidaus kontrolę, susijusią su įmonės finansinių ataskaitų rengimu ir teisingu pateikimu, kad pasirinktų tomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad pareikštų nuomonę apie įmonės vidaus kontrolės veiksmingumą. Auditas taip pat apima taikomų apskaitos metodų tinkamumo ir vadovybės atliktų apskaitinių įvertinimų pagrįstumo ir bendro finansinių ataskaitų pateikimo įvertinimą.

Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami auditoriaus sąlyginei nuomonei pagrįsti.

Sąlyginės nuomonės pagrindas

Remiantis Bendrovės ir Grupės apskaitos politika, ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas perkainota verte, parodančia jo tikrąją vertę perkainojimo dieną, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius, ir šio turto atžvilgiu atliekamas vertės sumažėjimo testas, kai egzistuoja vertės sumažėjimo požymiai. Kaip paaiškinta Bendrovės ir konsoliduotų finansinių ataskaitų 3.27 -oje ir 5-oje pastabose, teisės aktų pakeitimai galėjo turėti reikšmingą neigiamą įtaką Bendrovės ir Grupės turto tikrajai ir atsiperkamajai vertėms. Kadangi artimiausioje ateityje yra tikimasi reikšmingų pokyčių reguliacinėje aplinkoje, Vadovybė nusprendė neatlikti ilgalaikio materialiojo turto, kurio apskaitinė vertė 2013 m. gruodžio 31 d. Bendrovės ir Grupės finansinės padėties ataskaitoje buvo atitinkamai lygi 1 972 mln. litų ir 1 974 mln. litų (2012 m. gruodžio 31 d. atitinkamai 1 975 mln. litų ir 1 977 mln. litų), tikrosios vertės nustatymo bei neatliko vertės sumažėjimo testo. Dėl to mes negalime nustatyti, ar reikalingi kokie nors pataisymai ilgalaikiam materialiajam turtui, kuris yra įtrauktas į Bendrovės ir konsoliduotas finansines ataskaitas.

Sąlyginė nuomonė

Mūsų nuomone, išskyrus *Sąlyginės nuomonės pagrindas* aprašyto dalyko galimą įtaką, toliau pateiktos finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai pateikia Bendrovės ir Grupės 2013 m. gruodžio 31 d. finansinę padėtį ir jų tą dieną pasibaigusių metų finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Išvada apie kitą įstatymų reikalaujamą pateikti informaciją

Be to, mes perskaitėme 2013 m. konsoliduotą Vadovybės metinį pranešimą ir nepastebėjome jokių reikšmingų jį įtrauktos finansinės informacijos neatitikimų 2013 m. finansinėms ataskaitoms.

UAB „ERNST & YOUNG BALTIC“
Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001335

Inga Gudinaite
Auditoriaus pažymėjimo
Nr. 000366

Auditas buvo baigtas 2014 m. kovo 12 d.

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS

2013 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

	Pas- ta- bos	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2012 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikis turtas:					
Nematerialusis turtas	4	2,365	2,176	1,749	1,432
Materialusis turtas	5	1,975,211	1,972,208	1,978,378	1,974,781
Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą		184,443	184,438	110,510	110,510
Investicijos į dukterines įmones	6	-	15,494	-	8,608
Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones	6	15,922	15,320	16,052	16,601
Atidėtojo pelno mokesčio turtas		324	-	218	-
Finansinis turtas, galimas parduoti	7	7,723	7,723	7,722	7,722
Ilgalaikio turto iš viso		2,185,988	2,197,359	2,114,629	2,119,654
Trumpalaikis turtas:					
Atsargos	8	8,844	3,522	14,003	2,438
Išankstiniai apmokėjimai		591	455	351	106
Prekybos gautinos sumos	9	65,447	53,296	72,156	51,646
Kitos gautinos sumos	10	114,155	36,607	97,034	95,844
Kitas finansinis turtas	11	21,262	4,835	63,490	62,312
Iki išpirkimo termino laikomos investicijos	12	70,000	70,000	-	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	13	81,562	80,751	127,387	126,097
Trumpalaikio turto iš viso		361,861	249,466	374,421	338,443
Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti	6	-	-	5,620	4,731
TURTO IŠ VISO		2,547,849	2,446,825	2,494,670	2,462,828
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI					
Kapitalas ir rezervai:					
Įstatinis kapitalas	14	504,331	504,331	504,331	504,331
Akcijų priedai	14	29,621	29,621	29,621	29,621
Perkainojimo rezervas	15	226,173	225,811	246,582	246,339
Privalomasis rezervas	16	50,467	50,433	50,464	50,433
Kiti rezervai	16	654,654	654,654	654,738	654,654
Nepaskirstytasis pelnas		43,034	50,755	44,742	47,160
Nuosavas kapitalas tenkantis patronuojančios įmonės akcininkams		1,508,280	1,515,605	1,530,478	1,532,538
Nekontroliuojanti dalis		259	-	4,390	-
Nuosavo kapitalo iš viso		1,508,539	1,515,605	1,534,868	1,532,538
Ilgalaikiai įsipareigojimai:					
Dotacijos	18	423,955	423,955	304,971	304,971
Ilgalaikės paskolos	19	165,044	165,044	138,112	138,112
Ateinančių laikotarpių pajamos	20	13,274	13,274	13,990	13,990
Kitos ilgalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	21	717	602	6,291	6,100
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai	22	150,828	150,828	166,775	166,775
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso		753,818	753,703	630,139	629,948
Trumpalaikiai įsipareigojimai:					
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis ir kitos trumpalaikės paskolos	19	56,479	49,030	45,956	41,434
Prekybos skolos	23	78,616	75,422	102,618	83,931
Gauti išankstiniai apmokėjimai	24	4,889	4,116	3,397	2,571
Mokėtinas pelno mokeskis		8,368	8,368	10,430	10,430
Kitos mokėtinos sumos	25	137,140	40,581	167,262	161,976
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso		285,492	177,517	329,663	300,342
Įsipareigojimų iš viso		1,039,310	931,220	959,802	930,290
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO		2,547,849	2,446,825	2,494,670	2,462,828

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

**BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITOS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.**
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

	Pasta -bos	Grupė 2013 m.	Bendrovė 2013 m.	Grupė 2012 m.	Bendrovė 2012 m.
Pajamos					
Elektros ir susijusių paslaugų pajamos	26	541,298	540,777	430,527	430,114
Kitos pajamos	28	72,604	7,200	77,840	8,188
Pajamų iš viso		613,902	547,977	508,367	438,302
Sąnaudos					
Elektros energijos pirkimai ir susijusių paslaugų sąnaudos	4,5,18	(291,791)	(291,849)	(215,728)	(217,271)
Nusidėvėjimas ir amortizacija		(130,527)	(129,118)	(126,283)	(124,960)
Darbo užmokestis ir susijusios sąnaudos		(39,765)	(20,347)	(36,910)	(17,724)
Remontų ir priežiūros sąnaudos		(14,435)	(22,701)	(14,482)	(24,067)
Telekomunikacijų ir IT sistemų sąnaudos		(13,545)	(12,886)	(14,167)	(13,144)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymo sąnaudos		(5,353)	(5,345)	(1,409)	(1,409)
Kitos sąnaudos		(92,219)	(36,523)	(71,061)	(11,278)
Sąnaudų iš viso		(587,635)	(518,769)	(480,040)	(409,853)
VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	27	26,267	29,208	28,327	28,449
Pelnas iš asocijuotos įmonės pardavimo	6	2,403	3,293	-	-
Finansinės pajamos		1,338	1,331	1,956	1,817
Finansinės sąnaudos		(1,340)	(1,216)	(116)	(90)
Finansinės veiklos pajamos - grynąja verte		2,401	3,408	1,840	1,727
Asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių pelno/(nuostolių) dalis	6	1,151	-	636	-
Pelnas dėl dalies asocijuotoje įmonėje pasikeitimo	6	-	-	232	-
		1,151	-	868	-
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ		29,819	32,616	31,035	30,176
Ataskaitinių metų pelno mokesčio (sąnaudos)	22	(20,518)	(20,497)	(16,666)	(16,544)
Atidėtojo pelno mokesčio pajamos (sąnaudos)	22	16,056	15,948	11,745	11,813
		(4,462)	(4,549)	(4,921)	(4,731)
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)		25,357	28,067	26,114	25,445
Kitos bendrosios pajamos					
Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo pelnas, atėmus atidėtąjį pelno mokestį		-	-	70	-
Kitos bendrosios pajamos atėmus atidėtąjį pelno mokestį		-	-	70	-
BENDROSIOS PAJAMOS		25,357	28,067	26,184	25,445
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI) PRISKIRTINI:					
Bendrovės akcininkams		25,669	28,067	26,005	25,445
Nekontroliuojančiai daliai		(312)	-	109	-
		25,357	28,067	26,114	25,445
BENDROSIOS PAJAMOS (NUOSTOLIAI) PRISKIRTINI:					
Bendrovės akcininkams		25,669	28,067	26,047	25,445
Nekontroliuojančiai daliai		(312)	-	137	-
		25,357	28,067	26,184	25,445
Pagrindinis ir sumažintas pelnas (nuostolis) vienai akcijai (Lt)	30	0.05	-	0.05	-

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITOS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
 (visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Nuosavas kapitalas, priskirtinas Bendrovės akcininkams

Grupė	Pas-ta-bos	Nuosavas kapitalas, priskirtinas Bendrovės akcininkams						Iš viso	Nekon-troliuo-janti dalis	Nuosavo kapitalo iš viso
		Įstatisinis kapitalas	Akcijų priedai	Perkaino-jimo rezervas	Privalo-masis rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirs-tytasis pelnas			
Likutis 2012 m. sausio 1 d.		504,331	29,621	267,179	50,477	979,738	63,942	1,895,288	4,253	1,899,541
Bendrosios pajamos										
Grynasis pelnas (nuostolis)		-	-	-	-	-	26,005	26,005	109	26,114
Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas	15	-	-	42	-	-	-	42	28	70
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas ir nurašytos sumos	15	-	-	(20,639)	-	-	20,639	-	-	-
Iš viso bendrųjų pajamų (nuostolių)		-	-	(20,597)	-	-	46,644	26,047	137	26,184
Pervedimai į nepaskirstytąjį pelną	16	-	-	-	(45)	(325,000)	325,045	-	-	-
Pervedimai į rezervus		-	-	-	32	-	(32)	-	-	-
Dividendai	17	-	-	-	-	-	(390,857)	(390,857)	-	(390,857)
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.		504,331	29,621	246,582	50,464	654,738	44,742	1,530,478	4,390	1,534,868
Likutis 2013 sausio 1 d.		504,331	29,621	246,582	50,464	654,738	44,742	1,530,478	4,390	1,534,868
Bendrosios pajamos										
Grynasis pelnas (nuostolis)		-	-	-	-	-	25,669	25,669	(312)	25,357
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas ir nurašytos sumos	15	-	-	(20,563)	-	-	20,563	-	-	-
Iš viso bendrųjų pajamų (nuostolių)		-	-	(20,563)	-	-	46,232	25,669	(312)	25,357
Dalies dukterinėje įmonėje pasikeitimas	6	-	-	154	-	-	(3,021)	(2,867)	(3,819)	(6,686)
Pervedimai į nepaskirstytąjį pelną		-	-	-	-	(126)	126	-	-	-
Pervedimai į rezervus		-	-	-	3	42	(45)	-	-	-
Dividendai	17	-	-	-	-	-	(45,000)	(45,000)	-	(45,000)
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.		504,331	29,621	226,173	50,467	654,654	43,034	1,508,280	259	1,508,539
Bendrovė	Pastabos	Įstatisinis kapitalas	Akcijų priedai	Perkaino-jimo rezervas	Privalo-masis rezervas	Kiti rezervai	Nepas-kirstytasis pelnas	Iš viso		
Likutis 2012 m. sausio 1 d.		504,331	29,621	266,960	50,433	979,654	66,951	1,897,950		
Bendrosios pajamos										
Grynasis pelnas (nuostoliai)		-	-	-	-	-	25,445	25,445		
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas ir nurašytos sumos	15	-	-	(20,621)	-	-	20,621	-		
Iš viso bendrųjų pajamų (nuostolių)		-	-	(20,621)	-	-	46,066	25,445		
Pervedimai į rezervus	16	-	-	-	-	(325,000)	325,000	-		
Dividendai	17	-	-	-	-	-	(390,857)	(390,857)		
Iš viso sandorių su savininkais		-	-	-	-	(325,000)	(65,857)	(390,857)		
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.		504,331	29,621	246,339	50,433	654,654	47,160	1,532,538		
Likutis 2013 m. sausio 1 d.		504,331	29,621	246,339	50,433	654,654	47,160	1,532,538		
Bendrosios pajamos										
Grynasis pelnas (nuostoliai)		-	-	-	-	-	28,067	28,067		
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas ir nurašytos sumos	15	-	-	(20,528)	-	-	20,528	-		
Iš viso bendrųjų pajamų (nuostolių)		-	-	(20,528)	-	-	48,595	28,067		
Dividendai	17	-	-	-	-	-	(45,000)	(45,000)		
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.		504,331	29,621	225,811	50,433	654,654	50,755	1,515,605		

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITOS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

	Pasta- bos	Grupė 2013 m.	Bendrovė 2013 m.	Grupė 2012 m.	Bendrovė 2012 m.
Pagrindinės veiklos pinigų srautai					
Grynasis pelnas (nuostoliai)		25,357	28,067	26,114	25,445
Nepiniginių sąnaudų (pajamų) atstatymas ir kiti koregavimai					
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	4,5	132,646	131,237	127,991	126,670
Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas		-	-	(83)	-
Gautinų sumų ir investicijų vertės sumažėjimas	6,9	22,445	22,445	24	24
Asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių pelno/(nuostolių) dalis	6	(1,151)	-	(636)	-
Pelnas dėl dalies asocijuotoje įmonėje pasikeitimo	6	-	-	(232)	-
(Pelnas) iš asocijuotos įmonės pardavimo	6	(2,405)	(3,294)	-	-
Pelno mokesčio sąnaudos/(pajamos)	22	4,462	4,549	4,921	4,731
Nuostoliai iš ilgalaikio materialiojo turto nurašymo	5	5,345	5,345	1,730	1,689
Dotacijų (nusidėvėjimas)	18	(2,119)	(2,119)	(1,711)	(1,711)
Palūkanų pajamos		(1,288)	(1,284)	(2,650)	(2,559)
Finansinės veiklos sąnaudos		1,290	1,170	1,304	1,326
Apyvartinio kapitalo pasikeitimas					
Pirkėjų įsiskolinimo ir kitų gautinų sumų (padidėjimas) sumažėjimas		(32,881)	35,032	(38,553)	(34,111)
Atsargų ir išankstinių apmokėjimų sumažėjimas (padidėjimas)		5,504	(848)	(9,916)	2,110
Mokėtinų sumų ir gautų išankstinių apmokėjimų padidėjimas (sumažėjimas)		(54,305)	(130,156)	30,085	23,815
Kito finansinio turto pasikeitimas		42,228	57,477	(2,394)	(1,216)
Pagrindinės veiklos pinigų srautai		145,128	147,621	135,994	146,213
Sumokėtas pelno mokestis		(21,243)	(21,138)	(10,996)	(10,522)
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai		123,885	126,483	124,998	135,691
Investicinės veiklos pinigų srautai					
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto (įsigijimas)		(213,976)	(213,084)	(114,874)	(114,098)
Gautos dotacijos	18	121,103	121,103	124,323	124,323
Gautos palūkanos		1,259	1,255	3,605	3,514
Investicijos į terminuotuosius indėlius		(1)	(1)	108,441	108,441
Iki išpirkimo termino laikomų investicijų (įsigijimas)/ perleidimas	12	(70,000)	(70,000)	21,539	21,539
Dukterinių (asocijuotų) įmonių perleidimas	6	1,273	1,139	-	-
Gauti dividendai		110	110	237	237
Kita		(58)	(47)	61	14
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai		(160,290)	(159,525)	143,332	143,970
Finansinės veiklos pinigų srautai					
Gautos paskolos		75,962	75,962	200,262	200,262
(Sugrąžintos) paskolos		(41,434)	(41,434)	(20,716)	(20,716)
Sąskaitų likučio perviršis (overdraftas)		2,927	-	4,522	-
Sumokėtos palūkanos		(2,005)	(1,896)	(871)	(846)
Išmokėti dividendai		(44,870)	(44,936)	(389,325)	(389,395)
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		(9,420)	(12,304)	(206,128)	(210,695)
Grynasis pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)					
		(45,825)	(45,346)	62,202	68,966
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje					
		127,387	126,097	65,185	57,131
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje					
		81,562	80,751	127,387	126,097

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

LITGRID AB

Įmonės kodas 302564383 A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09311 Vilnius

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

1. Bendroji informacija

LITGRID AB yra Lietuvos Respublikoje įregistruota akcinė bendrovė. Jos buveinės adresas : A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09311, Vilnius, Lietuva. LITGRID AB (toliau - LITGRID arba Bendrovė, arba Įmonė) - ribotos civilinės atsakomybės pelno siekiantis ūkio subjektas, įsteigtas atskiriamos AB „Lietuvos energija“ veiklos dalies pagrindu, įgyvendinant 2010 m. spalio 28 d. AB „Lietuvos energija“ neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimą, kuriuo buvo patvirtintas AB „Lietuvos energija“ atskyrimas. 2010 m. lapkričio 16 d. Bendrovė įregistruota Juridinių asmenų registre. Įmonės kodas 302564383, PVM mokėtojo kodas LT100005748413.

LITGRID – elektros energijos perdavimo sistemos operatorius, valdantis elektros energijos srautus Lietuvoje ir palaikantis stabilų visos elektros energetikos sistemos darbą. Bendrovė taip pat yra atsakinga už Lietuvos elektros rinkos integraciją ir vystymąsi bei elektros perdavimo tinklo eksploataciją ir jo plėtrą – strateginius elektros jungčių su Švedija ir Lenkija projektus, užtikrinsiančius šalies energetinę nepriklausomybę.

Bendrovės veiklos tikslai yra savo kompetencijos ribose užtikrinti elektros energetikos sistemos stabilumą ir patikimumą Lietuvos Respublikos teritorijoje, sudaryti objektyvias ir nediskriminuojančias naudojimosi perdavimo tinklais sąlygas, valdyti, naudoti ir disponuoti elektros energijos perdavimo sistemos turta ir jo priklausinius, valdyti elektros rinkos operatoriaus funkcijas atliekančias ir veiklą vykdančias įmones bei įmones, kurioms priklauso tarp sisteminės elektros jungtys su kitomis valstybėmis ar kurios jas vysto, valdo, naudoja ar jomis disponuoja.

2011 metų vasario 24 d. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės Komisija (toliau – Komisija) Bendrovei suteikė perdavimo sistemos operatoriaus licenciją, kuri įsigaliojo nuo 2011 m. kovo 1 d. Komisija 2013 m. rugpjūčio 27 d. nutarimu Nr. O3-325 konstatavo, kad Bendrovės perdavimo veiklos atskyrimas nuo elektros gamybos ir tiekimo įmonių atitinka Elektros energetikos įstatymo nuostatas ir Bendrovė gali būti paskirta perdavimo sistemos operatoriumi. Atsižvelgiant į tai, Komisija išdavė Bendrovei neterminuotą elektros energijos perdavimo veiklos licenciją.

Nuo 2012 m. birželio 18 d. iki 2013 m. birželio 2 d. LITGRID organizavo papildomos prekybos sesiją elektros rinkos dalyviams pagal LR Energetikos ministro įsakymu patvirtintas Prekybos elektros energija taisykles.

Iki 2012 m. gruodžio 31 d. Bendrovė vykdė viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (toliau – VIAP) elektros energetikos sektoriuje lėšų administratoriaus funkcijas. LR Vyriausybė 2012 m. lapkričio 7 d. nutarimu Nr. 1338 paskyrė Grupės dukterinę bendrovę BALTPPOOL UAB VIAP lėšų administratore. Vadovaujantis minėto nutarimo nuostatomis, Bendrovė nuo 2013 m. sausio 1 d. nėra VIAP lėšų administratorius, tačiau Bendrovė iš tinklų naudotojų, prijungtų prie elektros perdavimo tinklų, surenka VIAP lėšas ir jas perveda VIAP lėšų administratoriui BALTPPOOL UAB, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. rugsėjo 19 d. nutarimu Nr. 1157 patvirtintu „Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administravimo tvarkos aprašu“.

2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo lygus 504,331,380 Lt ir padalintas į 504,331,380 vnt. paprastųjų vardinių akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė 1 litas, visos akcijos pilnai apmokėtos.

2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. Bendrovės akcininkai buvo:

	Nuosavybės dalis (litais)	Turimų akcijų skaičius (proc.)
UAB „EPSO-G“	491,736,153	97.5 %
Kiti akcininkai	12,595,227	2.5 %
Iš viso:	504,331,380	100 %

Vienintelis UAB „EPSO-G“ kontroliuojantis akcininkas – Lietuvos Respublikos Energetikos ministerija.

Bendrovės akcijomis yra prekiaujama NASDAQ OMX Vilnius vertybinių popierių biržoje.

Šių finansinių ataskaitų sudarymo dieną Grupę sudarė LITGRID bei šios tiesiogiai kontroliuojamos dukterinės įmonės:

Dukterinė Įmonė	Dukterinės įmonės buveinės adresas	Grupės valdomų akcijų dalis 2013 m. gruodžio 31 d.	Grupės valdomų akcijų dalis 2012 m. gruodžio 31 d.	Pagrindinė veikla
BALTPPOOL UAB	A. Juozapavičiaus g. 13, Vilnius, Lietuva	67 proc.	67 proc.	Energijos išteklių biržos operatorius ir gamtinių dujų, pagalbinių instrumentų bei biokuro rinkų operatorius, VIAP lėšų administratorius
UAB „TETAS“	Senamiesčio g. 102B, Panevėžys, Lietuva	100 proc.	61 proc.	Transformatorinių pastočių ir skirstymo punktų projektavimo, rekonstrukcijos, remonto ir techninės priežiūros paslaugos

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip)

1. Bendroji informacija (tęsinys)

2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. Grupės investicijos į asocijuotas įmones ir bendrai valdomą įmonę sudarė:

Įmonė	Įmonės buveinės adresas	Grupės valdomų akcijų dalis 2013 m. gruodžio 31 d.	Grupės valdomų akcijų dalis 2012 m. gruodžio 31 d.	Pagrindinė veikla
UAB "Duomenų logistikos centras" (pavadinimas iki 2013 m. spalio 25 d.: UAB "Technologijų ir Inovacijų Centras")	Žvejų g. 14, Vilnius, Lietuva	20 proc.	20 proc.	Informacinių technologijų paslaugų teikimas
UAB "Elektros tinklo paslaugos"	Motų g. 2, Vilnius, Lietuva	-	25 proc.	Elektros tinklų ir susijusių įrenginių remontas ir techninė priežiūra, statyba
LitPol Link Sp.z.o.o	Wojciecha Gorskiego 900-033 Varšuva, Lenkijos Respublika	50 proc.	50 proc.	Elektros perdavimo jungčių projektavimas

Grupės darbuotojų skaičius 2013 m. gruodžio 31 d. buvo 670 (2012 m. gruodžio 31 d. – 701), Bendrovės darbuotojų skaičius 2013 m. gruodžio 31 d. buvo 222 (2012 m. gruodžio 31 d. – 203).

2. Finansinių ataskaitų rengimo pagrindas

Bendrovės ir konsoliduotos Grupės finansinės ataskaitos už metus, pasibaigusius 2013 m. gruodžio 31 d. yra parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Šios finansinės ataskaitos yra parengtos įsigijimo vertės pagrindu, išskyrus ilgalaikį materialųjį turtą, kuris yra pateikiamas perkainota verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir įvertintus vertės sumažėjimo nuostolius, bei galimą parduoti finansinį turtą, kuris apskaitomas tikrąja verte.

Finansiniai Bendrovės ir kitų Grupės įmonių metai sutampa su kalendoriniais metais.

3. Apskaitos principai

Apskaitos principai, taikyti rengiant šias finansines ataskaitas, yra tokie patys, kaip ir taikyti finansinėms ataskaitoms ankstesniais finansiniais metais, išskyrus kas aprašyta žemiau dalyje „Nauji standartai, standartų pakeitimai ir aiškinimai“.

3.1 Nauji standartai, standartų pakeitimai ir aiškinimai

Naujų ir/ar pakeistų TFAS ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) išaiškinimų taikymas

Šiais ataskaitiniais metais Grupė ir Bendrovė pritaikė šiuos TFAS pakeitimus:

- 1 TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“ pakeitimas – kitų bendrųjų pajamų (KBP) elementų pateikimas. Ši pataisa keičia KBP pateiktų elementų grupavimą. Elementai, kurie galėtų būti perkelti (arba „gražinti“) į pelno (nuostolių) ataskaitą ateityje (pavyzdžiui, nutraukus pripažinimą ar apmokėjus), bus pateikiami atskirai nuo elementų, kurie niekada nebus perkeltami. Pataisa taikoma tik pateikimui, ji neturi įtakos Grupės ir Bendrovės finansinei būklei ar rezultatams. Grupė ir Bendrovė neturi reikšmingų KBP elementų.
- 19 TAS „Išmokos darbuotojams“ pakeitimai. 19 TAS yra daug pakeitimų: nuo esminių, tokių kaip „koridoriaus“ metodo ir laukiamos gražos iš plano turto taikymo panaikinimo iki paprastų paaiškinimų ir pakeistų formuluočių. Šie pakeitimai neturėjo įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms, nes Grupė ir Bendrovė neturi reikšmingų nustatytų išmokų planų.
- 7 TFAS „Finansinės priemonės. Atskleidimai“ pakeitimas - Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų užskaita. Pakeitimas numato bendrus reikalavimus dėl atskleidimo. Šie atskleidimai privalo naudotojams suteikti informacijos, kuri būtų naudinga vertinant užskaitų poveikį ar potencialų poveikį bendrovės finansinei būklei. Šis pakeitimas neturėjo įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms, nes Grupė ir Bendrovė neturi susitarimų dėl užskaitų.

3. Apskaitos principai (tęsinys)

3.1. Nauji standartai, standartų pakeitimai ir aiškinimai (tęsinys)

- 13 TFAS „Tikrosios vertės nustatymas“ Pagrindinė 13 TFAS išleidimo priežastis yra supaprastinti ir pagerinti standartų reikalavimų, susijusių su tikrosios vertės nustatymu, taikymo nuoseklumą. Šis standartas nekeičia nuostatų, kada įmonė privalo naudoti tikrosios vertės metodą, o pateikia paaiškinimų, kaip turi būti atliekamas tikrosios vertės nustatymas, kai to reikalauja ar leidžia TFAS. Šis pakeitimas neturėjo reikšmingos įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėse ataskaitose pateikiamiems skaičiams, tačiau remiantis jo reikalavimais buvo atskleista papildoma informacija (žr. 3.28 pastabą).
- 20 TFAAK išaiškinimas „Paviršinės kasyklos gavybos etapo nuodangos sąnaudos“. Šis išaiškinimas taikomas nuodangos sąnaudoms, patirtoms atliekant kasyklos gavybos etapo paviršinės kasybos darbus („gavybos nuodangos sąnaudos“). Šis išaiškinimas neturėjo įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms, nes Grupė ir Bendrovė nevykdo kasyklų veiklos.

Patvirtinti, bet dar neįsigalioję standartai

Grupė ir Bendrovė nepritaikė šių TFAS ir TFAAK išaiškinimų, kurie jau yra patvirtinti šių finansinių ataskaitų pasirašymo datą, bet dar neįsigalioję:

19 TAS „Išmokos darbuotojams“ pakeitimai (įsigalioja nuo ar po 2014 m. liepos 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, bet ne anksčiau nei bus priimtas ES)

Šie pakeitimai nurodo, kaip apskaityti darbuotojų įnašus į nustatytų įmokų planus. Kadangi Grupės ir Bendrovės darbuotojai nedaro tokių įnašų, šio pakeitimo taikymas neturės įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

27 TAS „Atskiros finansinės ataskaitos“ pakeitimas (įsigalioja nuo ar po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais)

Kaip pasekmė naujai išleistų 10 TFAS, 11 TFAS ir 12 TFAS, šis standartas buvo pakoreguotas taip, kad nustatytų apskaitos ir atskleidimų reikalavimus investicijoms į dukterines, bendrai valdomas įmones ir asocijuotas įmones, kai bendrovė rengia atskiras finansines ataskaitas. Pagal 27 TAS bendrovė, rengianti atskiras finansines ataskaitas, turi apskaityti šias investicijas įsigijimo savikaina arba vadovaudamasi 9 TFAS „Finansinės priemonės“. Bendrovei šis pakeitimas įtakos neturės.

28 TAS „Investicijos į asocijuotąsias ir bendras įmones“ pakeitimas (įsigalioja nuo ar po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais)

Kaip pasekmė naujai išleistų 10 TFAS, 11 TFAS ir 12 TFAS, buvo pakeistas šio standarto pavadinimas ir nuo šiol jis apima nuosavybės metodo taikymą ne tik asocijuotoms įmonėms, bet ir bendroms įmonėms. Šio pakeitimo taikymas neturės įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

32 TAS „Finansinės priemonės. Pateikimas“ pakeitimas – Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų užskaita (įsigalioja nuo ar po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais)

Šioje pataisoje išaiškinama frazės „šiuo metu turi pagal įstatymą įvykdomą teisę atlikti užskaitymą“ reikšmė ir paaiškinamas 32 TAS užskaitos kriterijų taikymas atsiskaitymo sistemoms (tokioms kaip kliringo namų sistemos), kurios taiko nesinchroninio bendrojo atsiskaitymo mechanizmus. Grupė ir Bendrovė dar nėra įvertinusi šio pakeitimo taikymo įtakos.

36 TAS „Turto nuvertėjimas“ pakeitimas (įsigalioja nuo ar po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais)

Šis pakeitimas reikalauja atskleisti papildomą informaciją apie tikrosios vertės vertinimą, kai atsiperkamoji vertė yra nustatoma remiantis tikrąja verte, atėmus pardavimo išlaidas, ir panaikina netyčia atsiradusias 13 TFAS pasekmes 36 TAS atskleidimams. Šis pakeitimas neturės įtakos Grupės ir Bendrovės finansinei būklei ar rezultatams, tačiau gali reikėti papildomų atskleidimų.

39 TAS „Finansinės priemonės. Pripažinimas ir vertinimas“ pakeitimas (įsigalioja nuo ar po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais)

Šis pakeitimas leidžia tęsti apsidraudimo apskaitą, kai išvestinės finansinės priemonės, skirtos rizikai drausti, pakeitimas atitinka nustatytus kriterijus. Šis pakeitimas neturės įtakos Grupės ir Bendrovės finansinei būklei ar rezultatams, nes Grupė ir Bendrovė netaiko apsidraudimo apskaitos.

9 TFAS „Finansinės priemonės“ (šiuo metu įsigaliojimo datos nėra, standartas dar nepriimtas ES)

9 TFAS ilgainiui pakeis 39 TAS. TASV išleido pirmąsias tris šio standarto dalis, kuriose nustatyta nauja finansinio turto klasifikavimo ir vertinimo tvarka, reikalavimai finansinių įsipareigojimų apskaitai bei rizikos mažinimo apskaitai. Grupė ir Bendrovė dar neįvertino šių pakeitimų taikymo įtakos.

3. Apskaitos principai (tęsinys)

3.1. Nauji standartai, standartų pakeitimai ir aiškinimai (tęsinys)

10 TFAS „Konsoliduotos finansinės ataskaitos“ (įsigalioja nuo ar po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais)

Šis 10 TFAS pakeitimas nustato vieningą kontrolės nustatymo būdą, kuris bus taikomas visoms įmonėms, įskaitant ir specialios paskirties įmones. 10 TFAS pakeitimai reikalauja iš vadovybės atlikti svarbius vertinimus, nustatant, kurios įmonės yra kontroliuojamos ir atitinkamai privalo būti konsoliduojamos patronuojančios įmonės. Tokių svarbių vertinimų pavyzdžiai būtų de facto kontrolės įvertinimas, potencialių balsavimo teisių įvertinimas bei nustatymas ar sprendimų priėmėjas veikia kaip atstovaujamas ar kaip agentas. 10 TFAS pakeičia 27 TAS „Konsoliduotos ir atskiros finansinės ataskaitos“ dalį, kurioje kalbama apie konsoliduotas finansines ataskaitas, ir 12 NAK „Konsolidavimas – specialiosios paskirties įmonės“. Grupė dar neįvertino šių pakeitimų taikymo įtakos.

11 TFAS „Jungtinė veikla“ (įsigalioja nuo ar po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais)

11 TFAS panaikina jungtinės veiklos įmonių konsolidavimą taikant proporcingos dalies principą. Pagal 11 TFAS jungtinės veiklos įmonės, jei jos klasifikuojamos kaip bendros įmonės (naujai apibrėžtas terminas), privalo būti apskaitomos taikant nuosavybės metodą. Be to, bendrai kontroliuojamas turtas ir veikla yra bendra veikla pagal 11 TFAS, o šių bendros veiklos sutarčių apskaita iš esmės nesiskirs nuo šiuo metu taikomų apskaitos principų, t.y. įmonė ir toliau pripažins jai priklausančią atitinkamą dalį turto, įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų. Grupė ir Bendrovė dar neįvertino šių pakeitimų taikymo įtakos.

12 TFAS „Dalyvavimo kitose įmonėse atskleidimai“ (įsigalioja nuo ar po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais)

12 TFAS, kaip vienas išsamus standartas, nustato atskleidimo reikalavimus įmonės investicijoms į dukterines įmones, bendros veiklos sutartis, investicijoms į asocijuotas įmones ir specialios paskirties įmones. Šis standartas pareikalauja papildomų informacijos atskleidimų, tokių kaip padaryti įvertinimai, susiję su kontrolės nustatymu. Grupė ir Bendrovė dar neįvertino šių pakeitimų taikymo įtakos.

14 TFAS „Reguliacinės atidėtos sąskaitos“ (įsigalioja nuo ar po 2016 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, bet ne anksčiau nei bus priimtas ES)

Tai yra tarpinis standartas, suteikiantis įmonėms, pirmą kartą taikančioms TFAS, galimybę palikti reguliacinį turtą ir įsipareigojimus balanse kol TASV pabaigs išsamų tokio turto ir įsipareigojimų apskaitos projektą. Šio standarto taikymas neturės jokios įtakos Grupei ir Bendrovei.

10 TFAS, 12 TFAS ir 27 TAS pakeitimai – Investicinės bendrovės (įsigalioja nuo ar po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais)

Pakeitimai taikomi įmonėms, atitinkančioms investicinės bendrovės apibrėžimą. Šie pakeitimai reikalauja tokioms įmonėms taikyti 10 TFAS konsolidavimo reikalavimų išimtį – investicinės bendrovės savo dukterines įmones turi apskaityti tikrąja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą, o ne konsoliduoti. Šio pakeitimo taikymas neturės įtakos Grupės finansinėms ataskaitoms.

TFAS patobulinimai (įsigalioja nuo ar po 2014 m. liepos 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, bet ne anksčiau nei bus priimta ES)

2013 m. gruodžio mėn. TASV išleido jungtinį šių standartų reikalingu, bet neskubių pakeitimų dokumentą:

- 1 TFAS „TFAS taikymas pirmą kartą“;
- 2 TFAS „Mokėjimas akcijomis“;
- 3 TFAS „Verslo jungimai“;
- 8 TFAS „Veiklos segmentai“;
- 13 TFAS „Tikrosios vertės nustatymas“;
- 16 TAS „Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrenginiai“;
- 24 TAS „Susijusių šalių atskleidimas“;
- 38 TAS „Nematerialusis turtas“;
- 40 TAS „Investicinis turtas“.

Dėl šių pataisų gali atsirasti pasikeitimų Grupės ir Bendrovės apskaitos politikoje, tačiau jos neturės įtakos Grupės ir Bendrovės finansinei būklei ar rezultatams.

3. Apskaitos principai (tęsinys)

3.1. Nauji standartai, standartų pakeitimai ir aiškinimai (tęsinys)

21 TFAAK išaiškinimas „Rinkliavos“ (įsigalioja nuo ar po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, bet ne anksčiau nei bus priimtas ES)

Šis išaiškinimas nurodo, kaip apskaityti vyriausybių nustatytas rinkliavas. Įsipareigojimas mokėti rinkliavą apskaitomas finansinėse ataskaitose, kai įmonė užsiima veikla, dėl kurios ji turi mokėti rinkliavą. Grupė ir Bendrovė dar neįvertino šio išaiškinimo taikymo įtakos.

Grupė ir Bendrovė planuoja pradėti taikyti aukščiau aprašytus standartus ir išaiškinimus jų įsigaliojimo datą, jei jie bus priimti taikyti Europos Sąjungoje.

3.2 Konsolidavimo principai

Dukterinė įmonė – tai tokia įmonė, kurią tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja Bendrovė. Kontrolė – teisė valdyti ūkio subjekto finansinę ir veiklos politiką, siekiant gauti naudos iš jo veiklos.

Grupės konsoliduotos finansinės ataskaitos apima LITGRID AB ir jos dukterines įmones. Dukterinių įmonių finansinės ataskaitos yra parengtos tiems patiems ataskaitiniams laikotarpiams bei naudojant vienodus apskaitos principus.

Dukterinės įmonės yra konsoliduojamos nuo datos, kai jų efektyvi kontrolė pereina Bendrovei ir nebekonsoliduojamos nuo datos, kai ši kontrolė prarandama. Visi tarpusavio sandoriai, likučiai ir nerealizuotas sandorių pelnas ar nuostoliai tarp Grupės įmonių yra eliminuojami.

3.3 Verslo jungimai tarp bendrai kontroliuojamų įmonių bei bendrai kontroliuojamų įmonių susijungimai

Verslo jungimai tarp bendrai kontroliuojamų įmonių

Verslo jungimams, įvykusiems tarp bendrai kontroliuojamų įmonių, nėra taikomas 3 TFAS „Verslo jungimai“. Tokie verslo jungimai apskaitomi taikant buvusių apskaitinių verčių metodą. Grupė nepripažįsta turto bei įsipareigojimų jų tikrosiomis vertėmis įsigijimo dieną, o apjungia įsigytą turtą bei įsipareigojimus balansinėmis vertėmis. Prestižas neatsiranda, o skirtumas tarp sumokėto atlygio ar perleisto grynojo turto apskaitinės vertės bei gauto atlygio ar įsigyto grynojo turto apskaitinės vertės perleidžiančios įmonės finansinėse ataskaitose apskaitomas tiesiogiai nuosavybėje. Verslo jungimai tarp bendrai kontroliuojamų įmonių yra apskaitomi perspektyviai nuo verslo sujungimo dienos.

Bendrai kontroliuojamų įmonių susijungimai

Susijungimai yra apskaitomi taikant buvusių apskaitinių verčių metodą. Turtas bei įsipareigojimai nėra pervertinami į jų tikrąsias vertes, bet apjungiami balansinėmis vertėmis. Susijungusių įmonių turtas, įsipareigojimai, pajamos ir sąnaudos sujungiamos retrospektyviai už visus finansinėse ataskaitose pateikiamus laikotarpius.

3.4 Investicijos į dukterines įmones Bendrovės atskirose finansinėse ataskaitose

Investicijos į dukterines įmones patronuojančios įmonės finansinėse ataskaitose yra apskaitomos įsigijimo savikaina atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, kai investicijos apskaitinė vertė patronuojančios įmonės finansinės būklės ataskaitoje viršija tikėtiną atsiperkamąją vertę.

3.5 Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones

Asocijuota įmonė – tai tokia įmonė, kuriai Grupė/Bendrovė daro reikšmingą įtaką, tačiau nekontroliuoja. Reikšminga įtaka – tai galimybė dalyvauti priimant ūkio subjekto, į kurį investuojama, finansinės ir veiklos politikos sprendimus, nekontroliuojant ar bendrai nekontroliuojant šios politikos. Ji paprastai susijusi su nuosavybės dalimi nuo 20 iki 50 proc. Bendrai valdoma įmonė yra jungtinės veiklos bendrovė, kurioje dalininkų susitarimu bendrai kontroliuojama vykdoma ekonominė veikla ir su veikla susijusiems strateginiams finansiniams ir veiklos sprendimams priimti būtinas vieningas šalių, kurios dalijasi kontrole, (dalininkų) sutikimas.

Asocijuotos ir bendrai valdomos įmonės Grupės konsoliduotas finansinėse ataskaitose apskaitomos taikant nuosavybės metodą. Taikant nuosavybės metodą, investicija į asocijuotą ar bendrai valdomą įmonę pradžioje yra apskaitoma savikaina, o po to apskaitinė vertė yra padidinama arba sumažinama, kad būtų atspindėta investuotojui tenkanti asocijuotos/bendrai kontroliuojamos įmonės grynojo pelno (nuostolių) dalis po įsigijimo dienos.

Grūpei tenkanti įsigytos asocijuotos įmonės pelno ar nuostolių dalis po įsigijimo pripažįstama pelno (nuostolių) ataskaitoje, o Grūpei tenkanti kitų bendrųjų pajamų pasikeitimų dalis po įsigijimo pripažįstama kitose bendrosiose pajamose. Šiomis sumomis yra koreguojama investicijų į asocijuotas įmones apskaitinė vertė.

Į Grupės investiciją į asocijuotą ar bendrai valdomą įmonę įeina prestižas, nustatomas įsigijimo metu.

Asocijuotos ir bendrai valdomos įmonės nuostoliai, viršijantys Grupės dalį joje, įskaitant bet kurias kitas gautinas sumas neužtikrintas turtu, nėra pripažįstami, išskyrus tuos atvejus, kai Grupė prisiima teisinius arba konstruktyvius įsipareigojimus arba padaro mokėjimus asocijuotos/bendrai valdomos įmonės vardu.

3. Apskaitos principai (tęsinys)

3.5 Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones (tęsinys)

Nerealizuotas pelnas iš sandorių tarp Grupės ir jos asocijuotų įmonių bei bendrai valdomų įmonių yra eliminuojamas iki Grupės turimos investicijos dalies asocijuotoje ir bendrai valdomoje įmonėje. Nerealizuotas nuostolis taip pat eliminuojamas, jeigu sandoris nėra perleisto turto vertės sumažėjimo įrodymas.

Jeigu Grupės dalis asocijuotoje įmonėje sumažėja, tačiau reikšminga įtaka yra išlaikoma, tik proporcinga praradimui dalis sumų, anksčiau pripažintų kitose bendrosiose pajamose, yra perklasifikuojama į pelną (nuostolius).

Pelnas ir nuostoliai, atsiradę iš dalies asocijuotoje įmonėje sumažėjimo, yra pripažįstami pelne (nuostoliuose).

Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones patronuojančios įmonės finansinėse ataskaitose yra apskaitomos įsigijimo savikaina atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, kai investicijos apskaitinė vertė patronuojančios įmonės finansinės būklės ataskaitoje viršija tikėtiną atsiperkamąją vertę.

3.6 Ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas

Turtas priskiriamas ilgalaikiam materialiajam turtui, jeigu jo tarnavimo trukmė yra ilgesnė nei vieneri metai.

Visas ilgalaikis materialusis turtas yra apskaitomas perkainota verte, nustatyta remiantis periodiškais, ne rečiau kaip kartą per 5 metus, nepriklausomų turto vertintojų atliekamais turto vertinimais, sumažinta sukaupto nusidėvėjimo bei vertės sumažėjimo suma. Visas sukauptas nusidėvėjimas bei vertės sumažėjimas perkainojimo metu yra sudengiamas su bendrąja turto verte ir likusi suma koreguojama iki perkainotos turto vertės.

Pirmojo ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo metu susidariusia apskaitinės vertės padidėjimo suma yra didinamas perkainojimo rezervas nuosavame kapitale, o vertės sumažėjimo suma yra apskaitoma per pelno (nuostolių) straipsnį. Dėl vėlesnio turto perkainojimo susidariusia apskaitinės turto vertės sumažėjimo suma, kuri padengia ankstesnius to paties turto vertės padidėjimus, tiesiogiai mažina perkainojimo rezervą nuosavame kapitale; visi kiti sumažėjimai apskaitomi per pelno (nuostolių) straipsnį. Vertės padidėjimas, kuris padengia ankstesnius vertės sumažėjimus, apskaitomas per pelno (nuostolių) straipsnį. Visi kiti turto vertės padidėjimai vėlesnių perkainojimų metu yra apskaitomi perkainojimo rezerve. Kiekvienais metais skirtumas tarp perkainoto turto nusidėvėjimo, parodyto bendrųjų pajamų ataskaitoje, bei nusidėvėjimo, apskaičiuoto remiantis turto pradine verte, perkeliamas iš perkainojimo rezervo į nepaskirstytąjį pelną, įvertinus atidėtojo pelno mokesčio poveikį.

Nebaigtos statybos straipsnyje apskaitomas statomas ilgalaikis materialusis turtas. Tokio turto įsigijimo savikaina apima projektavimo, statybos darbus, montavimui perduotus įrengimus ir įrangą bei kitas tiesiogines išlaidas.

Ilgalaikis nematerialusis turtas

Ilgalaikis nematerialusis turtas yra pripažįstamas įsigijimo verte. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei yra tikėtina, kad Grupė/Bendrovė gaus su šiuo turtu susijusią ekonominę naudą ateityje ir jei turto vertė gali būti patikimai įvertinta.

Po pradinio pripažinimo nematerialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą amortizaciją ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra (Grupė/Bendrovė neturi neriboto tarnavimo laikotarpio nematerialiojo turto).

Nusidėvėjimas ir amortizacija

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, išskyrus žemę ir nebaigtą statybą, nusidėvėjimas (amortizacija) yra skaičiuojamas per įvertintus naudingo tarnavimo laikotarpius, taikant tiesiogiai proporcingą metodą. Kiekvienų metų pabaigoje Grupė ir Bendrovė peržiūri ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikotarpius, likvidacines vertes bei nusidėvėjimo/amortizacijos metodą, užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ilgalaikio turto naudojimo pobūdį. Įvertinimo pakeitimo įtaka, jei tokia yra, pripažįstama perspektyviai. Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įvertinti naudingo tarnavimo laikotarpiai yra tokie:

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto grupės

Naudingo tarnavimo laikotarpiai (metais)

Pastatai	20 - 75
Statiniai ir mašinos:	
- Transformatorinių pastočių gamybiniai pastatai	30
- Statiniai, mašinos ir įrengimai, iš kurių:	
- 330, 110, 35 kV elektros energijos perdavimo oro linijos	40 - 55
- 330, 110, 35, 6-10 kV skirstyklos elektros įrenginiai	30 - 35
- 330, 110, 35, 6-10 kV galios transformatoriai	35
- elektros ir ryšių įtaisai	20 - 25
- elektros įrenginiai, iš jų:	15 - 35
- relinės apsaugos ir automatikos įrenginiai	15 - 35
- technologinio ir dispečerinio valdymo įrenginiai	8
- kiti įrenginiai	5 - 20
Transporto priemonės	4 - 10
Kitas materialusis turtas:	
- kompiuterinė technika ir ryšių priemonės	3 - 10
- inventoriūs, įrankiai	4 - 10
Nematerialusis turtas	3 - 4

3. Apskaitos principai (tęsinys)

3.6 Ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas (tęsinys)

Pelnas ar nuostolis, susidarantis dėl ilgalaikio turto pardavimo, apskaičiuojamas kaip skirtumas tarp pardavimo pajamų ir turto likutinės vertės ir yra pripažįstamas ataskaitinių metų pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Remonto išlaidos yra pridedamos prie apskaitinės ilgalaikio materialiojo turto vertės, jei yra tikėtina, kad Grupė ar Bendrovė gaus ateityje ekonominę naudą iš šių išlaidų, ir jei jas galima patikimai įvertinti. Pakeistos dalies apskaitinė vertė yra nurašoma. Visos kitos remonto ir priežiūros išlaidos yra pripažįstamos sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje tuo metu, kai jos yra patiriamos.

3.7 Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto vertės sumažėjimas

Kiekvieną finansinių ataskaitų sudarymo datą Grupė ir Bendrovė peržiūri ilgalaikį materialųjį ir nematerialųjį turta, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė gali būti sumažėjusi. Jei tokių požymių yra, Grupė ir Bendrovė įvertina šio turto atsiperkamąją vertę tam, kad būtų galima įvertinti ilgalaikio turto vertės sumažėjimą (jei toks yra).

Atsiperkamoji vertė yra didesnė iš tikrosios vertės, atėmus pardavimo sąnaudas, ir naudojimo vertės. Įvertinant naudojimo vertę, numatomi būsimieji pinigų srautai yra diskontuojami iki dabartinės vertės, naudojant diskonto normą, įvertintą pagal dabartines rinkos sąlygas, egzistuojančią pinigų laiko vertę bei su turtu susijusią riziką, į kurią nebuvo atsižvelgta įvertinant būsimuosius pinigų srautus.

Jei turto (ar pinigų kuriančio vieneto) įvertinta atsiperkamoji vertė yra mažesnė nei šio turto apskaitinė vertė, apskaitinė turto vertė sumažinama iki atsiperkamosios šio turto (ar pinigų kuriančio vieneto) vertės. Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo pripažįstami iš karto pelno (nuostolių) straipsnyje, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Tuo atveju, nuostoliai dėl vertės sumažėjimo yra apskaitomi kaip perkainojimo rezervo sumažėjimas.

Jei po nuostolių dėl vertės sumažėjimo pripažinimo turto vertė vėliau padidėja, apskaitinė turto (pinigų kuriančio vieneto) vertė padidinama iki naujai paskaičiuotos turto atsiperkamosios vertės, bet taip, kad padidėjimas neviršytų apskaitinės šio turto (pinigų kuriančio vieneto) vertės, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais metais nebūtų buvę pripažinti. Turto vertės sumažėjimo atstatymas pripažįstamas per pelno (nuostolių) straipsnį iš karto, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Pastaruoju atveju, jo vertės sumažėjimo panaikinimas yra apskaitomas kaip perkainojimo rezervo padidėjimas (neviršijant buvusio vertės sumažėjimo sumos dydžio).

3.8 Finansinis turtas

Finansinis turtas yra skirstomas į finansinį turta, vertinamą tikrąja verte (vertės pokytis apskaitomas per pelną (nuostolius) bendrųjų pajamų ataskaitoje), galimą parduoti finansinį turta, finansinį turta, laikomą iki išpirkimo termino, suteiktas paskolas ir gautinas sumas. Finansinio turto priskyrimas yra nustatomas pirminio pripažinimo metu.

Finansinio turto įsigijimai ir pardavimai apskaitoje atvaizduojami sandorio sudarymo dieną – dieną, kuomet Grupė/Bendrovė įsipareigoja pirkti ar parduoti turta. Pirminio pripažinimo metu finansinis turtas yra įvertinamas tikrąja verte. Jei investicijos apskaitytos ne tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas per pelną (nuostolius), prie investicijų pridedamos tiesioginės išlaidos, susijusios su sandoriu.

Grupės/Bendrovės finansinis turtas apima pinigų ir pinigų ekvivalentus, trumpalaikius indėlius bankuose, investicijas į vertybinius popierius, iš pirkėjų ir kitas gautinas sumas.

Finansinio turto apskaita po pirminio pripažinimo priklauso nuo to, kuriai grupei finansinis turtas yra priskirtas.

Galimas parduoti finansinis turtas

Galimas parduoti finansinis turtas, skirtas parduoti, yra neišvestinis finansinis turtas arba priskirtas šiai kategorijai arba nepriskirtas jokiai kitai kategorijai. Jis yra priskiriamas ilgalaikiam turtui, išskyrus tuos atvejus, kai sueina investicijos terminas ar vadovybė ketina jį parduoti per 12 mėnesių nuo finansinių ataskaitų sudarymo dienos.

Finansinis turtas, galimas parduoti, pradžioje apskaitomas tikrąja verte pridėjus sandorio išlaidas, o vėliau - tikrąja verte. Tikrosios vertės pasikeitimai yra apskaitomi kitose bendrosiose pajamose.

Kai investicijos klasifikuojamos kaip galimos parduoti yra parduodamos ar sumažėja jų vertė, sukauptas tikrosios vertės koregavimas yra pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje kaip pelnas arba nuostolis.

Investicijų, kuriomis yra prekiaujama aktyviose finansų rinkose, tikroji vertė yra nustatoma pagal tuo metu kotiruojamą uždarymo rinkos kainą, artimiausią finansinių ataskaitų datai. Investicijoms, kurioms nėra aktyvios rinkos, tikroji vertė yra nustatoma naudojant vertinimo metodus. Šie metodai apima vertės nustatymą remiantis rinkos sąlygomis pastaruoju metu rinkoje įvykdytais sandoriais, kitų iš esmės panašių finansinių priemonių kaina, diskontuotų pinigų srautų analize ar kitais vertinimo modeliais.

3. Apskaitos principai (tęsinys)

3.8 Finansinis turtas (tęsinys)

Finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo

Finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo – neišvestinis finansinis turtas, kuriuo prekiaujama aktyvioje rinkoje, turintis nustatytą galiojimo terminą su fiksuotais arba galimais nustatyti mokėjimais, kurį ūkio subjektas neabejotinai ketina ir gali laikyti iki galiojimo pabaigos. Finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo, apskaitomas amortizuota savikaina, naudojant efektyviosios palūkanų normos metodą.

Paskolos ir gautinos sumos

Paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas, kuriam nustatyti fiksuoti ar kitaip nustatomi mokėjimais ir kuris nekotiruojamas aktyviojoje rinkoje. Po pirminio pripažinimo toks finansinis turtas yra apskaitomas amortizuota savikaina, naudojant efektyviosios palūkanų normos metodą (išskyrus trumpalaikes gautinas sumas, kurių palūkanų pajamų pripažinimas būtų nereikšmingas), atėmus bet kokį pripažintą vertės sumažėjimo nuostolį, kuris atspindi neatgautinas sumas. Pelnas arba nuostoliai pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje tada, kai toks turtas yra nurašomas, sumažėja jo vertė ar jis yra amortizuojamas.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro gryniesi pinigai kasoje ir pinigai bankų sąskaitose, indėliai iki pareikalavimo ir kitos trumpalaikės likvidžios investicijos (pradinis terminas iki 3 mėnesių), kurios gali būti lengvai iškeičiamos į aiškias pinigų sumas ir kurioms būdinga nereikšminga vertės pasikeitimo rizika.

Pinigų srautų ataskaitoje pinigus ir jų ekvivalentus sudaro gryniesi pinigai bankų sąskaitose, indėliai einamosiose sąskaitose ir kitos trumpalaikės labai likvidžios investicijos, kurių pradinis terminas iki 3 mėnesių.

Efektyvios palūkanų normos metodas

Efektyvios palūkanų normos metodas – tai finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų amortizuotos savikainos skaičiavimo ir palūkanų pajamų ir sąnaudų paskirstymo per atitinkamą laikotarpį metodas. Efektyvi palūkanų norma – tai palūkanų norma, tiksliai diskontuojanti numatomas būsimas grynujų pinigų išmokas ar įplaukas iki finansinio turto ar finansinio įsipareigojimo grynosios balansinės vertės per numatytą finansinės priemonės galiojimo laikotarpį ar, jeigu būtina, per trumpesnę laikotarpį.

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Kiekvieną finansinių ataskaitų sudarymo datą Grupė ir Bendrovė įvertina finansinį turta, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Finansinio turto vertė sumažėja tada, kai yra objektyvių požymių, tokių kaip vienas ar keli įvykiai, įvykę po finansinio turto pirminio pripažinimo, kurie turi įtakos įvertintiems finansinio turto busimiems pinigų srautams. Vertės sumažėjimo požymių pavyzdžiu gali būti požymiai, kai skolininkas ar grupė skolininkų susiduria su reikšmingais finansiniais sunkumais, nemoka ar vėluoja mokėti palūkanas ar pagrindinę skolos sumą; tikimybė, kad jie bankrutuos ar bus vykdoma kita finansinė reorganizacija; akivaizdūs faktoriai, tokie kaip įsiskolinimų pokyčiai ar verslo sąlygų pokyčiai, sutampantys su finansinių įsipareigojimų nevykdymu, rodantys, jog egzistuoja įvertinamas būsimų pinigų srautų sumažėjimas. Finansinio turto, apskaitomo amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolių suma yra skirtumas tarp finansinio turto apskaitinės vertės ir įvertintų būsimųjų pinigų srautų dabartinės vertės, apskaičiuotos naudojant pradinę efektyvią palūkanų normą.

Viso finansinio turto apskaitinė vertė yra tiesiogiai sumažinama įvertintais vertės sumažėjimo nuostoliais, išskyrus prekybos gautinas sumas, kurių apskaitinė vertė yra sumažinama naudojant abejotinių gautinų sumų sąskaitą. Nuvertėjusios gautinos sumos yra nurašomos, kai jos yra įvertinamos kaip nebeatgautinos.

Jei po finansinės būklės ataskaitos datos įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių suma sumažėja ir šis sumažėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiais, kurie įvyko po įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo, tuomet šie anksčiau pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai yra atstatomi per pelno (nuostolių) ataskaitą, bet taip, kad vertės sumažėjimo nuostolių atstatymo dieną turto apskaitinė vertė neviršytų amortizuotos savikainos, kuri būtų buvusi, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais laikotarpiais nebūtų buvę pripažinti.

Finansinio turto pripažinimo nutraukimas

Finansinio turto (ar, kur tinkama, dalies finansinio turto ar dalies panašaus finansinio turto grupės) pripažinimas yra nutraukiamas, kai:

- baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas;
- Grupė/Bendrovė perleidžia savo teisę gauti pinigines įplaukas iš turto ir/arba (a) perleidžia iš esmės visą su finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą, arba (b) nei perleidžia, nei išlaiko su finansiniu turtu susijusios rizikos ir naudos, bet perleidžia šio turto kontrolę.

Kai Grupė/ Bendrovė perleidžia teises į turto pinigų srautus, bet nei perleidžia nei išlaiko su turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos ir neperleidžia turto kontrolės, turtas yra pripažįstamas ta dalimi, su kuria Grupė/Bendrovė yra vis dar susijusi. Sąjasa su turtu, kuris buvo perleistas kaip garantija, apskaitoma mažesniąja suma iš apskaitinės turto vertės, ir didžiausios numanomos sumos, kurią Bendrovei gali tekti sumokėti.

3. Apskaitos principai (tęsinys)

3.9 Atsargos

Atsargos pirminio pripažinimo metu yra apskaitomos įsigijimo savikaina. Vėlesniais laikotarpiais atsargos yra apskaitomos grynąja galimo realizavimo verte arba įsigijimo savikaina – priklausomai nuo to, kuri yra mažesnė. Atsargų savikaina apima įsigijimo kainą ir susijusius mokesčius, kurie vėliau nėra atgaunami iš mokesčių institucijų, bei tas pridėtines išlaidas, kurios susidarė gabenant atsargas į dabartinę jų buvimo vietą ir suteikiant joms dabartinę būklę. Savikaina nustatoma naudojant FIFO metodą. Grynoji galimo realizavimo vertė – įvertinta pardavimo kaina, atėmus įvertintas gamybos užbaigimo išlaidas ir įvertintas pardavimo išlaidas.

3.10 Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti

Ilgalaikis turtas klasifikuojamas kaip skirtas pardavimui tuomet, jeigu jo apskaitinė vertė bus atgauta jį pardavus ir kai turto pardavimas yra labai tikėtinas. Pardavimui skirtas turtas yra apskaitomas žemesne iš apskaitinės vertės ir tikrosios vertės, sumažintos numatomomis pardavimo išlaidomis.

3.11 Prekybos skolos ir kiti finansiniai įsipareigojimai, paskolos

Finansiniai įsipareigojimai, paskolos

Kiti finansiniai įsipareigojimai, įskaitant paskolas, pradinio pripažinimo metu yra apskaitomi tikrąja verte, atėmus sandorio sudarymo išlaidas.

Vėlesniais laikotarpiais kiti finansiniai įsipareigojimai yra apskaitomi amortizuota savikaina, apskaičiuota naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Palūkanų sąnaudos yra pripažįstamos, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą, kaip tai yra aprašyta šio aiškinamojo rašto 3.8 punkte.

Finansiniai įsipareigojimai priskiriami ilgalaikiams, jei iki finansinės būklės ataskaitos datos sudaryta finansavimo sutartis įrodo, kad įsipareigojimas finansinės būklės ataskaitos sudarymo datai pagal pobūdį buvo ilgalaikis.

Finansinių įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas. Kai vienas esamas finansinis įsipareigojimas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skolintojui, bet kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų finansinių įsipareigojimų verčių pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Prekybos skolos

Prekybos skolos yra įsipareigojimas apmokėti už prekes ir paslaugas, įsigytas iš tiekėjų įprastinės veiklos metu.

Prekybos skolos yra klasifikuojamos kaip trumpalaikiai įsipareigojimai jeigu apmokėjimo terminas sueina per vienerius metus. Priešingu atveju jos yra parodomos kaip ilgalaikiai įsipareigojimai.

3.12 Dividendų paskirstymas

Dividendų paskirstymas Bendrovės akcininkams pripažįstamas įsipareigojimu Grupės ir Bendrovės finansinėse ataskaitose tuo laikotarpiu, kuomet dividendus patvirtina Bendrovės akcininkai.

3.13 Užsienio valiuta

Kiekvienos Grupės įmonės finansinės ataskaitos yra pateiktos pagrindine ekonominės aplinkos, kurioje įmonė veikia, valiuta (funkcine valiuta). Konsoliduotose finansinėse ataskaitose kiekvienos Grupės įmonės finansiniai veiklos rezultatai bei finansinė būklė yra pateikti litais, kurie yra Bendrovės funkcinė valiuta ir Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų pateikimo valiuta. Visa finansinė informacija, pateikta litais, yra suapvalinta iki artimiausio tūkstančio, jeigu nenurodyta kitaip. Kadangi šiose ataskaitose sumos yra suapvalintos iki tūkstančių litų, tai dėl apvalinimo sumos lentelėse gali nesutapti.

Sandoriai užsienio valiuta apskaitoje atvaizduojamos litais pagal sandorio atlikimo dieną Lietuvos banko skelbiamą lito ir užsienio valiutos santykį. Piniginis turtas ir įsipareigojimai yra perskaičiuojami į litus finansinių ataskaitų sudarymo datos kursu. Pelnas ir nuostoliai, patirti dėl atsiskaitymų pagal šiuos sandorius bei dėl piniginio turto ar įsipareigojimų perskaičiavimo į litus, yra įtraukiami į ataskaitinio laikotarpio pelno (nuostolių) ataskaitą.

Nuo 2002 m. vasario 2 d. litas yra susietas su euru santykiu 3.4528 lito už 1 eurą, o lito kursą kitų valiutų atžvilgiu kasdien nustato Lietuvos bankas.

3. Apskaitos principai (tęsinys)

3.14 Dotacijos

Dotacijos, susijusios su turtu

Valstybės ir Europos Sąjungos dotacijos apima dotacijas, kurios yra gautos ilgalaikio materialiojo turto forma arba skirtos ilgalaikiam materialiajam turtui įsigyti. Dotacijos yra apskaitomos gauto turto tikrąja verte kaip įsipareigojimas ir vėliau pripažįstamos pajamomis, mažinant turto nusidėvėjimo sąnaudas, per atitinkamo ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpį.

Strateginių projektų rengimui ir įgyvendinimui Bendrovei skirtos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (VIAP) lėšos apskaitomos kaip dotacijos, susijusios su turtu.

3.15 Atidėjiniai

Atidėjiniai apskaitomi tada, kai dėl įvykio praeityje Grupė/Bendrovė turi teisinį įsipareigojimą ar neatšaukiamą pasižadėjimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ekonominę naudą teikiantys išteklių, ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Jei pinigų laiko vertė yra reikšminga, atidėjiniai yra diskontuojami naudojant efektyvią laikotarpio palūkanų normą (prieš apskaičiuojant mokesčius), jei reikia, atsižvelgiant į konkrečią įsipareigojimui specifinę riziką. Kai naudojamas diskontavimo metodas, atidėjinio balansinė vertė didėja kiekvieną laikotarpį, siekiant atspindėti praėjusį laiką. Toks didėjimas pripažįstamas kaip skolinimosi išlaidos.

3.16 Išmokos darbuotojams

(a) Socialinio draudimo įmokos

Bendrovė ir Grupė moka socialinio draudimo įmokas į Valstybinį socialinio draudimo fondą (toliau - Fondas) už savo darbuotojus pagal nustatytą įmokų planą ir vadovaujantis šalies įstatymų reikalavimais. Nustatytų įmokų planas – tai planas, pagal kurį Bendrovė ir Grupė moka nustatyto dydžio įmokas ir ateityje neturės jokio teisinio ar konstruktyvaus įsipareigojimo ir toliau mokėti šias įmokas, jeigu Fondas neturės pakankamai turto, kad galėtų visiems darbuotojams sumokėti išmokas, susijusias su tarnyba dabartiniu ar ankstesniais laikotarpiais. Socialinio draudimo įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal kaupimo principą ir priskiriamos darbuotojų darbo užmokesčio sąnaudoms.

(b) Premijų planai

Bendrovė ir Grupė pripažįsta įsipareigojimą ir premijų sąnaudas, kuomet turi sutartinį įsipareigojimą arba praeityje buvo taikoma praktika, sukūrusi konstruktyvų įsipareigojimą.

(c) Išmokos darbuotojams išeinant į pensiją sulaukus pensinio amžiaus

Kiekvienam Grupės ir Bendrovės darbuotojui, išeinančiam iš darbo sulaukus pensinio amžiaus, pagal Lietuvos Respublikos įstatymus priklauso 2 mėnesių atlyginimų dydžio išmoka. Išmokų darbuotojams įsipareigojimas pripažįstamas balanse ir atspindinčių išmokų dabartinę vertę finansinių ataskaitų sudarymo dieną. Aprašytas ilgalaikis išmokų darbuotojams įsipareigojimas finansinių ataskaitų sudarymo dieną yra apskaičiuojamas remiantis aktuariniais įvertinimais, taikant planuojamo sąlyginio vieneto metodą. Nustatytos ilgalaikės išmokos įsipareigojimo dabartinė vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, naudojant palūkanų normas, nustatytas vyriausybės obligacijoms, kurios išreikštos tokia valiuta, kuria bus sumokėtos išmokos darbuotojams ir kurių terminas panašus į susijusio įsipareigojimo terminą.

3.17 Nuomos apskaita

Nuoma yra pripažįstama išperkamąja, kai pagal nuomos sąlygas nuomininkui iš esmės perduodama visa rizika ir nauda, susijusi su turto nuosavybe. Veiklos nuoma – tai į išperkamosios nuomos sąvoką neįeinanti nuoma.

Grupė ir Bendrovė kaip nuomotojas

Pajamos pagal veiklos nuomos sutartis yra pripažįstamos tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

Grupė ir Bendrovė kaip nuomininkas

Veiklos nuomos mokėjimai yra pripažįstami sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

3.18 Segmentų ataskaita

Informacija apie verslo segmentus atskleidžiama vadovaujantis tuo pačiu metodu, kuris naudojamas teikiant informaciją pagrindiniams sprendimams priimančiam asmeniui. Pagrindinis sprendimas priimantis asmuo, kuris yra atsakingas už išteklių paskirstymą ir verslo segmentų veiklos rezultatų įvertinimą, yra Valdyba, priimanti strateginius sprendimus.

3. Apskaitos principai (tęsinys)

3.19 Pajamų ir sąnaudų pripažinimas

Pajamos pripažįstamos, kai tikėtina, jog Grupė/Bendrovė gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, ir kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą. Pajamos įvertinamos gauto ar gautino atlygio tikrąja verte, neįskaitant pridėtinės vertės mokesčio, atėmus nuolaidas. Pajamų pripažinimui taip pat taikomi šie kriterijai:

Pajamos iš elektros energijos perdavimo, galios rezervavimo ir prekyba reguliavimo bei balansavimo elektros energija

Pajamos iš elektros energijos perdavimo, galios rezervavimo ir prekyba reguliavimo bei balansavimo elektros energija yra pripažįstamos suteikus paslaugą arba pardavus elektros energiją, t.y. kai pirkėjui perduodama rizika ir su sandoriu susijusi ekonominė nauda.

Grupė pajamomis ir sąnaudomis nepripažįsta elektros energijos biržoje, kurią iki 2012 m. birželio 18 d. administravo dukterinė įmonė BALTPPOOL UAB, sudarytų prekybinių sandorių, kuriuose Grupė veikia tik kaip tarpininkas.

Kainų reguliavimas

Perdavimo paslaugų kainos reguliuojamos Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai (toliau – Komisija) nustatant perdavimo paslaugos viršutines kainų ribas. Konkretūs perdavimo kainas ir tarifus nustato paslaugos teikėjas, neviršydamas Komisijos patvirtintų ribų.

Gamintojų ir nepriklausomų tiekėjų parduodamos elektros energijos ir rezervinės galios kainos nereguliuojamos, išskyrus atvejus, kai gamintojas ar nepriklausomas tiekėjas užima daugiau kaip 25 procentus rinkos. Tokiu atveju kainų reguliavimo tvarką nustato Komisija.

Grupė perka galios rezervavimo paslaugą iš elektros energijos tiekėjų pagal galios rezervavimo sutartis, o vėliau teikia šią paslaugą skirstomojo tinklo operatoriams bei elektros energijos vartotojams pagal Komisijos nustatytą tarifą. Grupė apskaito pajamas bendrąja verte, nes teikdama šias paslaugas veikia kaip pagrindinis paslaugos teikėjas.

Naujų vartotojų ar gamintojų prijungimas prie elektros energijos perdavimo tinklo

Nuo 2010 m. (taikoma turtui, gautam iš klientų po 2009 m. liepos 1 d.) iki atskyrimo - AB „Lietuvos energija“, o vėliau - Bendrovė gautus mokesčius už naujų vartotojų ar gamintojų prijungimą prie elektros tinklo pripažįsta pajamomis iš karto, kai naujas vartotojas ar gamintojas yra prijungiamas tais atvejais, kai naujo vartotojo ar gamintojo ateityje mokama elektros energijos kaina už Bendrovės/Grupės teikiamas paslaugas nesiskiria nuo kitų vartotojų ar gamintojų, kurie nėra sumokėję tokių prijungimo mokesčių.

Iki 2009 m. liepos 1 d. AB „Lietuvos energija“ gauti mokesčiai už naujų vartotojų ar gamintojų prijungimą prie tinklo pirminio pripažinimo metu buvo apskaitomi kaip ateinančių laikotarpių pajamos, o vėliau proporcingai pripažįstami pajamomis per tą patį laikotarpį kaip ir susijusios turto pastatymo sąnaudos. Susijusios sąnaudos, kurias sudaro ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo vertė bei kitos sąnaudos, buvo kapitalizuojamos ir nudėvimos per nustatytą kapitalizuoto turto naudojimo laikotarpį.

Remonto paslaugų pajamos

Individualių sutarčių/projektų su klientais, pvz. remonto paslaugų, pajamos pripažįstamos proporcingai atliktam darbui, kuris įvertinamas palyginant realiai patirtas projekto sąnaudas su bendromis numatytomis projekto sąnaudomis. Tikėtinas pelningumo pokytis apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje, kai tokie pokyčiai nustatomi. Projektai reguliariai peržiūrimi ir nustačius, kad sandoris bus nuostolingas, apskaitomi atitinkami atidėjiniai.

Kitos pajamos

Palūkanų pajamos pripažįstamos kaupimo principu, atsižvelgiant į skolos likutį ir taikomą palūkanų normą. Gautos palūkanų įplaukos pinigų srautų ataskaitoje pateiktos kaip investicinės veiklos pinigų srautai.

Pelną iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo bei nuomos pajamas Grupė ir Bendrovė apskaito kaip kitas pajamas.

Dividendų pajamos

Dividendų pajamos pripažįstamos, kuomet nustatoma teisė gauti jų išmokėjimą.

Sąnaudų pripažinimas

Sąnaudos pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitoje kaupimo principu, kai patiriamos.

Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų pajamų ir sąnaudų pripažinimas

Pagal viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1-283, Bendrovė yra Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (toliau – VIAP) lėšų administratorius, t.y. tik surenka ir išmoka VIAP lėšas.

VIAP lėšos – tai lėšos, sumokamos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikėjams, kurių sąrašą nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. Metines VIAP lėšas nustato Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija). VIAP lėšos surenkamos iš elektros energijos vartotojų, taikant Komisijos nustatytą VIAP kainą, kurią nustatant Komisija įvertina skirtumą tarp praėjusiais kalendoriniais metais Bendrovės/Grupės surinktų ir išmokėtų VIAP lėšų.

3. Apskaitos principai (tęsinys)

3.19 Pajamų ir sąnaudų pripažinimas (tęsinys)

Bendrovė/Grupė VIAP pajamomis pripažįsta:

- Komisijos Bendrovei/ Grupei skirtas VIAP lėšas už elektros energijos gamybos įrenginių, elektros energijos gamybai naudojančių vėjo, biomasės, saulės energiją ar hidroenergią, prijungimą prie perdavimo tinklų, perdavimo tinklų optimizavimą, plėtrą ir (ar) rekonstrukciją, susijusią su atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių gamintojų pagamintos elektros energijos priėmimu ir persiuntimu;
- Komisijos Bendrovei/ Grupei skirtas VIAP lėšas už elektros energijos, gaminamos naudojant atsinaujinančius energijos išteklius, balansavimą;
- Komisijos Bendrovei/ Grupei skirtas VIAP lėšas VIAP lėšų administravimo sąnaudoms padengti.

Visos kitos Bendrovės/Grupės surinktos VIAP lėšos pajamomis nepripažįstamos.

3.20 Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų apskaita, kai Bendrovė/Grupė veikia kaip lėšų administratorius

Bendrovė/Grupė vykdydama VIAP veiklą veikia tik kaip tarpininkas Komisijos/valstybės vardu ir ši veikla Bendrovei/Grupei nesukuria pajamų/pelno įmonės įprastinės veiklos metu. Taip pat yra priimtas atitinkamas LR Vyriausybės nutarimas, numatantis, kad Bendrovė/Grupė veikia kaip administratorius/tarpininkas ir Bendrovė/Grupė bei Komisija turi atskiras sistemas šiems sandoriams apskaityti bei juos kontroliuoti.

Siekiant tiksliau pateikti Bendrovės/Grupės finansinę būklę, finansinį rezultatą ir pinigų srautus bei atspindėti VIAP lėšų administravimo tikrąją ekonominę esmę Bendrovė/Grupė pajamomis pripažįsta tik 3.19 pastaboje išvardintas pajamas, o skirtumą tarp gautų ir išmokėtų administruojamų VIAP lėšų atvaizduoja gautinose (mokėtinose) sumose.

Atsižvelgiant į tai, kad Bendrovė/Grupė veikia tik kaip tarpininkas Komisijos/valstybės vardu, bendrųjų pajamų ataskaitoje lėšos, gautos iš vartotojų, sudengiamos su lėšomis, išmokėtomis elektros energijos gamintojams. Bendrovė/Grupė pajamomis pripažįsta tik už suteiktas VIAP paslaugas ir VIAP administravimo paslaugas gautą VAIP lėšų dalį, kuri yra iš anksto nustatyta Vyriausybės. Skirtumas tarp gautų ir išmokėtų VIAP lėšų atvaizduojamas kitose gautinose/kitose mokėtinose sumose kaip „skirtumas tarp gautų ir išmokėtų VIAP lėšų“. Kadangi Bendrovė nuo 2013 m. sausio 1 d. nėra VIAP lėšų administratorius (kaip aprašyta 1-oje pastaboje), gautinos sumos už VIAP perkeltos iš prekybos gautinų sumų į kitas gautinas sumas, mokėtinose sumos už VIAP perkeltos iš prekybos mokėtinų sumų į kitas mokėtinas sumas. Gautinos sumos už elektros biržoje parduotą elektros energiją, kai Grupė veikė tik kaip tarpininkas, perkeltos iš prekybos gautinų sumų į kitas gautinas sumas, mokėtinose sumos už elektros biržoje pirktą elektros energiją, kai Grupė veikė tik kaip tarpininkas, perkeltos iš prekybos mokėtinų sumų į kitas mokėtinas sumas.

3.21 Skolinimosi kaštai

Skolinimosi kaštai, tiesiogiai susiję su turto, kuriam pagaminti ar jį paruošti naudojimui ar pardavimui reikia pakankamai daug laiko, pasigaminimu ar paruošimu naudojimui ar pardavimui, yra pridedami prie šio turto įsigijimo vertės tol, kol šis turtas visiškai parengiamas naudojimui ar pardavimui. Palūkanų pajamos, susijusios su laikinu skolintų lėšų investavimu iki jos bus panaudotos turto įsigijimui, yra atimamos iš turto įsigijimo vertės.

Kiti skolinimosi kaštai yra pripažįstami sąnaudomis to laikotarpio bendrųjų pajamų ataskaitoje, kai patiriami.

3.22 Pelno mokesčiai

Pelno mokesčio sąnaudas sudaro einamųjų metų pelno mokesčio ir atidėtojo pelno mokesčio sąnaudos.

Pelno mokesčiai

Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos yra apskaičiuotos nuo einamųjų metų pelno prieš apmokestinimą, pakoreguoto tam tikromis apmokestinamojo pelno nemažinančiomis/nedidinančiomis sąnaudomis/pajamomis. Pelno mokesčio sąnaudos apskaičiuojamos naudojant pelno mokesčio tarifą, galiojusį finansinių ataskaitų datą. 2013 metais ir 2012 metais pelno mokesčio tarifas buvo 15 proc.

Atidėtas pelno mokesčiai

Atidėtas pelno mokesčiai apskaitomas įsipareigojimų metodu. Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra pripažįstami būsimų mokesčių tikslais, pažymint skirtumus tarp turimo turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokesstinės bazės. Atidėtųjų mokesčių įsipareigojimai yra pripažįstami visiems laikiniams skirtumams, kurie vėliau didins apmokestinamąjį pelną, o atidėtųjų mokesčių turtas pripažįstamas tik ta dalimi, kuri tikėtinai ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Toks turtas ir įsipareigojimai yra nepripažįstami, jei nesujusio su verslo jungimu sandorio metu pripažintas turtas ar įsipareigojimai neįtakoja nei apmokestinamojo, nei finansinio pelno.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra peržiūrimas finansinių ataskaitų sudarymo datai ir yra sumažinamas, jei nėra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė ateityje turės pakankamai apmokestinamojo pelno šiam turtui realizuoti, iki sumos, kuri tikėtinai ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant mokesčio tarifą, kuris taikomas metų, kuriais šiuos laikinus skirtumus numatoma padengti arba apmokėti, pelno mokesčiui apskaičiuoti.

3. Apskaitos principai (tęsinys)

3.22 Pelno mokesčiai (tęsinys)

Nuo 2014 m. sausio 1 d. perkeliama atskaitomų mokesčių nuostolių suma negali būti didesnė kaip 70 proc. atskaitinių metų apmokestinamo pelno sumos.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai užskaitomi tarpusavyje, kai jie yra susiję su pelno mokesčiais, nustatytais tos pačios mokesčių institucijos ir kuomet egzistuoja pagal įstatymą įgyvendinama teisė užskaityti atskaitinio laikotarpio mokesčių turtą su atskaitinio laikotarpio mokesčių įsipareigojimu.

Pelno mokesčiai ir atidėtas pelno mokesčiai už atskaitinį laikotarpį

Atskaitinio laikotarpio ir atidėtas pelno mokesčiai pripažįstami pajamomis ar sąnaudomis ir įtraukiami į laikotarpio grynąjį pelną ar nuostolį, išskyrus atvejus, kai mokesčiai atsiranda iš sandorio ar įvykio, kuris pripažįstamas tiesiogiai nuosavybėje ar kitose bendrosiose pajamose. Tuomet mokesčiai taip pat apskaitomi, atitinkamai, nuosavybėje ar kitose bendrosiose pajamose.

3.23 Vienai akcijai tenkantis pelnas

Vienai akcijai tenkantis pelnas apskaičiuojamas dalijant akcininkams tenkantį grynąjį pelną iš išleistų paprastųjų vardinių akcijų svertinio vidurkio. Tuo atveju, kai akcijų skaičius pasikeičia, tačiau tai neįtakoja ekonominių resursų pasikeitimo, svertinis išleistų paprastųjų vardinių akcijų vidurkis pakoreguojamas proporcingai akcijų skaičiaus pasikeitimui taip, lyg šis pasikeitimas būtų įvykęs ankstesniojo laikotarpio pradžioje.

Bendrovė neturi jokių pelną vienai akcijai mažinančių akcijų pasirinkimo sandorių, todėl vienai akcijai tenkantis pagrindinis ir sumažintas pelnas nesiskiria.

3.24 Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ištekliai, duodantys ekonominę naudą, bus prarasti, yra labai maža.

Neapibrėžtas turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

3.25 Pobalansiniai įvykiai

Pobalansiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Grupės ir Bendrovės padėtį finansinių ataskaitų datą (koreguojantys įvykiai), atspindimi finansinėse ataskaitose. Pobalansiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai jų įtaka yra reikšminga.

3.26 Tarpusavio užskaitos

Sudarant finansines ataskaitas turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra sudengiami, išskyrus atvejus, kai atskiras standartas specifiskai tokio sudengimo reikalauja.

3.27 Pagrindiniai apskaitiniai vertinimai

Rengiant finansines ataskaitas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, vadovybei reikia padaryti tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie įtakoja taikomą apskaitos politiką bei pateiktas turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumas bei neapibrėžtumų atskleidimus. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo tokių vertinimų. Rengiant šias finansines ataskaitas, reikšmingi vadovybės sprendimai dėl apskaitos politikos taikymo bei pagrindiniai neapibrėžtumų nustatymo šaltiniai buvo tokie:

Mokesčių patikrinimai

Mokesčių inspekcija turi teisę bet kuriuo metu tikrinti įrašus ir dokumentus už paskutinius 5 mokesčius metus bei priskaičiuoti papildomus mokesčius ir baudas. Grupės ir Bendrovės vadovybė nežino jokių aplinkybių, galinčių sąlygoti potencialius reikšmingus įsipareigojimus šiuo atžvilgiu.

Įgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas

Pagal 36 TAS, reglamentuojantį vertės sumažėjimą, turto atsiperkamoji vertė yra didesnė iš turto tikrosios vertės (atimant pardavimo kaštus) ir naudojimo vertės. Pažymėtina, kad didžiąjai daliai Bendrovės ir Grupės turimo infrastruktūrinio turto nėra galimybės nustatyti turto tikrosios vertės. Pagal 36 TAS, tokiu atveju, turto atsiperkamoji vertė nustatoma vertinant turto naudojimo vertę. Pastaroji nustatoma diskontuojant turto generuojamus būsimus pinigų srautus. Vertinant Bendrovės infrastruktūrinio turto galimo vertės sumažėjimo požymius, labai didelę įtaką turi Komisijos teisės aktais nustatomas Bendrovės teikiamų paslaugų kainų reguliavimo mechanizmas.

3. Apskaitos principai (tęsinys)

3.27 Pagrindiniai apskaitiniai vertinimai (tęsinys)

Pažymėtina, jog patikimą turto naudojimo vertės nustatymą galima atlikti esant stabiliam, prognozuojamam reguliavimui. Tuo tarpu pastaraisiais metais viršutinės kainų ribos nustatymo principai dažnai keitėsi. Iki 2010 m. perdavimo paslaugos viršutinė kainų riba buvo nustatoma atsižvelgiant į paslaugos teikėjo veikloje naudojamo turto vertę, nustatomą pagal paslaugos teikėjo finansines ataskaitas. Nuo 2010 m., nustatant viršutines perdavimo kainos ribas, ilgalaikio turto vertė yra lygi ilgalaikio materialiojo turto balansinei vertei 2002 m. gruodžio 31 d., padidintai su Komisija suderintų ir įgyvendintų investicijų suma, ir sumažintai turto nusidėvėjimo suma apskaičiuota Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo nustatyta tvarka. 2012 m. balandžio 12 d. Komisija perdavimo paslaugų kainų viršutinių ribų nustatymui inicijavo LRAIC (angl. long run average incremental costs) metodo diegimą. Šis metodas turėtų būti naudojamas perdavimo paslaugų kainų viršutinių ribų nustatymui nuo sekančio reguliacinio periodo pradžios - 2015 m.

Pažymėtina, jog nustatant turto naudojimo vertę, pagrindinę įtaką daro naudojamos prielaidos vertinant būsimųjų laikotarpių perdavimo paslaugos tarifą. Jeigu Bendrovė atliktų turto vertės sumažėjimo testą darant prielaidą, kad ateityje galios šiuo metu taikoma kainos viršutinės ribos nustatymo tvarka, tuomet tikėtina, kad apskaičiuota turto naudojimo vertė galėtų reikšmingai skirtis nuo apskaitinės turto vertės. Bendrovė planuoja įvertinti ilgalaikio materialiojo turto naudojimo vertę ir galimą turto vertės sumažėjimą 2014 m. pabaigai, kadangi šiuo metu egzistuoja pernelyg dideli neapibrėžtumai dėl planuojamo naujo LRAIC metodo diegimo.

Investicijų vertės sumažėjimas

Dukterinių, asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių akcijomis nėra prekiaujama viešai, todėl Bendrovės vadovybė galimą jų atsiperkamąją vertę įvertina, atsižvelgiant į nepriklausomų vertintojų paruoštas ataskaitas, jeigu toks vertinimas buvo atliktas, diskontuotas būsimas pinigines įplaukas pagal kelerių metų finansines prognozes ir netiesiogiai rinkoje prieinamus duomenimis apie panašius sandorius.

Investicijos į UAB „Duomenų logistikos centras“, kuri 2013 m. gruodžio 31 d. sudarė 15,581 tūkst. litų, atsiperkamajai vertei įvertinti buvo remtasi 2014 m. vasario 27 d. paruošta nepriklausomo vertintojo ataskaita ir vadovybės vertinimu, kad investicijos tikroji vertė 2013 m. gruodžio 31 d. reikšmingai nesikeitė. Investicijai buvo apskaitytas vertės sumažėjimas, kuris 2013 m. gruodžio 31 d. sudarė 1,281 tūkst. litų. Naudota diskonto norma sudarė 10.5%, likutinė augimo norma sudarė 3.3%.

Vertindama investicijos į UAB TETAS atsiperkamąją vertę, Bendrovės vadovybė rėmėsi 2012 m. spalio 10 d. paruošta nepriklausomo vertintojo ataskaita ir vadovybės vertinimu, kad investicijos tikroji vertė 2013 m. gruodžio 31 d. reikšmingai nesikeitė, bei vertės sumažėjimo nenustatė, tačiau vertinimas priklauso nuo modelyje naudojamų prielaidų, iš kurių svarbiausia yra EBITDA marža. EBITDA maržos rodiklio pokytis 10 proc. punktų lemtų 3,000 tūkst. litų vertinimo rezultatų pokytį. Rodiklio mažėjimo 10 proc. punktų atveju tai reikštų investicijos vertės sumažėjimą, lygų 1,000 tūkst. litų. Diskonto normos pokytis vertinimo rezultatui reikšmingos įtakos neturi.

Kitų investicijų atsiperkamoji vertė buvo vertinama remiantis netiesiogiai rinkoje prieinamais duomenimis.

3.28 Tikrosios vertės vertinimas

Tikroji vertė – tai kaina, kuri būtų gauta pardavus turtą arba kuri būtų sumokėta perdavus įsipareigojimą įprasto tarp rinkos dalyvių įvykusio sandorio metu nustatymo dieną. Tikrosios vertės nustatymas paremtas prielaida, kad turto pardavimo ar įsipareigojimų perdavimo sandoris vyksta arba: pagrindinėje turto ar įsipareigojimų rinkoje, ar jei nėra pagrindinės rinkos – turtui ar įsipareigojimams pačioje palankiausioje rinkoje.

Pagrindinė ar pati palankiausia rinka turi būti Bendrovei prieinama.

Turto ar įsipareigojimų tikroji vertė nustatoma naudojant tas prielaidas, kurias naudotų rinkos dalyviai norėdami nustatyti turto ar įsipareigojimų kainą, darant prielaidą, kad rinkos dalyviai turi geriausių ekonominių interesų.

Nefinansinio turto tikroji vertė nustatoma atsižvelgiant į rinkos dalyvio gebėjimą generuoti ekonominę naudą, naudojant turtą efektyviausiai ir geriausiai arba parduodant jį kitam rinkos dalyviui, kuris turtą naudotų efektyviausiai ir geriausiai.

Bendrovė naudoja vertinimo metodikas, kurios esamomis aplinkybėmis yra tinkamos ir apie kurias turima pakankamai duomenų tikrajai vertei nustatyti, naudodama kuo daugiau svarbių stebimų duomenų ir kuo mažiau nestebimų duomenų.

Visas turtas ir įsipareigojimai, kurių tikroji vertė yra nustatoma ar atskleidžiama finansinėje ataskaitoje, yra suskirstomi pagal toliau aprašomą tikrosios vertės hierarchiją, kuri paremta tikrajai vertei nustatyti naudojamais reikšmingais žemiausio lygio duomenimis:

- 1 lygis – tokių pačių turto vienetų arba įsipareigojimų kotiruojamos (nekoreguotos) kainos aktyviosiose rinkose;
- 2 lygis – vertinimo metodikos, kuriose tiesiogiai ar netiesiogiai stebimi žemiausio lygio duomenys, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę;
- 3 lygis – vertinimo metodikos, kuriose nestebimi žemiausio lygio duomenys, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę.

3. Apskaitos principai (tęsinys)

3.28 Tikrosios vertės vertinimas (tęsinys)

Turtą ir įsipareigojimus, kurie finansinėse ataskaitose pripažįstami pakartotinai, Grupė/ Bendrovė pakartotinai vertindama skirstymą nusprendžia, ar perkeliama suma vyko tarp hierarchijos lygių (pagal žemiausio lygio duomenis, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę apskritai) kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.

Vertinimus atlieka Bendrovės vadovybė kiekvieną ataskaitinę dieną. Siekdama atskleisti informaciją apie tikrąją vertę Bendrovė nustatė turto ir įsipareigojimų klases pagal turto ir įsipareigojimų pobūdį, ypatybes bei riziką ir anksčiau apibūdintą tikrosios vertės hierarchijos lygį.

2013 m. ir 2012 m. gruodžio 31 d. finansinėje ataskaitoje Grupė/ Bendrovė neturėjo reikšmingo pakartotinai arba vieną kartą tikrąją vertę įvertinto turto ar įsipareigojimų, išskyrus galimą parduoti finansinį turtą (3.27 ir 7 pastabos) ir ilgalaikį materialųjį turtą (3.6 ir 5 pastabos). Turto ir įsipareigojimus, kurių tikroji vertė atskleidžiama finansinėje ataskaitoje sudaro pinigai ir pinigų ekvivalentai, iš pirkėjų gautinos sumos, prekybos ir kitos skolos bei paskolos. Vadovybė įvertino, kad paskolų tikroji vertė 2013 m. ir 2012 m. gruodžio 31 d. buvo apytikriai lygi jų balansinei vertei, kadangi už jas buvo mokamos kintamos palūkanų normos, o kito minėto turto ir įsipareigojimų tikroji vertė apytiksliai prilygsta jų apskaitinei vertei daugiausiai dėl šių priemonių trumpalaikio termino 2013 m. ir 2012 m. gruodžio 31 d.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
 UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
 (visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

4. Ilgalaikis nematerialusis turtas

Grupė	Kitas nematerialusis turtas			Iš viso
	Patentai ir licencijos	Programinė įranga		
2012 m. sausio 1 d				
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	-	1,726	33	1,759
Įsigijimai	-	926	26	952
Nurašymai	-	(41)	-	(41)
Perklasifikavimas iš IMT į nematerialų turtą	-	24	-	24
Perklasifikavimas tarp grupių	60	(60)	-	-
Amortizacija	-	(928)	(17)	(945)
Likutinė vertė				
2012 m. gruodžio 31 d.	60	1,647	42	1,749
Įsigijimo vertė	61	5,187	74	5,322
Sukaupta amortizacija	(1)	(3,540)	(32)	(3,573)
Likutinė vertė				
2013 m. sausio 1 d.	60	1,647	42	1,749
Įsigijimai	-	1,111	-	1,111
Nurašymai	-	(7)	-	(7)
Perklasifikavimas iš IMT į nematerialų turtą	28	-	-	28
Amortizacija	(28)	(469)	(19)	(516)
Likutinė vertė				
2013 m. gruodžio 31 d.	60	2,282	23	2,365
Įsigijimo vertė	89	6,287	74	6,450
Sukaupta amortizacija	(29)	(3,931)	(51)	(4,011)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	(74)	-	(74)
Likutinė vertė				
2013 m. gruodžio 31 d.	60	2,282	23	2,365
Bendrovė				
	Patentai ir licencijos	Programinė įranga	Kitas nematerialusis turtas	Iš viso
2012 m. sausio 1 d.				
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	-	1,401	33	1,434
Įsigijimai	-	850	-	850
Nurašymai	-	(41)	-	(41)
Amortizacija	-	(823)	(12)	(835)
Perklasifikavimas iš IMT į nematerialų turtą	-	24	-	24
Perklasifikavimas tarp grupių	60	(60)	-	-
Likutinė vertė				
2012 m. gruodžio 31 d.	60	1,351	21	1,432
Įsigijimo vertė	61	4,762	48	4,871
Sukaupta amortizacija	(1)	(3,411)	(27)	(3,439)
Likutinė vertė				
2013 m. sausio 1 d.	60	1,351	21	1,432
Įsigijimai	-	1,085	-	1,085
Perklasifikavimas iš IMT į nematerialų turtą	28	-	-	28
Amortizacija	(28)	(329)	(12)	(369)
Likutinė vertė				
2013 m. gruodžio 31 d.	60	2,107	9	2,176
Įsigijimo vertė	89	5,845	48	5,982
Sukaupta amortizacija	(29)	(3,738)	(39)	(3,806)
Likutinė vertė				
2013 m. gruodžio 31 d.	60	2,107	9	2,176

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip)

5. Ilgalaikis materialusis turtas

Judėjimas Grupės ilgalaikio materialiojo turto sąskaitoje pateikiamas žemiau:

Grupė	Kitas materialusis turtas						
	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Transporto priemonės	Nebaigta statyba	Iš viso	
2011 m. gruodžio 31 d.							
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	1,961	34,851	1,841,223	1,638	38,161	72,353	1,990,187
Įsigijimai	-	-	242	42	9,292	107,242	116,818
Perkainojimas	-	83	-	-	-	-	83
Nurašymai	-	(31)	(1,432)	-	(3)	(223)	(1,689)
Perklasifikavimas į nematerialųjį turtą	-	-	-	-	(24)	-	(24)
Perklasifikavimas iš atsargų	-	-	3	-	8	38	49
Perklasifikavimas tarp grupių	-	2,013	49,658	-	3,080	(54,751)	-
Nusidėvėjimas	-	(2,190)	(116,093)	(498)	(8,271)	6	(127,046)
Likutinė vertė							
2012 m. gruodžio 31 d.	1,961	34,726	1,773,601	1,182	42,243	124,665	1,978,378
Įsigijimo arba perkainota vertė	1,961	41,589	2,116,494	2,436	99,282	124,659	2,386,421
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(6,718)	(341,668)	(1,254)	(57,039)	6	(406,673)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	(145)	(1,225)	-	-	-	(1,370)
Likutinė vertė							
2012 m. gruodžio 31 d.	1,961	34,726	1,773,601	1,182	42,243	124,665	1,978,378
Įsigijimai	-	-	3	21	784	134,404	135,212
Nurašymai	-	(39)	(5,883)	-	(8)	(370)	(6,300)
Perklasifikavimas į nematerialųjį turtą	-	-	-	-	-	(28)	(28)
Perklasifikavimas iš atsargų	-	-	-	-	(5)	84	79
Perklasifikavimas tarp grupių	-	248	51,321	-	5,204	(56,773)	-
Nusidėvėjimas	-	(2,214)	(122,144)	(494)	(7,295)	17	(132,130)
Likutinė vertė							
2013 m. gruodžio 31 d.	1,961	32,721	1,696,898	709	40,923	201,999	1,975,211
Įsigijimo arba perkainota vertė	1,961	41,776	2,151,180	2,455	104,443	201,976	2,503,791
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(8,910)	(453,057)	(1,746)	(63,520)	23	(527,210)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	(145)	(1,225)	-	-	-	(1,370)
Likutinė vertė							
2013 m. gruodžio 31 d.	1,961	32,721	1,696,898	709	40,923	201,999	1,975,211

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
 UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
 (visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

5. Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Judėjimas Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto sąskaitoje pateikiamas žemiau:

Bendrovė	Judėjimas Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto sąskaitoje					Iš viso
	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Kitas materialus turtas	Nebaigta statyba	
2011 m. gruodžio 31 d.						
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	1,961	33,613	1,840,627	36,573	72,763	1,985,537
Įsigijimai	-	-	201	8,775	107,767	116,743
Nurašymai	-	(31)	(1,432)	(3)	(223)	(1,689)
Perklasifikavimas į nematerialųjį turtą	-	-	-	(24)	-	(24)
Perklasifikavimas iš atsargų	-	-	3	8	38	49
Perklasifikavimas tarp grupių	-	2,013	49,658	3,080	(54,751)	-
Nusidėvėjimas	-	(2,082)	(116,004)	(7,749)	-	(125,835)
Likutinė vertė						
2012 m. gruodžio 31 d.	1,961	33,513	1,773,053	40,660	125,594	1,974,781
Įsigijimo arba perkainota vertė	1,961	39,986	2,115,671	96,001	125,594	2,379,213
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(6,328)	(341,393)	(55,341)	-	(403,062)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	(145)	(1,225)	-	-	(1,370)
Likutinė vertė						
2012 m. gruodžio 31 d.	1,961	33,513	1,773,053	40,660	125,594	1,974,781
Įsigijimai	-	-	-	644	133,900	134,544
Nurašymai	-	(39)	(5,883)	(8)	(370)	(6,300)
Perklasifikavimas į nematerialųjį turtą	-	-	-	-	(28)	(28)
Perklasifikavimas į atsargas	-	-	-	-	-	-
Perklasifikavimas iš atsargų	-	-	-	(5)	84	79
Perklasifikavimas tarp grupių	-	248	51,321	5,204	(56,773)	-
Nusidėvėjimas	-	(2,099)	(122,052)	(6,717)	-	(130,868)
Likutinė vertė						
2013 m. gruodžio 31 d.	1,961	31,623	1,696,439	39,778	202,407	1,972,208
Įsigijimo arba perkainota vertė	1,961	40,173	2,150,354	101,034	202,407	2,495,929
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(8,405)	(452,690)	(61,256)	-	(522,351)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	(145)	(1,225)	-	-	(1,370)
Likutinė vertė						
2013 m. gruodžio 31 d.	1,961	31,623	1,696,439	39,778	202,407	1,972,208

Nurašymus daugiausia sudaro turto dalių, kurios pakeičiamos turto rekonstrukcijos metu, nurašymai.

Bendrovėje kapitalizavimo kriterijus tenkinančių palūkanų sąnaudų suma už laikotarpį, pasibaigusį 2013 m. gruodžio 31 d. sudarė 848 tūkst. Lt. (už laikotarpį, pasibaigusį 2012 m. gruodžio 31 d. – 1,340 tūkst. Lt.). Ši suma buvo sumažinta palūkanų pajamų suma, kuri per atitinkamą laikotarpį sudarė 185 tūkst. Lt. (už laikotarpį, pasibaigusį 2012 m. gruodžio 31 d. - 846 tūkst. Lt.). Bendra kapitalizuotų palūkanų suma sudarė 663 tūkst. Lt. (už laikotarpį, pasibaigusį 2012 m. gruodžio 31 d. - 494 tūkst. Lt.). Kapitalizavimui taikyta metinė palūkanų norma 1.09% (už laikotarpį, pasibaigusį 2012 m. gruodžio 31 d. - 1.01%).

2010 m. vykusio atskyrimo metu Bendrovė perėmė ilgalaikį materialųjį turtą iš AB „Lietuvos energija“. AB „Lietuvos energija“ ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės vertinimą 2008 m. gruodžio 31 d. atliko nepriklausomi turto vertintojai, kurie naudojo palyginamųjų kainų metodą arba nudėvėtos atstatomosios vertės ar diskontuotų pinigų srautų metodą turto tikrajai vertei nustatyti, priklausomai nuo vertinamo turto rūšies.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip)

5. Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Sudarant 2009 m. atskaitomybę, AB „Lietuvos energija“ patikslino ilgalaikio materialiojo turto apskaitines vertes. AB „Lietuvos energija“, įvertinusi Lietuvos Respublikos Statistikos departamento skelbiamą 2009 m. 11 mėnesių statybos kainų pokyčių indeksų kritimą atitinkamoms turto grupėms, sumažino ilgalaikio materialiojo turto apskaitinę vertę. AB „Lietuvos energija“ pritaikė 12,27% statistinį indeksą pastatų grupei ir 9,68% indeksą visoms kitoms ilgalaikio materialiojo turto grupėms, kurios 2008 m. gruodžio 31 d. buvo vertinamos nudėvėtos atstatomosios vertės metodu.

Bendrovės apskaitos politikoje numatyta, kad periodinis perkainavimas turi būti atliekamas ne rečiau kaip kas penkerius metus. Bendrovė planuoja atlikti turto vertinimą 2014 m. pabaigai, kai bus daugiau aiškumo reguliacinėje aplinkoje (3.27 pastaba).

2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. Grupė/Bendrovė turėjo reikšmingų ilgalaikio materialiojo turto pirkimo įsipareigojimų, kuriuos turės vykdyti ateinančiais laikotarpiais.

	2013 m. gruodžio 31 d.	2012 m. gruodžio 31 d.
Tarpsisteminė jungtis Lietuva-Švedija („NordBalt“)	539,785	597,783
Tarpsisteminė jungtis Lietuva-Lenkija (LitPol Link)	306,254	2,165
Transformatorinės	98,023	73,386
330 kV oro linijos (OL) Klaipėda-Telšiai statyba	12,223	43,360
110 kV OL prie Viršuliškių kabeliavimas	-	4,318
Kiti	4,157	4,512
Iš viso	960,442	725,524

Lentelėje žemiau pateiktos Bendrovės ir Grupės ilgalaikio materialiojo turto likutinės vertės, kurios būtų buvusios pripažintos, jei turtas būtų apskaitomas istorinės savikainos metodu 2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d.:

Grupė	Kitas materialus ilgalaikis turtas						Iš viso
	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Transporto priemonės	Nebaigta statyba		
Likutinė vertė							
2013 m. gruodžio 31 d.	1,794	29,107	1,497,013	710	40,847	202,701	1,772,172
2012 m. gruodžio 31 d.	1,794	30,784	1,554,544	1,183	41,730	125,888	1,755,923
Bendrovė	Kitas materialus ilgalaikis turtas						Iš viso
	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Transporto priemonės	Nebaigta statyba		
Likutinė vertė							
2013 m. gruodžio 31 d.	1,794	28,430	1,496,554	-	39,703	202,701	1,769,182
2012 m. gruodžio 31 d.	1,794	30,034	1,553,996	-	40,148	125,888	1,751,860

6. Investicijos į dukterines įmones (Bendrovės) ir asocijuotas ir bendrai valdomas įmones (Bendrovės ir Grupės)

Investicijos į dukterines įmones Bendrovės finansinėse ataskaitose

2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. Bendrovė tiesiogiai kontroliavo šias dukterines įmones:

Dukterinė įmonė	Įsigijimo vertė	Dalyvavimas (akcijų proc.)	Vertės sumažėjimas	Apskaitinė vertė
2013 m. gruodžio 31 d.				
UAB „TETAS“	15,042	100	-	15,042
BALTPPOOL UAB	452	67	-	452
Iš viso	15,494		-	15,494
2012 m. gruodžio 31 d.				
UAB „TETAS“	8,290	61	-	8,290
BALTPPOOL UAB	318	67	-	318
Iš viso	8,608		-	8,608

Įgyvendinant elektros energetikos sektoriaus pertvarkymo planą ir vadovaujantis LITGRID valdybos 2012 m. spalio 17 d. sprendimu, LITGRID ir AB „LESTO“ (toliau - LESTO) sudarė akcijų mainų sutartį. Šia akcijų mainų sutartimi 2013 m. sausio 7 d. LITGRID už 8,025 tūkst. Lt bendrovei LESTO perleido nuosavybės teise priklausančias UAB „Elektros tinklo paslaugos“ akcijas, kurios sudarė 25,03 proc. šios įmonės įstatinio kapitalo, mainais įsigyjant LESTO perleidžiamas UAB „Tetas“ akcijas už 6,752 tūkst. Lt, kurios sudarė 38,87 proc. šios įmonės įstatinio kapitalo. Skirtumą tarp nustatytų mainomų akcijų tikrųjų verčių, 1,273 tūkst. Lt, LESTO sumokėjo Bendrovei.

Bendrovės ir Grupės finansinėse ataskaitose 2012 m. gruodžio 31 d. suma, atitinkanti LITGRID nuosavybės teise priklausančių UAB „Elektros tinklo paslaugos“ akcijų vertę buvo klasifikuojama kaip ilgalaikis turtas, skirtas parduoti ir sudarė atitinkamai 4,731 tūkst. Lt ir 5,620 tūkst. Lt. Bendrovės ir Grupės pelnas iš šių akcijų pardavimo sudarė atitinkamai 3,294 tūkst. Lt ir 2,405 tūkst. Lt.

2013 m. gruodžio 2 d. BALTPPOOL UAB visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu BALTPPOOL UAB įstatinis kapitalas padidintas iki 635 tūkst. Lt, išleidžiant naują 160.000 paprastųjų vardinių 1 Lt nominalios vertės nematerialiųjų akcijų emisiją po 5 Lt/vnt. Pagal 2013 m. gruodžio 9 d. akcijų pasirašymo sutartį BALTPPOOL UAB akcininkai pradinį piniginių įnašą (25%, Bendrovės dalis sudarė 134 tūkst. Lt) už pasirašytas akcijas sumokėjo 2013 m. gruodžio 16 d., o likusią sumą už pasirašytas akcijas Bendrovė įsipareigojo apmokėti dalimis iki 2014 m. gruodžio 2 d.

Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones Bendrovės ir Grupės finansinėse ataskaitose

Investicijų į asocijuotas ir bendrai kontroliuojamas įmones judėjimas pateikiamas žemiau:

	Grupė 2013 m.	Bendrovė 2013 m.	Grupė 2012 m.	Bendrovė 2012 m.
Laikotarpio pradžioje	16,052	16,601	20,804	21,332
Pelnas dėl dalies asocijuotoje įmonėje pasikeitimo	-	-	232	-
Asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių pelno/(nuostolių) dalis	1,151	-	636	-
Investicijų vertės sumažėjimas	(1,281)	(1,281)	-	-
Perklasifikuota į turtą, skirtą parduoti	-	-	(5,620)	(4,731)
Laikotarpio pabaigoje	15,922	15,320	16,052	16,601

2013 m. finansinėse ataskaitose yra apskaitytas investicijos į UAB "Duomenų logistikos centras" vertės sumažėjimas, lygus 1,281 tūkst. Lt, iki tikrosios vertės, kuri yra nustatyta remiantis nepriklausomo vertintojo vertinimu. Vertinimas buvo atliktas naudojant diskontuotą pinigų srautų metodą.

LITGRID AB

Įmonės kodas 302564383 A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09311 Vilnius

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

6. Investicijos į dukterines įmones (Bendrovės) ir asocijuotas ir bendrai valdomas įmones (Bendrovės ir Grupės) (tęsinys)

2012 m. sausio 6 d. Bendrovės asocijuotai įmonei „Elektros tinklo paslaugos“ UAB padidinus akcinį kapitalą AB „LESTO“ (UAB „Visagino atominė elektrinė“ grupės įmonė) nepiniginiu įnašu, Bendrovės valdoma asocijuotos įmonės akcijų dalis sumažėjo nuo 29 proc. iki 25 proc. Pelnas iš dalies asocijuotoje įmonėje perleidimo pripažintas Grupės finansinėse ataskaitose buvo apskaičiuotas taip:

	<u>Grupė 2012 m.</u>
Kitų akcininkų įnašai į asocijuotos įmonės įstatinį kapitalą	1,013
Perleisto grynojo turto dalis	<u>(781)</u>
Pelnas dėl dalies asocijuotoje įmonėje pasikeitimo	<u>232</u>

Asocijuotos įmonės ir bendrai valdomos įmonės finansinės padėtytys 2013 m. gruodžio 31 d. ir finansiniai veiklos rezultatai už 2013 metus (neaudituoti):

	<u>Turtas</u>	<u>Įsipareigojimai</u>	<u>Pardavimo pajamos</u>	<u>Grynasis pelnas (nuostoliai)</u>
UAB "Duomenų logistikos centras"	74,647	12,379	65,662	5,373
„LitPol Link“ Sp.z.o.o	1,335	461	2,592	143

Asocijuotos įmonės ir bendrai valdomos įmonės finansinės padėtytys 2012 m. gruodžio 31 d. ir finansiniai veiklos rezultatai už 2012 metus (neaudituoti):

	<u>Turtas</u>	<u>Įsipareigojimai</u>	<u>Pardavimo pajamos</u>	<u>Grynasis pelnas (nuostoliai)</u>
UAB "Duomenų logistikos centras"	68,106	11,350	65,427	3,001
„LitPol Link“ Sp.z.o.o	1,441	458	2,873	37

7. Finansinis turtas, galimas parduoti

2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės kitą finansinį turtą, kuris klasifikuojamas kaip galimas parduoti, sudarė šių įmonių akcijos:

	<u>Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.</u>	<u>Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.</u>	<u>Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.</u>	<u>Bendrovė 2012 m. gruodžio 31 d.</u>
„Nord Pool Spot“ AS	6,638	6,638	6,638	6,638
UAB „NT Valdos“	1,084	1,084	1,084	1,084
UAB "Technologijų ir Inovacijų Centras"	1	1	-	-
Iš viso	<u>7,723</u>	<u>7,723</u>	<u>7,722</u>	<u>7,722</u>

2012 m. rugpjūčio 1 d. Bendrovė įsigijo 2,04 proc. Šiaurės šalių elektros biržos „Nord Pool Spot“ AS akcijų.

2013 m. lapkričio 25 d. Bendrovė kartu su „Lietuvos energija“, UAB, „Lietuvos energijos gamyba“, AB ir AB LESTO pasirašė bendros įmonės UAB Technologijų ir inovacijų centras, kurios vienas pagrindinių veiklos tikslų – informacinių technologijų ir telekomunikacijų ir kitų paslaugų teikimas akcininkams, steigimo sutartį.

Įsteigtos uždarnosios akcinės bendrovės įstatinis kapitalas sudarys 10 000 litų. „Lietuvos energija“, UAB, „Lietuvos energijos gamyba“, AB, AB LESTO ir Bendrovė atitinkamai įsigijo 50 proc., 20 proc. ir 10 proc. įsteigtos uždarnosios akcinės bendrovės akcijų. Įmonė buvo įregistruota 2013 m. gruodžio 4 d.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip)

8. Atsargos

Grupės ir Bendrovės atsargas sudarė:

	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2012 m gruodžio 31 d.
Medžiagos ir komplektavimo gaminiai, įsigijimo (pagaminimo) vertė	9,334	3,903	14,527	2,819
Atimti: nukainojimas iki grynosios galimo realizavimo vertės	(490)	(381)	(524)	(381)
Iš viso	8,844	3,522	14,003	2,438

Atsargų, apskaitytų grynąja galimo realizavimo vertė, balansinė vertė 2013 m. gruodžio 31 d. Grupėje sudarė 885 tūkst. Lt (2012 m. gruodžio 31 d. – 1,560 tūkst. Lt) ir Bendrovėje 768 tūkst. Lt (2012 m. gruodžio 31 d. – 1,305 tūkst. Lt). Grupėje sąnaudose per metus pripažinta atsargų savikaina sudarė 29,943 tūkst. Lt (2012 m. gruodžio 31 d. – 36,321 tūkst. Lt), Bendrovėje – 386 tūkst. Lt (2012 m. gruodžio 31 d. – 468 tūkst. Lt).

2013 m. ir 2012 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais laikotarpiais atsargų vertės sumažėjimo pasikeitimas buvo toks:

	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2012 m gruodžio 31 d.
Atsargų vertės sumažėjimas laikotarpio pradžioje	524	381	672	381
Atsargų nukainojimas per ataskaitinį laikotarpį	(34)	-	(148)	-
Atsargų vertės sumažėjimas laikotarpio pabaigai	490	381	524	381

Vertės sumažėjimo sąnaudos buvo įtrauktos į kitas sąnaudas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

9. Prekybos gautinos sumos

2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės prekybos gautinas sumas sudarė:

	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2012 m gruodžio 31 d.
Gautinos sumos už elektros energijos pardavimą	71,377	71,377	44,888	44,889
Gautinos sumos už naujų vartotojų prijungimą	3,083	3,083	6,757	6,757
Gautinos sumos už rangos darbus ir kitas paslaugas	12,150	-	20,509	-
Gautinos sumos už prekybą elektros ilgalaikių kontraktų biržoje	1	-	2	-
Abejotinų gautinų sumų vertės sumažėjimas	(21,164)	(21,164)	-	-
Iš viso	65,447	53,296	72,156	51,646

Tikroji trumpalaikių prekybos gautinų sumų vertė yra apytikriai lygi jų apskaitinei vertei.

Per 2013 m. Bendrovė padarė 21,164 tūkst. Lt atidėjimą abejotinom skolom susijusioms su įsiskolinimais už įsigytą balansavimo elektros energiją (žr. 33 pastabą), kuris buvo apskaitytas bendrųjų pajamų ataskaitos kitų sąnaudų straipsnyje. 2012 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė neturėjo nuvertėjusių gautinų sumų.

Grupės ir Bendrovės prekybos gautinų sumų, kurioms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas, pradelsimų analizė:

	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2012 m gruodžio 31 d.
Nepradelsta	48,583	45,296	59,347	49,302
Pradelsta iki 30 dienų	5,664	1,274	9,109	1,141
Pradelsta nuo 30 iki 60 dienų	2,980	2,190	2,315	998
Pradelsta nuo 60 iki 90 dienų	5,075	1,391	380	59
Pradelsta virš 90 dienų	3,145	3,145	1,005	146
Iš viso	65,447	53,296	72,156	51,646

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
 UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
 (visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

10. Kitos gautinos sumos

2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės kitas gautinas sumas sudaro:

	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2012 m gruodžio 31 d.
Gautinos administruojamos VIAP lėšos	115,428	42,057	88,148	88,148
Gautinos sumos iš elektros biržos dalyvių	-	-	-	-
Sukauptos pajamos už suteiktas VIAP	2,694	2,282	6,711	6,711
Sukauptos gautinos palūkanos	355	355	326	326
Gautinos sumos už turto nuoma	618	618	618	629
Kitos gautinos sumos	502	180	370	27
Iš biudžeto gautinas PVM	2,688	-	-	-
Kitos sukauptos gautinos sumos	1,422	667	861	3
Atimti: vertės sumažėjimas	(9,552)	(9,552)	-	-
Iš viso	114,155	36,607	97,034	95,844

Tikroji trumpalaikių kitų gautinų sumų (finansinio turto) vertė yra apytikriai lygi jų apskaitinei vertei. 2013 m. Grupė ir Bendrovė apskaitė gautinų sumų iš AB „LIFOSA“, AB „ORLEN“ ir AB „Achema“ pagal VIAP lėšas vertės sumažėjimą (33 pastaba), kuris 2013 m. gruodžio 31 d. sudarė 9,552 tūkst. litų ir kuris Grupės ir Bendrovės pelno (nuostolių) ataskaitai neturėjo įtakos, nes, kaip aprašyta 3.20 pastaboje, Grupė ir Bendrovė, vykdydamos VIAP veiklą, veikia tik kaip tarpininkas.

Grupės ir Bendrovės kitų gautinų sumų, kurioms nėra paskaitytas vertės sumažėjimas, pradelsimų analizė:

	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2012 m gruodžio 31 d.
Nepradelsta	101,064	23,516	89,277	88,087
Pradelsta iki 30 dienų	1,020	1,020	295	295
Pradelsta nuo 30 iki 60 dienų	935	935	8	8
Pradelsta nuo 60 iki 90 dienų	1,026	1,026	-	-
Pradelsta virš 90 dienų	10,110	10,110	7,454	7,454
Iš viso	114,115	36,607	97,034	95,844

Bendrovės kitų gautinų sumų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sumažėjo 59,237 tūkst. Lt iki 36,607 tūkst. Lt., nes nuo 2013 m. sausio 1 d. LESTO perveda VIAP lėšas ne Bendrovei, o tiesiai VIAP lėšų administratoriui BALTPPOOL UAB (1 pastaba), tai lėmė Bendrovės gautinų administruojamų VIAP lėšų ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sumažėjimą 55,643 tūkst. Lt. iki 32,505 tūkst. Lt.

Grupė ir Bendrovė neapskaitė vertės sumažėjimo daugiau negu 90 dienų pradelstoms gautinoms sumoms, kadangi Bendrovės vadovybės vertinimu jas sudaro gautinos VIAP, kurių neatgavimas neturėtų įtakos Grupės ir Bendrovės pelno (nuostolio) ataskaitai (pastaba 3.20).

11. Kitas finansinis turtas

2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės kitą finansinį turtą sudaro:

	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2012 m gruodžio 31 d.
Administruojamos VIAP lėšos	15,879	-	59,847	59,847
Deponuotos lėšos garantijoms ir depozitai	5,380	4,835	2,465	2,465
Biržos dalyvių pinigai	3	-	1,178	-
Iš viso	21,262	4,835	63,490	62,312

Pagal Komisijos patvirtintą VIAP lėšų administravimo aprašą VIAP lėšų likutis turi būti atskirtas nuo kitų Bendrovės/Grupės pinigų ir pinigų ekvivalentų ir gali būti naudojamas tik VIAP lėšų mokėjimams. Grupės administruojamų VIAP lėšų likutis sumažėjo, kadangi per ataskaitinį dvylikos mėnesių laikotarpį VIAP administratoriaus išmokėtų VIAP lėšų suma viršijo VIAP administratoriaus surinktų VIAP lėšų sumą.

Kito finansinio turto tikroji vertė 2013 m. ir 2012 m. gruodžio 31 d. buvo artima apskaitinei vertei.

12. Iki išpirkimo termino laikomos investicijos

	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2012 m. gruodžio 31 d.
„Swedbank“ AB obligacijos litais, išpirkimas 2014 m. kovo 7 d.	70,000	70,000	-	-
Iš viso	70,000	70,000	-	-

Grupė ir Bendrovė 2012 m. gruodžio 31 d. iki išpirkimo termino laikomų investicijų neturėjo. Grupės ir Bendrovės iki išpirkimo termino laikomų investicijų metinė palūkanų norma 0,71 proc.

Iki išpirkimo termino laikomų investicijų tikroji vertė 2013 m. ir 2012 m. gruodžio 31 d. buvo artima apskaitinei vertei.

13. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2012 m gruodžio 31 d.
Pinigai banke ir kasoje	81,562	80,751	127,387	126,097
Iš viso	81,562	80,751	127,387	126,097

Tikroji pinigų ir pinigų ekvivalentų vertė artima jų apskaitinei vertei. Apriboto naudojimo pinigai yra apskaityti kito finansinio turto straipsnyje.

14. Įstatinis kapitalas ir akcijų priedai

2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo lygus 504,331,384 litams ir buvo padalintas į 504,331,384 vieno lito nominaliosios vertės paprastasias vardines akcijas. Visos akcijos yra pilnai apmokėtos.

Akcijų priedai, kurie buvo suformuoti atskyrimo metu, sudaro 29,621 tūkst. Lt. Iki atskyrimo akcijų priedai susidarė didinant AB „Lietuvos energija“ įstatinį kapitalą kaip skirtumas tarp akcijų nominalios ir apmokėjimo verčių.

Kapitalo valdymas

Kapitalą sudaro visas finansinės būklės ataskaitoje apskaitytas nuosavas kapitalas.

Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas reikalauja, kad Bendrovės nuosavas kapitalas sudarytų ne mažiau negu 1/2 jos įstatinio kapitalo. 2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. Bendrovė atitiko šį reikalavimą. Bendrovė neturi jokių kitų išorinių reikalavimų kapitalui.

Pagrindinis Bendrovės kapitalo valdymo tikslas yra valdyti kapitalą taip, kad būtų užtikrintas veiklos tęstinumas. Siekiant palaikyti ar pakeisti kapitalo struktūrą, Bendrovė gali pakeisti dividendų išmokėjimą akcininkams, išleisti naują akcijų emisiją ar parduoti dalį turto. Pasikeitimų kapitalo valdymo tiksluose, lyginant su praėjusiais metais, nebuvo.

15. Perkainojimo rezervas

Perkainojimo rezervas – tai ilgalaikio materialiojo turto vertės padidėjimo suma, gauta perkainojus turta. Pagal Lietuvos Respublikos įstatymus iš perkainojimo rezervo gali būti didinamas akcinis kapitalas. Tačiau rezervas negali būti naudojamas nuostoliams padengti.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
 UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
 (visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip)

15. Perkainojimo rezervas (tęsinys)

Grupė	Perkainojimo rezervas	Atidėtas pelno mokestis	Atėmus atidėtąjį pelno mokestį
Likutis laikotarpio pradžioje	314,256	(47,077)	267,179
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas	(23,613)	3,080	(20,533)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymas	(122)	16	(106)
Padidėjimas dėl ilgalaikio materialiojo turto perkainavimo	49	(7)	42
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	290,570	(43,988)	246,582
Likutis laikotarpio pradžioje	290,570	(43,988)	246,582
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas	(23,265)	3,490	(19,775)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymas	(927)	139	(788)
Dalies dukterinėje įmonėje pasikeitimas	181	(27)	154
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.	266,559	(40,386)	226,173
Bendrovė	Perkainojimo rezervas	Atidėtas pelno mokestis	Atėmus atidėtąjį pelno mokestį
Likutis laikotarpio pradžioje	314,070	(47,110)	266,960
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas	(23,528)	3,529	(19,999)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymas	(732)	110	(622)
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	289,810	(43,471)	246,339
Likutis laikotarpio pradžioje	289,810	(43,471)	246,339
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas	(23,224)	3,484	(19,740)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymas	(927)	139	(788)
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.	265,659	(39,848)	225,811

16. Privalomasis ir kiti rezervai

Privalomasis rezervas

Privalomasis rezervas yra sudaromas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus. Į jį privaloma kasmet pervesti ne mažiau kaip 5 proc. grynojo pelno, kol rezervas pasieks 10 proc. įstatinio kapitalo. Jis gali būti naudojamas tik būsimiems nuostoliams dengti.

Kiti rezervai

2012 m. balandžio 30 d. įvykusio LITGRID AB eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo metu buvo nutarta patvirtinti pelno paskirstymo projektą ir perkelti 325,000 tūkst. Lt iš kitų rezervų į nepaskirstytąjį pelną.

17. Dividendai

2013 m. balandžio 24 d. įvykusio LITGRID AB eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo metu buvo nutarta išmokėti 45,000 tūkst. Lt dividendų. Dividendai, tenkantys vienai akcijai – 0,089 Lt.

2012 m. balandžio 30 d. įvykusio LITGRID AB eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo metu buvo nutarta išmokėti 390,857 tūkst. Lt dividendų. Dividendai, tenkantys vienai akcijai – 0,775 Lt.

LITGRID AB

Įmonės kodas 302564383 A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09311 Vilnius

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip)

18. Dotacijos

Dotacijų likutį sudaro dotacijos, susijusios su turto įsigijimo finansavimu. Per 2013 m. ir 2012 m. dotacijų judėjimą sudarė:

	<u>Grupė</u>	<u>Bendrovė</u>
Likutis 2011 m. gruodžio 31 d.	182,359	182,359
Gauta per laikotarpį	124,323	124,323
Pripažinta pajamomis per laikotarpį	(1,711)	(1,711)
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	304,971	304,971
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	304,971	304,971
Gauta per laikotarpį	121,103	121,103
Pripažinta pajamomis per laikotarpį	(2,119)	(2,119)
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.	423,955	423,955

Gautas per 2013 m. dotacijas sudarė:

- ES fondų lėšos Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto rekonstrukcijai – 34,411 tūkst. Lt (per 2012 m. – 37,831 tūkst. Lt);
- Tarptautinio Ignalinos eksploatavimo nutraukimo fondo lėšos tarpsteminės jungties Lietuva – Lenkija LitPol Link įgyvendinimui – 1,692 tūkst. Lt (per 2012 m. – 1,492 tūkst. Lt);
- VIAP lėšos tarpsteminės jungties Lietuva – Švedija („NordBalt“) įgyvendinimui – 85,000 tūkst. Lt (per 2012 m. – 85,000 tūkst. Lt).

Bendrųjų pajamų ataskaitoje už 2013 m. 2,119 tūkst. Lt dotacijų pajamomis buvo sumažintos nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos (per 2012 m. – 1,711 tūkst. Lt).

19. Paskolos

Grupės bei Bendrovės paskolos pagal grąžinimo terminus sudarė:

	<u>Grupė</u> <u>2013 m.</u> <u>gruodžio 31 d.</u>	<u>Bendrovė</u> <u>2013 m.</u> <u>gruodžio 31 d.</u>	<u>Grupė</u> <u>2012 m.</u> <u>gruodžio 31 d.</u>	<u>Bendrovė</u> <u>2012 m.</u> <u>gruodžio 31 d.</u>
Po penkerių metų mokėtinos sumos (iki 10 m.)	37,981	37,981	-	-
Po vienerių metų mokėtinos sumos (iki 5 m.)	127,063	127,063	138,112	138,112
Per vienerius metus mokėtinos sumos	56,479	49,030	45,956	41,434
IŠ viso	221,523	214,074	184,068	179,546

2012 m. liepos 16 d. Bendrovės dukterinė įmonė UAB „Tetas“ sudarė sąskaitos kreditavimo sutartį su AB SEB bankas su 5,200 tūkst. Lt kredito limitu. 2013 m. birželio 5 d. buvo pasirašytas sutarties pakeitimas Nr. 4 ir kredito limitas padidintas iki 10,000 tūkst. Lt. Sutartis galioja iki 2014 m. gegužės 31 d. Sąskaitos kredito perviršiui taikoma kintama palūkanų norma nustatoma remiantis vienos dienos Vilniaus tarpbankine palūkanų norma (VILIBOR) pridėdant 1.10 procento metų palūkanų dydžio banko skolinimo rizikos ir pelno maržą. 2013 m. gruodžio 31 d. UAB „Tetas“ panaudotas kredito limitas buvo 7,449 tūkst. Lt (2012 m. gruodžio 31 d. – 4,522 tūkst. Lt).

2012 m. spalio 5 d. Bendrovė pasirašė paskolos sutartį su Pohjola Bank Plc. Paskolos suma yra 200,262 tūkst. Lt (58,000 tūkst. EUR), iš kurios 62,150 tūkst. Lt (18,000 tūkst. EUR) buvo grąžinti iki 2013 m. gruodžio 31 d. Paskolos palūkanų normą sudaro 1 mėn. EURIBOR ir 0.94 proc. marža.

2013 m. rugsėjo 12 d. Bendrovė pasirašė paskolos sutartį su Nordic Investment Bank. Paskolos bendra suma yra 75,962 tūkst. Lt (22,000 tūkst. EUR). Paskolos palūkanų normą sudaro 6 mėn. EURIBOR ir 1.15 proc. marža.

Grupės paskolų palūkanų normos svertinis vidurkis 2013 m. gruodžio 31 d. sudarė 1.11 proc. (2012 m. gruodžio 31 d. – 1.04 proc.)

2013 m. gruodžio 31 d. Grupės nepanaudoto faktoringo finansavimo likutis sudarė 2,104 tūkst. Lt. (2012 m. gruodžio 31 d. – 1,086 tūkst. Lt.).

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

20. Ateinančių laikotarpių pajamos

	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2012 m. gruodžio 31 d.
Ateinančių laikotarpių pajamos iš naujų vartotojų prijungimo	13,274	13,274	13,990	13,990
Iš viso	13,274	13,274	13,990	13,990

Ateinančių laikotarpių pajamos iš naujų vartotojų prijungimo susidarė dėl naujų vartotojų prijungimo iki 2009 m. liepos 1 d. (žr. 3.19 pastabą).

21. Kitos ilgalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai

	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2012 m. gruodžio 31 d.
Avansu gautos sumos iš naujų vartotojų	-	-	5,537	5,537
Atidėjiniai darbuotojų pensijų išmokoms	717	602	726	563
Garantiniai atidėjiniai	-	-	28	-
Iš viso	717	602	6,291	6,100

Atidėjinius pensijų išmokoms sudaro apskaičiuotos pagal Lietuvos Respublikos įstatymus mokėtinos sumos. Kiekvienas darbuotojas, išeinantis iš darbo prasidėjus pensiniam amžiui, turi gauti 2 mėnesių atlyginimų dydžio išmoką.

Garantinius atidėjinius sudaro įsipareigojimai kelerių metų laikotarpiui, per kurį nemokamai atliekami garantinio aptarnavimo darbai.

22. Ataskaitinių metų pelno mokestis ir atidėtas pelno mokestis

2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. pelno mokesčio sąnaudas sudarė:

	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2012 m. gruodžio 31 d.
Pelno mokesčio sąnaudų komponentai				
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio sąnaudos	20,518	20,497	16,666	16,544
Atidėtojo pelno mokesčio (pajamos)	(16,056)	(15,948)	(11,745)	(11,813)
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio - sąnaudos (pajamos)	4,462	4,549	4,921	4,731

Atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimų judėjimas prieš sudengiant su ta pačia mokesčių institucija susijusias sumas, yra pateikiamas žemiau:

Grupė	IMT perkainojimas (vertės sumažėjimas)	Kita	Sukauptos sąnaudos/ pajamos	Turto vertės sumažėjimai	Iš viso
Atidėtojo pelno mokesčio turtas					
2012 m. sausio 1 d.	2,024	277	407	10,791	13,499
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	(162)	(97)	(9)	(626)	(894)
2012 m. gruodžio 31 d.	1,862	180	398	10,165	12,605
2013 m. sausio 1 d.	1,862	180	398	10,165	12,605
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	(151)	134	(5)	2,708	2,686
2013 m. gruodžio 31 d.	1,711	314	393	12,873	15,291

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

22. Ataskaitinių metų pelno mokestis ir atidėtas pelno mokestis (tęsinys)

Grupė	IMT				Iš viso
	perkainojimas (vertės padidėjimas)	Nusidėvėjimo normų skirtumai	Mokesčių lengvata įsigyjant IMT	Palūkanų kapitalizavimo įtaka	
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai					
2012 m. sausio 1 d.	(181,472)	(465)	(9,723)	-	(191,660)
Pripažinta pelno (nuostolio) straipsnyje	11,963	161	579	(75)	12,634
	(6)				
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje		-	-	-	(6)
2012 m. gruodžio 31 d.	(169,571)	(373)	(9,143)	(75)	(179,162)
2013 m. sausio 1 d.	(169,571)	(373)	(9,143)	(75)	(179,162)
Pripažinta pelno (nuostolio) straipsnyje	13,015	(111)	564	(99)	13,369
2013 m. gruodžio 31 d.	(156,556)	(484)	(8,579)	(174)	(165,793)
Atidėtojo pelno mokesčio turtas grynąja verte 2012 m. gruodžio 31 d.					218
Atidėtojo pelno mokesčio turtas grynąja verte 2013 m. gruodžio 31 d.					324
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas grynąja verte 2012 m. gruodžio 31 d.					(166,775)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas grynąja verte 2013 m. gruodžio 31 d.					(150,828)

Bendrovė	IMT perkainojimas (vertės sumažėjimas)	Sukauptos sąnaudos	Turto vertės sumažėjimai	Viso
Atidėtojo pelno mokesčio turtas				
2012 m. sausio 1 d.	2,015	301	10,756	13,072
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	(162)	(45)	(608)	(815)
2012 m. gruodžio 31 d.	1,853	256	10,148	12,257
2013 m. sausio 1 d.	1,853	256	10,148	12,257
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	(152)	32	2,713	2,593
2013 m. gruodžio 31 d.	1,701	288	12,860	14,850

Bendrovė	IMT perkainojimas (vertės padidėjimas)	Nusidėvėjimo normų skirtumai	Mokesčių lengvata įsigyjant IMT	Palūkanų kapitalizavimo įtaka	Viso
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai					
2012 m. sausio 1 d.	(181,472)	(465)	(9,723)	-	(191,660)
Pripažinta pelno (nuostolio) straipsnyje	11,969	155	579	(75)	12,628
2012 m. gruodžio 31 d.	(169,503)	(310)	(9,144)	(75)	(179,032)
2013 m. sausio 1 d.	(169,503)	(310)	(9,144)	(75)	(179,032)
Pripažinta pelno (nuostolio) straipsnyje	13,008	(120)	565	(98)	13,355
2013 m. gruodžio 31 d.	(156,495)	(430)	(8,579)	(173)	(165,677)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas grynąja verte 2012 m. gruodžio 31 d.					(166,775)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas grynąja verte 2013 m. gruodžio 31 d.					(150,828)

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip)

22. Ataskaitinių metų pelno mokestis ir atidėtasis pelno mokestis (tęsinys)

Bendrųjų pajamų ataskaitoje pateikta pelno mokesčio sąnaudų suma gali būti suderinta su pelno mokesčio sąnaudomis, apskaičiuotomis taikant įstatyme numatytą pelno mokesčio tarifą pelnui prieš pelno mokestį:

	Grupė 2013 m.	Bendrovė 2013 m.	Grupė 2012 m.	Bendrovė 2012 m.
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	29,819	32,616	31,035	30,176
Pelno mokestis, apskaičiuotas taikant 15 proc. tarifą	4,473	4,892	4,655	4,526
Investicijų lengvatos įtaka	(543)	(543)	(137)	(128)
Išlaidų, nemažinančių/pajamų nedidinančių apmokestinamojo pelno, mokestinis efektas	532	200	403	333
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio sąnaudų (pajamos)	4,462	4,549	4,921	4,731

23. Prekybos skolos

2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės prekybos skolas sudarė:

	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2012 m. gruodžio 31 d.
Skolos už rangos darbus, kitas paslaugas	51,564	52,862	59,534	56,057
Skolos už elektros energiją	15,111	15,111	14,254	14,381
Sukaupti įsipareigojimai už elektros energiją	6,592	6,592	13,310	13,310
Skolos už ilgalaikį materialųjį turtą ir atsargas	4,508	16	15,520	183
Skolos už elektros energijos tranzitą	841	841	-	-
Iš viso	78,616	75,422	102,618	83,931

Tikrosios prekybos mokėtinų sumų vertės yra apytikriai lygios jų apskaitinėms vertėms.

24. Gauti išankstiniai apmokėjimai

Grupės ir Bendrovės gautus išankstinius apmokėjimus 2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. sudarė:

	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2012 m. gruodžio 31 d.
Įsipareigojimų įvykdymo garantija	3,461	3,454	1,137	1,077
Kitos avansu gautos sumos	1,428	662	2,260	1,494
Iš viso	4,889	4,116	3,397	2,571

Grupės ir Bendrovės įsipareigojimų įvykdymo garantijas sudaro gauti depozitai, tame tarpe ir už prekybą biržoje.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
 UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
 (visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

25. Kitos mokėtinos sumos

2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės kitas mokėtinas sumas sudaro:

	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2012 m. gruodžio 31 d.
Mokėtinos administruojamos VIAP lėšos	102,730	10,416	63,796	63,796
Skirtumas tarp gautų ir sumokėtų VIAP lėšų	12,706	12,706	73,413	73,413
Avansu gautos sumos iš naujų vartotojų*	6,238	6,238	13,893	13,893
Į biudžetą mokėtinas PVM	3,500	2,964	6,713	5,348
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	1,997	507	1,921	444
Mokėtini dividendai	1,526	1,526	1,462	1,462
Sukauptos atostogų rezervo sąnaudos	2,523	1,320	2,215	1,142
Sukauptos kitos sąnaudos	3,844	2,842	2,027	1,803
Mokėtinas nekilnojamojo turto mokestis	1,118	1,117	668	667
Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	958	945	1,154	8
Iš viso	137,140	40,581	167,262	161,976

Tikroji trumpalaikių kitų mokėtinų sumų (finansiniai įsipareigojimų) vertė yra apytikriai lygi jų apskaitinei vertei.

*Avansu gautos sumos iš naujų vartotojų – tai gauti avansai už naujų vartotojų prijungimą prie elektros tinklų. Šie avansai bus pripažinti pajamomis kuomet bus suteiktos prijungimo paslaugos.

26. Elektros ir susijusių paslaugų pajamos

	Grupė 2013 m.	Bendrovė 2013 m.	Grupė 2012 m.	Bendrovė 2012 m.
Elektros perdavimo paslauga	227,200	227,200	219,535	219,535
Prekyba balansavimo/reguliavimo energija	186,849	186,849	108,828	108,828
Galios rezervavimo paslaugos	93,813	93,813	64,597	64,597
Kiti elektros ir susijusių paslaugų pardavimai	16,193	16,193	21,200	21,042
Viešuosius interesus atitinkanti paslauga (Pastaba 3.20)	11,257	10,757	15,081	15,081
Pajamos iš naujų vartotojų prijungimo	5,965	5,965	1,031	1,031
Kitos pajamos	21	-	255	-
Iš viso	541,298	540,777	430,527	430,114

27. Segmentų ataskaita

Grupė yra išskyrusi šiuos 6 segmentus:

- elektros energijos perdavimas;
- prekyba balansavimo/reguliavimo elektros energija;
- sisteminių (galios rezervavimo) paslaugų teikimas;
- viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (VIAP) teikimas;
- rinkos operatoriaus veikla;
- remonto ir techninės priežiūros veiklos.

Bendrovės segmentai sutampa su Grupės pateiktais elektros energijos perdavimo, balansavimo/reguliavimo elektros energijos prekybos, sisteminių (galios rezervavimo) paslaugų ir viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (VIAP) teikimo segmentais. Grupės ir Bendrovės veiklos segmentai nėra jungiami.

Elektros energijos perdavimas – elektros energijos persiuntimas aukštos įtampos (330 - 110 kV) įrenginiais iš gamintojų vartotojams arba tiekėjams iki sutartyje nustatytos ribos. Pagrindinis šios veiklos tikslas – užtikrinti patikimą, efektyvų, kokybišką, skaidrų ir saugų elektros energijos perdavimą skirstomiesiems tinklams, stambiesiems tinklų naudotojams iš elektrinių ir kaimyninių energetikos sistemų.

Prekyba balansavimo –reguliavimo elektros energija yra paslauga, užtikrinanti elektros gamybos/importo ir poreikio/eksporto subalansavimą.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

27. Segmentų ataskaita (tęsinys)

Sisteminių (galios rezervavimo) paslaugų teikimas. Bendrovė, užtikrindama patikimą sistemos darbą, perka iš elektros energijos gamintojų galios rezervo užtikrinimo elektros energijos gamybos įrenginiuose, reaktyviosios galios ir įtampos valdymo ir avarių, sutrikimų prevencijos ir jų likvidavimo paslaugas ir teikia vartotojams sisteminės (galios rezervavimo) paslaugas. Galios rezervas reikalingas, kai nenumatytais atvejais sumažėja elektros energijos gamyba arba išauga jos suvartojimas.

Bendrovės/Grupės teikiamas VIAP sudaro:

- strateginių elektros energetikos sektoriaus projektų, susijusių su energetinio saugumo didinimu įrengiant jungiamąsias linijas su kitų valstybių elektros energetikos sistemomis ir (ar) sujungiant Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemas su kitų valstybių narių elektros energetikos sistemomis (tarptautinės elektros jungtys Lietuva-Švedija ir Lietuva-Lenkija, Lietuvos elektros energetikos sistemos integracija į kontinentinės Europos tinklus) įgyvendinimas;
- atsinaujinančių energijos išteklių elektrinių prijungimas prie perdavimo tinklo, perdavimo tinklo optimizavimas, plėtra ir (ar) rekonstravimas, užtikrinantys gamybos naudojant atsinaujinančius energijos išteklius plėtrą;
- elektros energijos, gaminamos naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius, balansavimas.

VIAP lėšų administratoriaus (nuo 2013 m., iki 2013 m. šią veiklą vykdė Bendrovė), gamtinių dujų, pagalbinių apsaugos nuo elektros energijos kainų elektros biržoje svyravimų bei biokuro rinkų operatoriaus veiklą vykdo Bendrovės dukterinė įmonė BALTPOL UAB. Pagrindines BALTPOL UAB uždirbamas pajamas sudaro pajamos už VIAP lėšų administravimą.

Remonto ir techninės priežiūros veiklą vykdo Bendrovės dukterinė įmonė UAB „TETAS“. Jos pagrindinė veikla – vidutinės įtampos transformatorių pastočių ir skirstymo punktų rekonstrukcijos, remonto ir techninės priežiūros paslaugų teikimas.

Grupės informacija apie segmentus už 2013 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį laikotarpį yra pateikta žemiau:

2013 m.	Verslo segmentai							Iš viso
	Perdavimo veikla	Prekyba balansavimo/reguliavimo elektros energija	Sisteminių paslaugų teikimas	VIAP teikimas	Rinkos operatoriaus veikla	Remonto ir techninės priežiūros veikla	Kiti eliminavimai tarp segmentų	
Pajamos	256,462	186,849	93,813	10,757	675	73,633	-	622,189
Pajamos tarp segmentų	-	-	-	-	(58)	(8,733)	504	(8,287)
Pajamos, eliminavus pajamas tarp Grupės įmonių	256,462	186,849	93,813	10,757	617	64,900	504	613,902
Veiklos pelnas (nuostoliai)*	(9,611)	9,205	29,576	-	(914)	(2,510)	521	26,267
Finansinės pajamos (sąnaudos), grynąja verte	2,518	-	-	-	4	(121)	-	2,401
Asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių rezultato dalis	1,151	-	-	-	-	-	-	1,151
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	(5,942)	9,205	29,576	-	(910)	(2,631)	521	29,819
Pelno mokestis**	(4,549)	-	-	-	2	85	-	(4,462)
Grynasis pelnas (nuostoliai)	(10,491)	9,205	29,576	-	(908)	(2,546)	521	25,357
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	129,118	-	-	-	115	1,311	(17)	130,527
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymai	5,353	-	-	-	-	-	-	5,353
Ilgalaikio turto įsigijimai	213,747	-	-	-	-	892	-	214,639

*2013 m. rugsėjo 26 d. Komisija nustatė Bendrovės teikiamos perdavimo paslaugos kainos viršutinę ribą 2014 metams. Vadovaujantis 2011 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. O3-139 Komisijos patvirtinta elektros energijos perdavimo ir skirstymo paslaugų kainų ir jų viršutinių ribų nustatymo metodika (pakeista 2012 m. rugsėjo 21 d. nutarimu Nr. O3-255), skaičiuojant 2014 m. perdavimo paslaugos kainos viršutinę ribą buvo įvertinti 2011-2012 m. viršpelniai iš perdavimo veiklos, įtraukiant prekybos balansavimo/reguliavimo elektros energija veiklos rezultata. Per 2013 m. prekybos balansavimo/reguliavimo elektros energija veiklos pelnas sudarė 9,205 tūkst. Lt. 2013 m. gautu prekybos balansavimo / reguliavimo elektros energija veiklos pelno dydžiu gali mažėti Grupės / Bendrovės 2015 metų veiklos pelnas.

Vadovaujantis 2012 m. liepos 27 d. Komisijos nutarimu Nr. O3-200 patvirtinta elektros energijos sisteminių paslaugų kainos nustatymo metodika Komisija nustatant ateinančių metų sisteminių paslaugų kainą įvertina praėjusių metų skirtumą tarp prognozuotų ir faktinių sisteminių paslaugų teikimo sąnaudų ir pajamų. Per 2013 m. šis skirtumas (pelnas) sudarė 20,905 tūkst. Lt. 2013 m. gautas sisteminių paslaugų teikimo pelnas mažins Grupės / Bendrovės 2015 metų veiklos pelną.

**Pelno mokestis ir finansinės pajamos ir sąnaudos neskaidomi tarp Bendrovės veiklų, t.y. perdavimo, balansavimo/reguliavimo, sisteminių paslaugų ir VIAP teikimo, ir priskiriami perdavimo veiklai.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

27. Segmentų ataskaita (tęsinys)

Grupės informacija apie segmentus už 2012 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį laikotarpį yra pateikta žemiau:

2012 m.	Verslo segmentai							Iš viso
	Perdavimo veikla	Prekyba balansavimo/reguliavimo elektros energija	Sisteminų paslaugų teikimas	VIAP teikimas	Rinkos operatoriaus veikla	Remonto ir techninės priežiūros veikla	Kiti eliminavimai tarp segmentų	
Pajamos	249,675	108,828	64,597	15,081	2,078	80,165	-	520,424
Pajamos tarp segmentų	-	-	-	-	(1,565)	(9,967)	(525)	(12,057)
Pajamos, eliminavus pajamas tarp Grupės įmonių	249,675	108,828	64,597	15,081	513	70,198	(525)	508,367
Veiklos pelnas (nuostoliai)	(3,157)	23,509	8,091	-	192	211	(519)	28,327
Finansinės pajamos (sąnaudos), grynąja verte	1,727	-	-	-	104	9	-	1,840
Asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių rezultato dalis	636	-	-	-	-	-	-	636
Pelnas dėl dalies asocijuotoje įmonėje pasikeitimo	232	-	-	-	-	-	-	232
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	(562)	23,509	8,091	-	296	220	(519)	31,035
Pelno mokestis*	(4,731)	-	-	-	(36)	(154)	-	(4,921)
Grynasis pelnas (nuostoliai)	(5,293)	23,509	8,091	-	260	66	(519)	26,114
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	124,960	-	-	-	93	1,236	(6)	126,283
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymai	1,409	-	-	-	-	-	-	1,409
Ilgalaikio turto įsigijimai	114,098	-	-	-	-	776	-	114,874

*Pelno mokestis ir finansinės pajamos ir sąnaudos neskaidomi tarp Bendrovės veiklų ir priskiriami perdavimo veiklai.

Grupė veikia Lietuvoje ir jos pajamos iš Lietuvos klientų sudaro 99 proc. visų pajamų.

Bendrovė Latvijos ir Estijos perdavimo sistemos operatoriams parduoda reguliavimo elektros energiją bei teikia elektros energijos tranzito paslaugą Rusijos perdavimo sistemos operatoriui.

2013 m. ir 2012 m. Grupės ir Bendrovės pajamos pagal geografinę kliento lokaciją:

Šalis	Grupė 2013 m.	Bendrovė 2013 m.	Grupė 2012 m.	Bendrovė 2012 m.
Lietuva	603,460	537,535	503,893	433,828
Rusija	2,088	2,088	2,010	2,010
Estija	1,648	1,648	1,564	1,564
Latvija	6,679	6,679	882	882
D.Britanija	27	27	-	-
Bulgarija	-	-	18	18
Iš viso:	613,902	547,977	508,367	438,302

Visas Grupės ir Bendrovės turtas yra Lietuvoje.

Grupės pajamos iš didžiausių klientų, kuriems pardavimų dalis Grupės segmentuose viršijo 10 proc.:

Įmonės pavadinimas	Perdavimo veikla	Prekyba balansavimo/reguliavimo elektros energija	Galios rezervavimo paslaugų pardavimas
INTER RAO Lietuva AB	9,708	74,866	-
LESTO AB	213,115	-	79,568
Lietuvos energijos gamyba AB	655	58,588	260
SKY ENERGY GRUOP UAB	99	16,887	-

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

28. Kitos pajamos

	Grupė 2013 m.	Bendrovė 2013 m.	Grupė 2012 m.	Bendrovė 2012 m.
Remonto ir kitos paslaugos	64,149	-	66,566	-
Pajamos iš turto nuomos	5,987	6,037	6,060	6,081
Projektavimo darbai	1,537	-	3,332	-
Kitos pajamos	931	1,163	1,882	2,107
Iš viso	72,604	7,200	77,840	8,188

29. Sandoriai tarp susijusių šalių

Bendrovės/Grupės susijusios šalys 2013 m. ir 2012 m. buvo:

- Bendrovės patronuojanti įmonė „EPSO-G“ (nuo 2012 m. rugsėjo 28 d.), 100 proc. „EPSO-G“ akcijų priklauso Lietuvos Respublikos Energetikos ministerijai;
- Bendrovės dukterinės įmonės;
- Bendrovės asocijuotos ir bendrai kontroliuojamos įmonės;
- UAB „Lietuvos energija“ (pavadinimas iki 2013 m. rugpjūčio 29 d.: UAB "Visagino atominė elektrinė") ir jos dukterinės įmonės buvo laikomos susijusiomis šalimis iki 2012 m. rugsėjo 28 d., nes iki šios datos ji buvo kontroliuojantis Bendrovės akcininkas;
- Bendrovės vadovai.

Galutinis kontroliuojantis Bendrovės akcininkas yra LR Energetikos ministerija. Grupė/ Bendrovė nelaiko Vyriausybės kontroliuojamų įmonių vienu klientu, nes tarp tokių įmonių nėra didelės ekonominės integracijos. Su Valstybės kontroliuojamom įmonėm LESTO ir Lietuvos energijos gamyba AB vykdomi sandoriai, kurie yra detalizuojami 27-toje pastaboje, yra reguliuojami teisės aktais, išskyrus akcijų mainų sandorį, aprašytą šio aiškinamojo rašto 6-toje pastaboje.

2013 m. Grupės sandoriai ir 2013 m. gruodžio 31 d. likučiai su susijusiomis šalimis sudarė:

Susijusios šalys	Prekybos ir kitos mokėtinos sumos ir išankstiniai apmokėjimai	Prekybos ir kitos gautinos sumos	Pirkimai	Pardavimai
Grupės asocijuotos įmonės	2,533	616	15,141	6,140
Grupės patronuojanti įmonė (UAB EPSO-G)	12	-	10	-
Iš viso	2,545	616	15,151	6,140

2013 m. Bendrovės sandoriai ir 2013 m. gruodžio 31 d. likučiai su susijusiomis šalimis sudarė:

Susijusios šalys	Prekybos ir kitos mokėtinos sumos ir išankstiniai apmokėjimai	Prekybos ir kitos gautinos sumos	Pirkimai	Pardavimai
Bendrovės dukterinės įmonės	17,477	9,245	130,064	100,465
Bendrovės asocijuotos įmonės	2,405	616	14,465	6,126
Grupės patronuojanti įmonė (UAB EPSO-G)	12	-	10	-
Iš viso	19,894	9,861	144,539*	106,591**

*Iš to skaičiaus 97,533 tūkst. Lt VIAP lėšų, pervestų susijusioms šalims (VIAP lėšų administratoriui). Šiame sandoryje Bendrovė veikia kaip tarpininkas Komisijos/valstybės vardu, todėl pajamomis ir sąnaudomis nepripažįsta iš tinklų naudotojų, prijungtų prie elektros perdavimo tinklo, surinktų ir VIAP lėšų administratoriui pervestų VIAP lėšų.

**Iš to skaičiaus 100,186 tūkst. Lt VIAP lėšų, gautų iš susijusių šalių (VIAP lėšų administratoriaus). Iš - jų 4,429 tūkst. Lt pagal sandorį, kuriame Bendrovė veikia kaip tarpininkas Komisijos/valstybės vardu. Bendrovė pajamomis ir sąnaudomis nepripažįsta iš tinklų naudotojų, prijungtų prie elektros perdavimo tinklo, surinktų ir VIAP lėšų administratoriui pervestų VIAP lėšų.

2012 m. Grupės sandoriai ir 2012 m. gruodžio 31 d. likučiai su susijusiomis šalimis sudarė:

Susijusios šalys	Prekybos ir kitos mokėtinos sumos ir išankstiniai apmokėjimai	Prekybos ir kitos gautinos sumos	Pirkimai	Pardavimai
UAB "Lietuvos energija" grupės įmonės	47,237	122,225	692,308	1,280,502
Grupės asocijuotos įmonės	3,718	625	23,591	6,388
Iš viso	50,955	122,850	715,899*	1,286,890**

*Iš to skaičiaus 432,243 tūkst. Lt VIAP lėšų, sumokėtų susijusioms šalims, ir 131,620 tūkst. Lt pirkimų biržoje iš susijusių šalių. Šiuose sandoriuose Grupė veikia kaip tarpininkas. Grupė pajamomis ir sąnaudomis nepripažįsta biržoje sudarytų prekybinių sandorių ir VIAP lėšų administravimo sandorių, kuriuose ji veikia kaip tarpininkas Komisijos/valstybės vardu.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

29. Sandoriai tarp susijusių šalių (tęsinys)

**Iš to skaičiaus 623,532 tūkst. Lt VIAP lėšų, gautų iš susijusių šalių, ir 304,339 tūkst. Lt pardavimų biržoje susijusioms šalims. Grupė pajamomis ir sąnaudomis nepripažįsta biržoje sudarytų prekybinių sandorių ir VIAP lėšų administravimo sandorių, kuriuose ji veikia kaip tarpininkas Komisijos/valstybės vardu.

2012 m. Bendrovės sandoriai ir 2012 m. gruodžio 31 d. likučiai su susijusiomis šalimis sudarė:

Susijusios šalys	Prekybos ir kitos mokėtinos sumos ir išankstiniai apmokėjimai	Prekybos ir kitos gautinos sumos	Pirkimai	Pardavimai
UAB "Lietuvos energija" grupės įmonės	46,833	107,634	599,723	974,808
Bendrovės dukterinės įmonės	6,548	13	45,667	243
Bendrovės asocijuotos įmonės	2,439	622	22,644	6,378
Iš viso	55,820	108,269	668,034*	981,429**

*Iš to skaičiaus 432,243 tūkst. Lt VIAP lėšų, sumokėtų susijusioms šalims, ir 44,942 tūkst. Lt pirkimų biržoje iš susijusių šalių. Šiuose sandoriuose Bendrovė veikia kaip tarpininkas.

** Iš to skaičiaus 623,532 tūkst. Lt VIAP lėšų, gautų iš susijusių šalių, ir 44,942 tūkst. Lt pardavimų biržoje susijusioms šalims. Bendrovė vykdydama VIAP veiklą veikia tik kaip tarpininkas Komisijos/valstybės vardu.

Išmokos vadovybei

	Grupė 2013 m.	Bendrovė 2013 m.	Grupė 2012 m.	Bendrovė 2012 m.
Išmokos, susijusios su darbo santykiais	2,684	1,772	2,710	1,647
Iš jų: Išėtinės kompensacijos	258	258	246	177
Vidutinis sąrašinis vadovų skaičius	16	8	16	8

Vadovybe yra laikomi administracijos vadovai bei jų pavaduotojai/departamentų direktoriai ir vyr. finansininkai.

30. Pagrindinis ir sumažintas pelnas (nuostolis) vienai akcijai

2013 m. ir 2012 m. laikotarpio pagrindinis ir sumažintas pelnas (nuostolis), tenkantis vienai akcijai, buvo toks:

	2013 m.	2012 m.
Grynasis pelnas (nuostoliai), priskirtinas Bendrovės akcininkams (tūkst. Lt)	25,669	26,005
Akcijų skaičiaus svertinis vidurkis (vienetais)	504,331	504,331
Pagrindinis ir sumažintas pelnas (nuostolis) vienai akcijai (litais)	0.05	0.05

31. Finansinės rizikos faktoriai

Grupės įmonės, vykdydamos veiklą, patiria finansinę riziką. Valdydamos šią riziką, Grupės įmonės siekia sumažinti veiksmų, galinčių neigiamai paveikti Grupės ir Bendrovės finansinius rezultatus, įtaką. Rizikos valdymą atlieka Bendrovės Finansų planavimo ir analizės skyrius, vadovaudamasis LITGRID valdybos patvirtintu LITGRID grupės išdo valdymo tvarkos aprašu.

Finansinės priemonės pagal grupes (kaip pateikta finansinės būklės ataskaitoje)

Finansinis turtas	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2012 m. gruodžio 31 d.
Prekybos gautinos sumos	65,447	53,296	72,156	51,646
Kitos gautinos sumos	111,467	36,607	97,034	95,844
Kitas finansinis turtas	21,262	4,835	63,490	62,312
Terminuoti indėliai	-	-	-	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	81,562	80,751	127,387	126,097
Paskolos ir gautinos sumos	279,738	175,489	360,067	335,899
Kitas finansinis turtas				
Iki išpirkimo termino laikomos investicijos	70,000	70,000	-	-
Finansinis turtas, galimas parduoti	7,723	7,723	7,722	7,722
Iš viso	357,461	253,212	367,789	343,621

31. Finansinės rizikos faktoriai (tęsinys)

Finansiniai įsipareigojimai	Grupė	Bendrovė	Grupė	Bendrovė
	2013 m. gruodžio 31 d.	2013 m. gruodžio 31 d.	2012 m. gruodžio 31 d.	2012 m. gruodžio 31 d.
Paskolos	221,523	214,074	184,068	179,546
Prekybos skolos	78,616	75,422	102,618	83,931
Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	123,329	28,810	141,852	140,482
Iš viso	423,468	318,306	428,538	403,959

Kredito rizika

2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. kredito rizika buvo susijusi su:

	Grupė	Bendrovė	Grupė	Bendrovė
	2013 m. gruodžio 31 d.	2013 m. gruodžio 31 d.	2012 m. gruodžio 31 d.	2012 m. gruodžio 31 d.
Finansinis turtas, išskyrus turtą, galimą parduoti	352,426	245,489	360,067	335,899

Grupė ir Bendrovė turi reikšmingą kredito rizikos koncentraciją, nes kredito rizika pasiskirsčiusi tarp 10 pagrindinių pirkėjų, iš kurių gautinos sumos 2013 m. gruodžio 31 d. sudaro apie 93 proc. (2012 m. - 97 proc.) visų Grupės ir 86 proc. (2012 m. - 84 proc.) visų Bendrovės prekybos ir kitų gautinų sumų (finansinio turto), didžiausio pirkėjo - skirstomųjų tinklų operatoriaus AB LESTO - mokėtinos sumos sudaro 15 proc. (2012 m. - 60 proc.) visų Grupės ir 26 proc. (2012 m. - 69 proc.) visų Bendrovės gautinų sumų (finansinio turto).

LITGRID, sudarydama sutartis su pirkėjais - balansavimo energijos tiekėjais - reikalauja sumokėti nustatyto dydžio depozitą arba pateikti banko garantiją, remiantis Bendrovės generalinio direktoriaus patvirtinta „LITGRID AB balansavimo energijos tiekėjų prievolių įvykdymo užtikrinimo tvarkos apraše“ numatyta tvarka ir sąlygomis. Kitais atvejais, kadangi pagrindiniai pirkėjai yra patikimi klientai - AB LESTO, kuri yra UAB „Visagino atominė elektrinė“ grupės įmonė, ir stambios pramonės įmonės - Grupė/Bendrovė iš pirkėjų nereikalauja užstato.

Grupė/Bendrovė laisvas lėšas investuoja tik į mažai rizikingas pinigų rinkos ir skolos vertybinių popierių priemones, t. y. terminuotus indėlius, patikimų finansinių institucijų obligacijas, vyriausybės vertybinius popierius. Prioritetinis investavimo tikslas yra lėšų saugumo užtikrinimas ir, laikantis šio tikslo, investicijų gražos maksimizavimas. Lėšos investuojamos tik į finansinių institucijų ir valstybių, turinčių ne žemesnį nei AA- pagal Fitch Ratings agentūrą (arba kitų reitingo agentūrų atitikmenį) ilgalaikio skolinimosi kredito reitingą, skolos finansines priemones. Žemiau pateiktoje lentelėje nurodyti bankų reitingai, kuriuose Grupė/Bendrovė laiko pinigus ir pinigų ekvivalentus (13 pastaba) ir kitą finansinį turtą (11 pastaba):

Nordea	AA-
Danske bank	A-
Swedbank	A+
SEB	A+
Pohjola Bank plc	A+
DNB Bank	A+

Prekybos ir kitos gautinos sumos yra daugiausia gautinos iš valstybės valdomų įmonių bei didelių gamintojų, be reikšmingų istorinių apmokėjimų sutrikimų.

Bendrovės ir Grupės prekybos ir kitų gautinų sumų įsisenėjimo analizė pateikta 9 ir 10 pastabose.

Likvidumo rizika

Grupės politika yra veiklos finansavimo užtikrinimas, t.y., kad Grupės įmonės visada turėtų pakankamai lėšų ir/ar pasirašytų kreditavimo sutarčių bei overdraftų (sąskaitų likučių perviršių) sutartiniams įsipareigojimams įvykdyti. Likvidumo rizika valdoma sudarant Grupės įmonių grynujų pinigų srautų prognozes.

Grupės pinigų srautai iš veiklos 2013 metais yra teigiami, dėl to likvidumo rizika yra nedidelė. Grupės likvidumo (trumpalaikis turtas / trumpalaikiai įsipareigojimai) ir skubaus padengimo ((trumpalaikis turtas - atsargos) / trumpalaikiai įsipareigojimai) rodikliai 2013 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 1.27 ir 1.24 (2012 m. gruodžio 31 d. atitinkamai 1.14 ir 1.09). Bendrovės likvidumo ir skubaus padengimo rodikliai 2013 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 1.41 ir 1.39 (2012 m. gruodžio 31 d. atitinkamai 1.13 ir 1.12).

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

31. Finansinės rizikos faktoriai (tęsinys)

Žemiau lentelėje yra pateikta informacija apie Grupės ir Bendrovės finansinių įsipareigojimų sutartines padengimo datas. Ši informacija buvo paruošta, remiantis finansinių įsipareigojimų nediskontuotais pinigų srtais atsižvelgiant į anksčiausias datas, kada Grupė ir Bendrovė turės padengti šiuos įsipareigojimus. Įsipareigojimų likučiai, kurių padengimo terminas yra iki 12 mėnesių, atitinka jų apskaitines vertes, kadangi diskontavimo įtaka yra nereikšminga.

Grupė	Nuo 4 mėn. iki vienerių metų				
	Iki 3 mėn.		Per antrus metus	Per trečius - penktus metus	Po penkerių metų
2013 m. gruodžio 31 d.					
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	201,945	-	-	-	-
Paskolos	8,253	51,186	43,399	87,880	39,968
2012 m. gruodžio 31 d.					
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	65,985	-	-	-	-
Paskolos	4,996	42,856	43,294	97,659	-
Bendrovė	Nuo 4 mėn. iki vienerių metų				
	Iki 3 mėn.		Per antrus metus	Per trečius - penktus metus	Po penkerių metų
2013 m. gruodžio 31 d.					
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	104,232	-	-	-	-
Paskola	804	51,186	43,399	87,880	39,968
2012 m. gruodžio 31 d.					
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	224,413	-	-	-	-
Paskola	474	42,856	43,294	97,659	-

Rinkos rizika

a) Palūkanų normos rizika

Grupės ir Bendrovės pajamos, sąnaudos ir pinigų srantai iš pagrindinės veiklos iš esmės yra nepriklausomi nuo palūkanų normų pasikeitimų rinkoje. Grupė turi ilgalaikių ir trumpalaikių paskolų bei overdraftą, kurių palūkanos susijusios su VILIBOR ir EURIBOR. Jeigu palūkanų norma padidėtų/sumažėtų 0,1 proc. 2013 m. gruodžio 31 d. Grupės paskolų palūkanų įtaka pelnui prieš mokesčius būtų 181 tūkst. litų.

b) Užsienio valiutos rizika

Grupė ir Bendrovė, valdydama užsienio valiutos riziką, pirkimo/pardavimo sutartis sudaro tik litais arba eurai. Nuo 2002 m. vasario 2 d. lito kursas susietas su euru fiksuotu kursu, dėl to užsienio valiutų rizikos iš esmės nėra.

32. Finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė

Pagrindinis Grupės ir Bendrovės finansinis turtas ir įsipareigojimai, neatspindėti tikraja verte, yra prekybos ir kitos gautinos sumos, terminuoti indėliai, pinigai ir pinigų ekvivalentai, paskolos, prekybos ir kitos skolos ir iki išpirkimo laikomos investicijos.

Kiekvienos rūšies finansiniam turtui ir įsipareigojimams įvertinti buvo naudojami tokie metodai ir prielaidos:

- Trumpalaikių prekybos ir kitų gautinų sumų, finansinio turto, laikomo iki išpirkimo, terminuotų indėlių, pinigų ir pinigų ekvivalentų, trumpalaikių paskolų, trumpalaikių prekybos skolų ir kitų mokėtinų sumų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei.
- Ilgalaikių skolų tikroji vertė nustatoma remiantis tokios pat ar panašios paskolos rinkos kaina arba palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms. Ilgalaikių paskolų, už kurias mokamos kintamos palūkanos, apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei.
- Finansinio turto, laikomo iki išpirkimo, tikroji vertė nustatoma remiantis obligacijų, į kurias investuota, vertės nustatymu. Nustatyta tikroji vertė priskiriama vertinimo modelių, kurių duomenys netiesiogiai prieinami rinkoje, grupei (2 lygis).

33. Neapibrėžtieji įsipareigojimai

Teisminiai nagrinėjimai

Civilinė byla pagal Bendrovės ieškinį atsakovams A. Blyskiui, B. Černauskienei, A. Černauskui (toliau – atsakovai) ir AB SEB bankui dėl servituto, reikalingo 330 kV elektros perdavimo oro linijai Klaipėda – Telšiai statyti ir aptarnauti, nustatymo. Atsakovai nesutikdami su LITGRID AB siūloma teisės aktų nustatyta tvarka paskaičiuota kompensacijos suma už servituto nustatymą pareiškė Bendrovei priešieškinį ir reikalauja jiems priteisti 700 tūkst. Lt nuostolių atlyginimo už servituto nustatymą. Byla išnagrinėta I instancijos teisme. Iš Bendrovės žemės savininkų nauda priteista 650 548 Lt. Bendrovė, nesutikdama su teismo sprendimu, jį apskundė apeliacine tvarka. Apeliacinis procesas gali trukti kelis metus. Yra galimybė, kad Lietuvos apeliacinis teismas paliks galioti I instancijos sprendimą, kuriuo iš Bendrovės priteista nurodyta suma. 2013 m. Bendrovė padarė atidėjimą galimai priteistinai 650 548 Lt, kuris apskaitytas kitų mokėtinų sumų straipsnyje, ir atitinkamai padidino nebaigtos statybos vertę 2013 m. gruodžio 31 d.

Civilinė byla pagal Bendrovės ieškinį AB Achema dėl skolos ir palūkanų priteisimo. Bendrovė pateikė ieškinį AB Achema dėl 2, 271, 108.65 Lt skolos ir 20,918.25 Lt palūkanų priteisimo pagal Bendrovės su AB Achema sudarytą Elektros energijos perdavimo paslaugos sutartį (toliau – Sutartis) už VIAP už 2011 m. balandžio – birželio mėn. Ši byla Kauno apygardos teismo 2012 m. birželio 14 d. nutartimi yra sustabdyta iki tol, kol bus išnagrinėta kita byla pagal AB Achema ieškinį pripažinti Sutarties dalį prieštaraujančia imperatyvioms įstatymų normoms ir taikyti restituciją. Civilinės bylos Achema ieškinį nagrinėjimas taip pat yra sustabdytas iki bus išnagrinėta Lietuvos vyriausioje administraciniame teisme (toliau – LVAT) nagrinėjama administracinė byla pagal Lietuvos Respublikos Seimo narių grupės 2011 m. kovo 2 d. skundą (prašymą) dėl poįstatyminių aktų neatitikimo Elektros energetikos įstatymui (toliau – byla pagal Seimo narių skundą). Pastaroji byla pagal Seimo narių skundą 2012 m. sausio 30 d. nutartimi yra sustabdyta iki tol, kol Konstituciniame Teisme nebus išnagrinėta byla pagal 33 Seimo narių grupės 2011 m. birželio 14 d. skundą dėl Elektros energetikos įstatymo 2 str. 41 d. prieštaravimo Konstitucijai. 2013 m. gruodžio 31 d. AB „Achema“ pradelstas įsiskolinimas sudarė 10,247 tūkst. litų. Bylos baigtis neturės jokios įtakos Bendrovės ar Grupės grynajam pelnui (nuostoliumi) dėl to, kad Bendrovė veikia kaip tarpininkas ir VIAP lėšos apskaitomos tik gautinų ir mokėtinų sumų straipsnyje.

Administracinė byla pagal pareiškėjo AB Achema skundą dėl žalos, padarytos neteisėtai valstybės valdžios institucijų veiksmais, atlyginimo. AB Achema skundas grindžiamas tuo, jog valstybės valdžios institucijos, veikdamos neteisėtai bei viršydamos savo kompetenciją, priėmė Elektros energetikos įstatymą, prieštaraujantį Konstitucijai bei Europos Sąjungos teisės aktams, bei poįstatyminį reguliavimą, kuris prieštarauja aukštesnės galios teisės aktams. Dėl tariamai neteisėtų valstybės valdžios institucijos veiksmų AB Achema teigia patyrusi 3,127,402.11 Lt žalą. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2011 m. gruodžio 7 d. nutartimi sustabdė šią administracinę bylą iki bus išnagrinėta LVAT nagrinėjama byla pagal Seimo narių skundą, kuri, kaip minėta aukščiau šioje pastaboje, yra sustabdyta iki Konstitucinio Teismo sprendimo priėmimo. Bylos baigtis neturės jokios įtakos LITGRID grynajam pelnui (nuostoliumi), kadangi LITGRID veikia kaip tarpininkas ir VIAP lėšos apskaitomos tik gautinų (mokėtinų) sumų straipsnyje. Vadovybė nemano, kad šis teisminis nagrinėjimas turės neigiamos įtakos Grupės/Bendrovės grynajam pelnui (nuostoliumi).

Civilinė byla pagal Bendrovės ieškinį AB Achema dėl skolos ir palūkanų priteisimo už 2013 m. sausio mėn. bei įpareigojimo sudaryti VIAP lėšų surinkimo sutartį. Bendrovė pateikė AB Achema 1,304,306.51 Lt reikalavimą, įskaitant palūkanas, už 2013 m. sausio mėn. nesumokėtas VIAP lėšas. Šiuo metu byla sustabdyta (įsiteisėjęs sprendimas) iki bus priimtas ir įsiteisėjęs sprendimas Vilniaus apygardos administraciniame teisme nagrinėjamoje administracinėje byloje Nr. I-2498-365/2013, dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nutarimo, dėl VIAP lėšų ir kainų 2013 m. nustatymo. Pažymėtina, kad Bendrovė nuo 2013 metų atlieka tik VIAP lėšų surinkėjo funkciją. Pagal sutartį su VIAP lėšų administratoriumi Grupės įmone BALTPool UAB, jei Bendrovės vartotojai nemoka VIAP lėšų 3 mėnesius iš eilės, Bendrovė turi teisę mažinti BALTPool UAB (kuri veikia kaip tarpininkas ir VIAP lėšos apskaitomos tik gautinų (mokėtinų) sumų straipsnyje) pervedamas lėšų sumas suma, kurios vartotojai nesumoka Bendrovei. Atsižvelgiant į išdėstytą, Teismo priimtas palankus ar nepalankus sprendimas Bendrovės atžvilgiu neturės neigiamos įtakos Grupės/Bendrovės grynajam pelnui (nuostoliumi).

Civilinė byla pagal Bendrovės ieškinį AB LIFOSA dėl skolos ir palūkanų priteisimo už 2013 m. sausio mėn. bei įpareigojimo sudaryti VIAP lėšų surinkimo sutartį. Bendrovė pateikė AB LIFOSA 362,517.60 Lt reikalavimą, įskaitant palūkanas, už 2013 m. sausio mėn. nesumokėtas VIAP lėšas. Šiuo metu byla sustabdyta iki bus priimtas ir įsiteisėjęs sprendimas Vilniaus apygardos administraciniame teisme nagrinėjamoje administracinėje byloje Nr. I-2075-365/2013, dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nutarimo, dėl VIAP lėšų ir kainų 2013 m. nustatymo. Teismo sprendimas dėl bylos sustabdymo yra apskūstas apeliacine tvarka. Pažymėtina, kad Bendrovė nuo 2013 metų atlieka tik VIAP lėšų surinkėjo funkciją. Pagal sutartį su VIAP lėšų administratoriumi Grupės įmone BALTPool UAB, jei Bendrovės vartotojai nemoka VIAP lėšų 3 mėnesius iš eilės, Bendrovė turi teisę mažinti BALTPool UAB (kuri veikia kaip tarpininkas ir VIAP lėšos apskaitomos tik gautinų (mokėtinų) sumų straipsnyje) pervedamas lėšų sumas suma, kurios vartotojai nesumoka Bendrovei. Atsižvelgiant į išdėstytą, Teismo priimtas palankus ar nepalankus sprendimas Bendrovės atžvilgiu neturės neigiamos įtakos Grupės/Bendrovės grynajam pelnui (nuostoliumi).

Civilinė byla pagal Bendrovės ieškinį AB ORLEN Lietuva dėl skolos ir palūkanų priteisimo už 2013 m. sausio mėn. bei įpareigojimo sudaryti VIAP lėšų surinkimo sutartį. Bendrovė pateikė AB ORLEN Lietuva 366,856.42 Lt reikalavimą, įskaitant palūkanas, už 2013 m. sausio mėn. nesumokėtas VIAP lėšas. Šiuo metu vyksta pasirengimas nagrinėti bylą iš esmės (vyksta teismo posėdžiai). Pažymėtina, kad Bendrovė nuo 2013 metų atlieka tik VIAP lėšų surinkėjo funkciją. Pagal sutartį su VIAP lėšų administratoriumi Grupės įmone BALTPool UAB, jei Bendrovės vartotojai nemoka VIAP lėšų 3 mėnesius iš eilės, Bendrovė turi teisę mažinti BALTPool UAB (kuri veikia kaip tarpininkas ir VIAP lėšos apskaitomos tik gautinų (mokėtinų) sumų straipsnyje) pervedamas lėšų sumas suma, kurios vartotojai nesumoka Bendrovei. Atsižvelgiant į išdėstytą, Teismo priimtas palankus ar nepalankus sprendimas Bendrovės atžvilgiu neturės neigiamos įtakos Grupės/Bendrovės grynajam pelnui (nuostoliumi).

LITGRID AB

Įmonės kodas 302564383 A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09311 Vilnius

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

33. Neapibrėžtieji įsipareigojimai (tesinys)

Civilinė byla pagal A. Žilinsko ir Ko UAB ieškinį dėl priešpriešinio vienaarūšio reikalavimo įskaitymo pripažinimo negaliojančiu, atsiskaitymo už rangos darbus bei delpinigių priteisimo. A. Žilinsko ir Ko UAB pagal 2010-07-02 Rangos sutartį iki 2011-11-18 turėjo atlikti 110 kV kabelių linijos Nemunas-Murava statybos darbus, tačiau šie darbai buvo pabaigti tik 2013-01-30. LITGRID AB už pradelstą laikotarpį rangovui priskaičiavo 880,187.45 Lt netesybų, kurias įskaitė iš rangovui mokėtinų sumų kaip vienaarūšį priešpriešinį reikalavimą ir 2012 m. pripažino 880,187.45 Lt delpinigių pajamas (paaiškėjus naujoms aplinkybėms vėliau ši suma sumažinta iki 861,738.84 Lt, rangovui gražinus 18,448.61 Lt). Rangovas reikalavo teismo pripažinti įskaitymą negaliojančiu, gražinti išskaičiuotą netesybų sumą ir priteisti delpinigių už laiku neatliktą mokėjimą. 2013-10-16 teismas priėmė sprendimą atmesti ieškovo A. Žilinsko ir Ko UAB ieškinį visiškai. 2013-11-14 Ieškovas teismo sprendimą apskundė apeliacine tvarka. Bendrovė nepadarė atidėjimo galimai gražintinai netesybų ir priteistinai delpinigių sumai, kadangi tikisi laimėti bylą.

Civilinės bylos pagal LITGRID AB ieškinius balansavimo elektros energijos tiekėjams dėl įsiskolinimo už įsigytą balansavimo elektros energiją:

- Vilniaus apygardos teisme 2014 01 28 priimtas sprendimas dėl ECO Energy Systems UAB bankroto bylos iškėlimo, LITGRID AB ketina teikti kreditorinius reikalavimus, lygius 1 738 520,97 Lt sumai, teismo paskirtam bankroto administratoriui;
- 2013 m. gruodžio 10 d. LITGRID AB pateikė Vilniaus komercinio arbitražo teismui ieškinį dėl Balansavimo elektros energijos pirkimo-pardavimo sutarties su UAB „Elektra visiems“ bendrai 7.754.569,26 Lt sumai;
- 2013 m. gruodžio 20 d. LITGRID AB pateikė Vilniaus komercinio arbitražo teismui ieškinį dėl Balansavimo elektros energijos pirkimo-pardavimo sutarties su Sky Energy group UAB (dabar UAB „Saurama“) bendrai 14.348.302,54 Lt, sumai. LITGRID AB prašymu Vilniaus apylinkės teismas pritaikė laikinąsias apsaugos priemones ir areštavo Sky Energy group UAB turtą ieškinyje nurodytai sumai. 2013 m. Bendrovė padarė 21 163 655,94 Lt. atidėjimą abejotinom skolom susijusioms su aukščiau išvardintais įsiskolinimais.

Civilinė byla pagal UAB „Energijos kodas“ ieškinį dėl 5 621 835 Lt. nuostolių priteisimo ir kitų nepriklausomų elektros energijos tiekėjų grupės LITGRID AB pateiktos pretenzijos, susijusios su galimais nepriklausomų tiekėjų nuostoliais dėl LITGRID AB susitarimo su Latvijos ir Estijos elektros energijos perdavimo sistemos operatoriais, tariamai nulėmusio didmeninių elektros energijos kainų padidėjimą rinkoje. UAB „Energijos kodas“ ir kitų nepriklausomų tiekėjų grupė teigia, kad patyrė nuostolių dėl neteisėto (konkurencijos teisę pažeidžiančio) LITGRID AB susitarimo su Latvijos ir Estijos elektros energijos perdavimo sistemos operatoriais. Jų nuomone, šis susitarimas nulėmė konkurencijos apribojimą didmeninėje elektros energijos tiekimo rinkoje ir to išdavoje padidėjo didmeninės elektros energijos kainos rinkoje. Nepaisant didmeninių elektros energijos kainų padidėjimo, UAB „Energijos kodas“ ir kiti pretenzijas pateikę nepriklausomi tiekėjai, elektros energiją pirkę rinkoje tuo metu galiojusiomis kainomis, o galutiniams vartotojams tiekė fiksuotomis mažesnėmis kainomis. Dėl šio kainų skirtumo, UAB „Energijos kodas“ teigia patyrusi 5 621 835 Lt. nuostolių ir pateikė ieškinį dėl šių nuostolių kompensavimo. LITGRID AB nesutinka su ieškiniu ir jame išdėstytais argumentais. Šiuo metu bendrovė rengia atsiliepimą į pateiktą ieškinį. LITGRID AB pretenzijas pateikę nepriklausomi elektros energijos tiekėjai taip pat nurodė, kad yra patyrę nuostolių ir ketina kreiptis į teismą dėl žalos atlyginimo. Pateikdama atsakymus į šias pretenzijas, LITGRID AB informavo nepriklausomus tiekėjus, kad nesutinka su pateiktomis pretenzijomis ir jose nurodytais argumentais dėl tariamų nuostolių. Bendrovės vadovybės nuomone, įvertinus visų esamų aplinkybių ir faktų visumą, šios pretenzijos nepagrįstos, pateikti reikalavimai nėra paremti svariais įrodymais ir argumentais bei nėra objektyvių galimybių pakankamai tiksliai įvertinti bendros dėl šio neapibrėžtumo galinčių atsirasti pretenzijų sumos, todėl šiose finansinėse ataskaitose nebuvo apskaityti jokie atidėjimai, susiję su šiuo neapibrėžtumu.

Be to, 2014 m. kovo 6 d. Bendrovė gavo detalizuotą ABB AB pretenziją dėl papildomo apmokėjimo už padidintą šuntinių reaktorių galią vykdant 2013-02-15 Alytaus aukštos įtampos nuolatinės srovės intarpo su 400kV skirstykla projektavimo ir statybos darbų sutartį Nr. SUT-40-13 (darbai yra vienas iš Lit-Pol link jungties į Lenkiją įgyvendinimo etapų). ABB AB teigimu, toks šuntinių reaktorių galios padidinimas nebuvo numatytas sudarytoje sutartyje, todėl ABB AB skaičiavimais LITGRID AB už darbus turėtų papildomai sumokėti 3,005 tūkst. litų (870 tūkst. EUR). LITGRID AB nuomone, pretenzija yra nepagrįsta, reikalingas galios padidinimas įėjo į sutarties apimtį ir rangovas tai turėjo įvertinti pirkimo procedūrų metu, todėl Bendrovė ABB AB pretenziją ginčys ir todėl šiose finansinėse ataskaitose nebuvo apskaityti jokie atidėjimai, susiję su šiuo neapibrėžtumu.

34. Nebalansiniai įsipareigojimai

Įsipareigojimai pirkti ilgalaikį materialųjį turtą pateikti 5 pastaboje.

35. Pobalansiniai įvykiai

Įgyvendinant 2014 m. vasario 14 d. Bendrovės valdybos sprendimą, 2014 m. vasario 24 d. yra įsteigta UAB Tinklo priežiūros centras. Įsteigtos bendrovės pagrindinis veiklos tikslas – pasirengti Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos jungčių su Lenkijos Respublikos ir Švedijos Karalystės elektros energetikos sistemomis įrengimui, valdymui ir eksploatavimui, kaupiti kompetenciją bei patirtį, susijusią su šių elektros tarpsisteminių jungčių valdymu ir eksploatavimu.

UAB „Tinklo priežiūros centras“ įstatinis kapitalas yra 600,000 litų. Bendrovė valdo 100 proc. UAB „Tinklo priežiūros centras“ akcijų.

2013 METŲ LITGRID AB IR JOS DUKTERINIŲ ĮMONIŲ KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS

I. Bendroji informacija apie įmonių grupę

Konsoliduotas metinis pranešimas parengtas už 2013 finansinius metus.

Emitentas ir jo kontaktiniai duomenys:

Pavadinimas	LITGRID AB (toliau – „Litgrid“ arba Bendrovė)
Teisinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2010-11-16, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras
Įmonės kodas	302564383
Buveinės adresas	A.Juozapavičiaus g. 13, LT-09311, Vilnius
Telefonas	+370 5 278 2777
Faksas	+370 5 272 3986
El. paštas	info@litgrid.eu ; www.litgrid.eu

„Litgrid“ veikla

„Litgrid“, Lietuvos elektros perdavimo sistemos operatorius (toliau – PSO), palaiko stabilų šalies elektros energetikos sistemos darbą, valdo elektros energijos srautus ir sudaro sąlygas konkurencijai atviroje elektros rinkoje. „Litgrid“ atsako už Lietuvos elektros energetikos sistemos integraciją į Europos elektros infrastruktūrą ir bendrą elektros rinką. Mes įgyvendiname strateginius tarptautinių jungčių „NordBalt“ (Lietuva - Švedija) ir „LitPol Link“ (Lietuva - Lenkija) projektus. Siekdami įtvirtinti šalies energetinį savarankiškumą, puoselėjame atsakomybės, racionalios kūrybos ir dialogo kultūrą.

„Litgrid“ misija – užtikrinti patikimą elektros energijos persiuntimą ir sudaryti sąlygas konkurencijai atviroje elektros rinkoje.

„Litgrid“ vizija – Lietuvos elektros energetikos sistemos visiška integracija į Europos elektros infrastruktūrą ir bendrą elektros rinką.

„Litgrid“ vertybės – bendradarbiavimas, pagarba, atsakomybė, profesionalumas, iniciatyvumas.

„Litgrid“ strategija – atsakomybė valdyti šalies elektros sistemą

„Litgrid“, būdama Lietuvos elektros energetikos sektoriaus stuburu, ne tik atsako už sistemoje suvartojamos ir pagaminamos elektros energijos balanso palaikymą ir patikimą elektros energijos perdavimą, bet ir vykdo strateginius Lietuvos elektros energetikos projektus, grindžia savo viziją ir strategines veiklos gaires Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje įtvirtintais ilgalaikiais tikslais. Svarbiausios Lietuvos PSO veiklos sritys ir atsakomybės – šalies elektros energetikos infrastruktūros palaikymas ir integracija su Vakarų ir Šiaurės Europos elektros energetikos infrastruktūra; elektros rinkos vystymas ir dalyvavimas kuriant bendrą Baltijos šalių bei Europos elektros rinką; Lietuvos ir kontinentinės Europos elektros energetikos sistemų integracija darbui sinchroniniu režimu.

„Litgrid“ veiklos planai ir prognozės

„Litgrid“ aktyviai ir atsakingai veikia šiomis pagrindinėmis kryptimis:

Šalies elektros energetikos sistemos integracija į Europą

Lietuvai tapus Europos elektros sistemos visaverte ir pilnateise dalyve, elektros energetikos sektoriuje bus įdiegti europiniai sistemos valdymo standartai, užtikrintas rinkos principais grįstas elektros srautų valdymas ir dalyvavimas palaikant sistemos dažnį. Siekiamas rezultatas yra Baltijos šalių sinchroninis sistemos darbas kontinentinės Europos tinkluose.

Bendra Europos elektros rinka

Lietuvos elektros rinkos integravimas į Baltijos šalių ir Skandinavijos elektros rinką, o vėliau – ir į bendrą Europos elektros rinką užtikrins skaidrią didmeninės elektros kainą, konkurenciją ir pasirinkimo laisvę visiems rinkos dalyviams bei lygiateisę prekybą elektra su kaimyninėmis Europos valstybėmis. Esant didelės elektros rinkos dalimi bus efektyviausiai panaudojama tinklų ir generacijos infrastruktūra bei užtikrinamas elektros tiekimo saugumas.

Elektros perdavimo tinklo integracija į Europos elektros infrastruktūrą

Lietuvos elektros perdavimo tinklas yra stiprus ir gerai sujungtas su rytinių kaimyninių valstybių elektros perdavimo infrastruktūra, o iki 2015 metų pabaigos nutiesus elektros jungtis su Švedija („NordBalt“) ir Lenkija („LitPol Link“), bus

sujungtas su Šiaurės ir Vakarų Europos elektros tinklais. Tarpsisteminių jungčių vystymas sudarys galimybes prekiauti elektra tarp skirtingų energetikos sistemų, optimalios investicijos į šalies tinklą užtikrins naujų elektros generatorių integraciją, saugų elektros energijos perdavimą ir patikimą sistemos veikimą. Kartu su Latvija ir Estija, tapsime puikiai išvystytu ir patikimai sujungtu regionu.

Šiuolaikinė organizacija racionaliai išnaudojanti technologijų ir vadybos naujoves

„Litgrid“ yra pro-europietiška projektinė įmonė, kurios veikla grindžiama šiuolaikinės vadybos principais ir atsakinga veikla. Įgyvendindama strateginės reikšmės ir visam šalies ūkiui svarbius didelio masto energetikos projektus, įmonė plėtoja šias esmines kompetencijas: sistemos valdymo ir patikimo elektros perdavimo, šalies elektros balanso palaikymo, infrastruktūros palaikymo ir projektų vadybos. „Litgrid“ žmonės – aukščiausios kompetencijos specialistai ir vadovai – planuodami perdavimo tinklo, elektros rinkos ir energetikos sistemos plėtrą orientuojasi į išmaniųjų tinklų vystymą palaikančias inovacijas, formuoja perdavimo tinklo techninę politiką, bendradarbiauja su Lietuvos aukštojo mokslo įstaigomis, dalyvauja tarptautinių organizacijų, atsakingų už elektros infrastruktūros, rinkų ir sistemos planavimą, veikloje.

Vykdydama šalies energetinį savarankiškumą padedančius užtikrinti strateginius projektus ir dirbdama griežtoje reguliacinėje aplinkoje, „Litgrid“ deda visas pastangas racionaliai ir efektyviai naudoti turimus finansinius išteklius ir Europos Sąjungos paramą, prisidedama prie šalies ūkio konkurencingumo didinimo ir vartotojų gerovės kilimo. Per 2007–2013 metus aštuoniolikai elektros perdavimo tinklo investicinių projektų, vykdomų perdavimo sistemos operatoriaus „Litgrid“, buvo skirta 103 milijonai litų iš Lietuvai skirtų Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų.

Svarbiausi 2013 metų darbai, įgyvendinant strateginius ir kitus elektros energetikos sektoriaus projektus

Tarpsisteminės elektros jungties „LitPol Link“ projekto įgyvendinimo darbai

2013 m. pasirašytos visos „LitPol Link“ jungties rangos darbų sutartys.

2013 m. vasarį pasirašyta Alytaus nuolatinės srovės intarpo su 400 kV skirstykla projektavimo ir rangos darbų sutartis su įmone ABB AB (darbų pabaiga – 2015 m. gruodžio 31).

2013 m. balandį gautas Alytaus transformatorių pastotės 330 kV skirstyklos rekonstrukcijos statybą leidžiantis dokumentas.

2013 m. gegužę gauti 400 kV oro linijos nuo Alytaus transformatorių pastotės iki Lietuvos sienos su Lenkija statybą leidžiantys dokumentai.

2013 m. gegužę pasirašyta sutartis su „Poyry Swedpower“ AB dėl techninių ir sutarties konsultacijų, rengiant ir įgyvendinant Alytaus nuolatinės srovės intarpo su 400 kV skirstykla techninį projektą.

2013 m. rugsėjį pasirašyta Alytaus transformatorių pastotės 330 kV skirstyklos rekonstrukcijos rangos darbų sutartis.

2013 m. lapkritį pasirašyta 400 kV oro linijos nuo Alytaus transformatorių pastotės iki Lietuvos sienos su Lenkija rangos darbų sutartis.

2013 m. lapkritį pradėti Alytaus transformatorių pastotės 330 kV skirstyklos rekonstrukcijos darbai.

2013 m. gruodį gautas Alytaus nuolatinės srovės intarpo su 400 kV skirstykla statybos leidimas.

Tarpsisteminės elektros jungties „NordBalt“ projekto įgyvendinimo darbai

2013 m. pagaminta daugiau kaip trečdalis „NordBalt“ jungties jūrinio kabelio.

2013 m. kovą LR Vyriausybė pritarė „NordBalt“ kabelio tiesimui Lietuvos pajūrio juostoje ir išskirtinėje ekonominėje zonoje Baltijos jūroje.

2013 m. kovą pradėti vykdyti nuolatinės srovės keitiklių pastotės detaliojo projektavimo darbai.

2013 m. gegužę gautas paskutinis statybą leidžiantis dokumentas „NordBalt“ elektros jungčiai. Iš viso per 2013 m. pirmąjį pusmetį gauti keturi statybą leidžiantys dokumentai: nuolatinės srovės keitiklio pastotei Klaipėdos rajono savivaldybėje bei kabelio statybai Klaipėdos rajono savivaldybėje, Klaipėdos miesto savivaldybėje ir Pajūrio juostoje (Kuršių nerijoje) kartu su Lietuvos Respublikos teritoriniais vandenimis ir išskirtine ekonomine zona Baltijos jūroje.

2013 m. liepos–lapkričio mėn. atlikti paruošiamieji „NordBalt“ elektros jungties kabelio tiesimo darbai Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijoje bei Kuršių Nerijoje – įrengti laikini privažiavimo keliai, atlikti horizontaliojo gręžimo darbai, pakloti vamzdžiai kabelių įtraukimui.

2013 m. toliau vyko Klaipėdos transformatorių pastotės rekonstrukcija ir 330 kV elektros perdavimo linijos Klaipėda–Telšiai statyba. Per metus pastatyta daugiau kaip du trečdaliai elektros linijos.

Lietuvos elektros rinkos plėtros darbai

Nuo 2013 m. sausio „Litgrid“ rinkos dalyviams pradėjo kasdien teikti vėjo jėgainių gaminamos elektros apimčių prognozes prekybai elektros biržoje. Pagal šią prognozę teikiami elektros energijos pardavimo pasiūlymai „Nord Pool Spot“ elektros biržos Lietuvos prekybos zonoje.

2013 m. gruodžio 10 d. Lietuvos prekybos zonoje pradėjo veikti papildoma prekybos elektra priemonė – dienos eigos rinka „Elbas“. Joje galima prekiauti elektra likus valandai iki tiekimo. Dienos eigos rinka leidžia rinkos dalyviams efektyviau valdyti didmeninės elektros prekybos verslo riziką ir subalansuoti elektros, pagaminamos iš atsinaujinančių šaltinių, prekybą.

Visose Baltijos šalyse veikiančios „Nord Pool Spot“ biržos dienos eigos rinkos Lietuvoje atidarymas yra Europos Komisijos inicijuoto Baltijos valstybių elektros rinkų sujungimo plano (*Baltic Energy Market Interconnection Plan*, BEMIP) dalis. Bendra vienodais principais veikianti elektros rinka užtikrina skaidrią didmeninės elektros kainą ir prekybą, galimybę pirkti kitose šalyse pagamintą pigesnę elektrą ir vienodas prekybos sąlygas visiems rinkos dalyviams.

Lietuvos elektros sistemos integracijos į kontinentinės Europos elektros tinklus projekto įgyvendinimo darbai

2013 m. spalį parengta Baltijos valstybių integracijos į Europos Sąjungos vidaus elektros rinką ir galimų jungčių įrengimo galimybių studija. Studijos rengėjai nagrinėjo techninius, teisinius ir socioekonominius energetikos sistemų sujungimo aspektus. Atlikti tyrimai sudaro galimybę nustatyti techninius reikalavimus kontinentinės Europos sinchroninės zonos plėtrai ir energetinių sistemų sujungimui. Paskaičiuoti galimi sinchronizacijos projekto įgyvendinimo kaštai, siekiant Baltijos valstybių elektros energetikos sistemų sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbu sinchroniniu režimu. Studijoje daroma išvada, kad Baltijos šalių ir kontinentinės Europos elektros energetikos sistemų sujungimas darbu sinchroniniu režimu – sudėtingas, tačiau ir technologiniais, ir teisiniais aspektais įgyvendinamas projektas.

Kiti svarbūs įvykiai

2013 m. sausį „Litgrid“ atnaujino vieną svarbiausių Vilniaus elektros mazgų – rekonstravo 110 kV Viršuliškių transformatorių pastotę. 2,2 mln. litų kainavusi pastotės rekonstrukcija buvo atlikta per mažiau nei vienerius metus.

2013 m. gegužės 6 d. pradėjo veikti atnaujinta „Litgrid“ interneto svetainė www.litgrid.eu. Joje patogiai pateikiama naudinga informacija apie elektros energetiką, elektros perdavimą, jos prekybą ir visos elektros sistemos valdymą. Svetainėje publikuojami pagrindiniai statomų objektų – naujų elektros linijų ar transformatorių pastotčių – duomenys ir projektų darbų kalendoriai. Atskiruose puslapiuose pateikta informacija apie strateginius projektus – elektros jungtis į Lenkiją ir Švediją, sukurta nauja skiltis, skirta žemės savininkams, apie aukštos įtampos elektros perdavimo linijas nutiestas Lietuvoje, nustatytas linijų apsaugos zonas. Profesionaliam informacijos apie elektros energetiką vartotojui sukurta speciali Lietuvos elektros energetikos sistemos duomenų stebėjimo platforma. Automatiškai atnaujinamuose sistemos duomenų grafikuose ir lentelėse pateikiama informacija apie tai, kiek pagaminta elektros energijos Lietuvoje, kiek jos suvartota, kiek kainuoja elektra, perkama biržoje bei palyginti kainas su ankstesniais laikotarpiais.

2013 m. birželio mėn. „Litgrid“ parengė ir pateikė Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai Lietuvos elektros energetikos sistemos tinklų plėtros planą iki 2022 metų. Kasmet rengiamame plane pateikiamos elektros energijos poreikių, elektrinių galios, elektros rinkos prognozės, informacija apie elektros perdavimo tinklą, jo vystymo planą, numatomas investicijas.

2013 m. rugpjūtį sėkmingai užbaigta Lietuvos elektros perdavimo sistemos operatoriaus „Litgrid“ sertifikavimo procedūra. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija konstatavo, jog „Litgrid“ perdavimo veiklos atskyrimas nuo elektros gamybos ir tiekimo įmonių pagal Elektros energetikos įstatymą yra tinkamai įgyvendintas ir bendrovė paskirta perdavimo sistemos operatoriumi. „Litgrid“ išduota neterminuota perdavimo veiklos licencija.

2013 m. spalį „Litgrid“ ir Policijos departamentas pasirašė bendradarbiavimo sutartį dėl glaudaus ir konstruktyvaus darbo užtikrinant strategiškai svarbių elektros energetikos objektų saugumą. Sutartyje numatyta visapusiškai bendradarbiauti, organizuojant prevencinio pobūdžio priemones, diegiant saugos sistemas, keičiantis informacija apie kriminogeninę situaciją, vertinant galimas grėsmes energetikos objektams ekstremalių įvykių atveju.

2013 m. gruodį užbaigta „Litgrid“ sistemos valdymo reorganizacija, sukurtas vienas visą Lietuvą apimantis elektros energetikos sistemos valdymo centras Vilniuje bei atnaujintas pagrindinis sistemos valdymo centre dirbančių dispečerių darbo įrankis – vaizdo siena.

„Litgrid“ narystė tarptautinėse organizacijose

2013 m. gegužę „Litgrid“ tapo Centrinės Europos energetikos partnerių asociacijos CEEP nare. Pagrindinis CEEP tikslas – remti naujųjų Europos Sąjungos valstybių narių (Centrinės ir Rytų Europos) energetikos sektoriaus integraciją bendros ES energetikos ir energetinio saugumo politikos kontekste.

„Litgrid“ yra ENTSO-E (European Network of Transmission System Operators for Electricity) narė. 2008 m. įsteigta organizacija vienija elektros perdavimo sistemų operatorius iš 34 Europos valstybių. „Litgrid“ aktyviai dalyvauja asociacijos veikloje planuojant ir įgyvendinant Lietuvos elektros infrastruktūros plėtros projektus, elektros rinkų sujungimo ir elektros perdavimo sistemų integracijos planus.

„Litgrid“ dukterinės įmonės ir jų veiklos pobūdis

2013 m. gruodžio 31 d. „Litgrid“ įmonių grupę sudarė „Litgrid“ AB, BALTPOOL UAB (toliau – „Baltpool“) ir UAB „Tetas“.

Pavadinimas	BALTPOOL UAB
Teisinė forma	Uždaroji akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2009-12-11, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras
Įmonės kodas	302464881
Buveinės adresas	A.Juozapavičiaus g.13, LT-09311, Vilnius
Telefonas	+370 5 278 2260
Faksas	+370 5 278 2707
El. paštas	info@baltpool.lt ; www.baltpool.lt
Veiklos pobūdis	Energijos išteklių rinkos operatorius
„Litgrid“ valdoma akcijų dalis	67 proc.

Pavadinimas	UAB „Tetas“
Teisinė forma	Uždaroji akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2005-12-08, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras
Įmonės kodas	300513148
Buveinės adresas	Senamiesčio g. 102B, LT-35116, Panevėžys
Telefonas	+370 45 504 618
Faksas	+370 45 504 684
Veiklos pobūdis	Specializuotos transformatorinių pastochių, skirstomųjų punktų techninės priežiūros, remonto ir įrengimo paslaugos, testavimo ir bandymo darbai, energetikos objektų projektavimas
„Litgrid“ valdoma akcijų dalis	100 proc.

„Litgrid“ grupė 2013 m. gruodžio 31 d. taip pat valdė šių įmonių akcijas:

„LitPol Link“ Sp.z.o.o (Lenkija)	50 proc. akcijų ir jų suteikiamų balsų
UAB „Duomenų logistikos centras“	20,36 proc. akcijų ir jų suteikiamų balsų
UAB „Technologijų ir inovacijų centras“	10,00 proc. akcijų ir jų suteikiamų balsų
„NT Valdos“, UAB	0,35 proc. akcijų ir jų suteikiamų balsų
„Nord Pool Spot“ AS	2,00 proc. akcijų ir jų suteikiamų balsų bei rotuojantis valdybos narys

„Litgrid“ įmonių grupės teikiamos paslaugos

Elektros perdavimo sistemos operatorius „Litgrid“ teikia šias paslaugas:

- elektros energijos perdavimo;
- sisteminių paslaugų (galios rezervavimo);
- prekybos balansavimo ir reguliavimo elektros energija;
- viešuosius interesus atitinkančias paslaugas (toliau - VIAP);
- elektros tinklo techninė priežiūra ir remontas.

Elektros energijos perdavimas

Elektros perdavimo paslauga – tai elektros energijos perdavimas aukštos įtampos (330–110 kilovoltų, kV) įrenginiais. Perdavimo sistemos operatorius persiunčia elektros energiją iš gamintojų vartotojams, prijungtiems prie perdavimo tinklo ir skirstomųjų tinklų operatoriams. Elektros energijos perdavimas yra reguliuojama veikla.

Pagrindinis PSO veiklos tikslas – valdyti aukštos įtampos elektros perdavimo tinklą ir užtikrinti patikimą, efektyvų, kokybišką, skaidrų ir saugų elektros energijos perdavimą.

Elektros energijos poreikis Lietuvoje 2013 m. išliko panašus kaip ir ankstesniais metais – pernai iš viso Lietuvoje buvo suvartota 9,6 mlrd. kilovatvalandžių elektros energijos. Nežymiai augo pramonės ir žemės ūkio elektros poreikis, o buitiniai vartotojai suvartojo beveik 2 proc. mažiau elektros nei 2012 m.

Iš viso 2013 m. Lietuvoje buvo pagaminta 4,4 TWh elektros energijos. Net 15 proc. praėjusiais metais Lietuvoje suvartotos elektros energijos buvo pagaminta iš atsinaujinančių išteklių. Dešimtadaliu paaugo vėjo energijos gamyba, apie 13 proc. – hidroelektrinėse pagamintos elektros kiekis. Daugiau kaip 20 kartų išaugo saulės sugeneruotos energijos apimtys. Atsirado ir naujos rūšies atsinaujinančius išteklius naudojantis elektros gamintojas – Klaipėdos laisvojoje

ekonominėje zonoje pradėjusi veikti atliekas kūrenanti elektrinė, kuri į tinklą pernai patiekė 76 mln. kilovatvalandžių elektros.

Lietuvoje veikiančios elektrinės pagamino 6 proc. mažiau elektros nei pernai. Labiausiai sumenko šiluminių elektrinių gamyba – 2013 m. jose pagaminta penktadaliu mažiau elektros lyginant su ankstesniais metais. Kai kurių didžiųjų įmonių elektrinės negamino elektros beveik pusę metų. Tikėtina pagrindinė mažesnės vietinės generacijos priežastis – ne tik šilta metų pabaiga, bet ir aukštos importuojamo kuro kainos.

2013 m. Lietuvos nacionalinio elektros energijos gamybos ir vartojimo balanso duomenys

TWh / 1 TWh (teravatvalandė) = 1 mlrd. kWh (kilovatvalandžių)	2011	2012	2013
Elektros energijos gamyba (Neto)	4.453	4.706	4.398
Šiluminės elektrinės	2.783	3.036	2.356
Lietuvos elektrinė	1.099	1.423	1.099
Vilniaus elektrinė	0,535	0,434	0,427
Kauno elektrinė	0,369	0,321	0,261
Panevėžio elektrinė	0,187	0,096	0,07
Kitos šiluminės elektrinės	0,593	0,762	0,5
Hidroelektrinės	1.049	0,935	1.059
Kauno HE	0,386	0,325	0,424
Kruonio HAE	0,573	0,514	0,543
Mažos HE	0,09	0,096	0,092
Vėjo elektrinės	0,473	0,538	0,6
Vėjo elektrinės perdavimo tinkle	0,382	0,437	0,494
Vėjo elektrinės skirstomajame tinkle	0,091	0,101	0,106
Kiti atsinaujinantys energijos ištekliai	0,148	0,197	0,383
Elektrinės kūrenamos biokuru	0,148	0,195	0,263
Saulės energijos elektrinės		0,002	0,045
Atliekų deginimo elektrinės			0,076
Komercinis sistemos balansas (Importas-eksportas)	6,739	6.619	6.946
Importas	8.708	8.561	7.606
Eksportas	1.969	1.942	0,66
Bendras elektros energijos poreikis Lietuvoje	11.192	11.325	11.344
Kruonio HAE užkrovimas	0,796	0,718	0,77
Bendras elektros energijos suvartojimas	10.396	10.607	10.574
Tinklų technologinės sąnaudos	0,937	0,947	0,929
Galutinis elektros energijos suvartojimas	9.458	9.660	9.645
Pramonė	3.607	3.704	3.712
Transportas	0,1	0,11	0,106
Žemės ūkis	0,205	0,23	0,233
Gyventojai	2.618	2.642	2.591
Paslaugos ir kiti vartotojai	2.927	2.974	3.003

Galutinis elektros energijos suvartojimas - tai Lietuvoje pagaminta ir į šalį importuota elektros energija, atėmus iš jos elektros eksportą, elektrą, skirtą užkrauti Kruonio hidroakumuliacinę elektrinę ir elektrą, reikalingą technologinėms elektros perdavimo ir skirstomojo tinklų reikmėms.

Sisteminės (galios rezervavimo) paslaugos

Patikimam sistemos darbui palaikyti „Litgrid“ iš energijos gamintojų perka galios rezervo užtikrinimo elektros energijos gamybos įrenginiuose, reaktyviosios galios ir įtampos valdymo, avarijų, sutrikimų prevencijos ir jų likvidavimo paslaugas ir teikia vartotojams sisteminės (galios rezervavimo) paslaugas. Galios rezervas reikalingas, kai staiga neplanuotai sumažėja elektros energijos gamyba arba išauga jos suvartojimas.

Prekyba balansavimo ir reguliavimo elektros energija

„Litgrid“ užtikrina šalies elektros energijos gamybos ir vartojimo balansą. Balansavimo elektros energija – tai elektra, kuri yra suvartojama ar pagaminama nesilaikant sudarytų elektros vartojimo ar gamybos grafikų. „Litgrid“ organizuoja prekybą balansavimo elektros energija, perka ir parduoda balansavimo elektros energiją, reikalingą šalies elektros energijos gamybos ir vartojimo balansui užtikrinti.

Reguliavimo elektros energija – PSO nurodymu nupirkta ir/ar parduota elektros energija, reikalinga šalies elektros energijos suvartojimo ir gamybos balansavimo funkcijai atlikti. „Litgrid“ organizuoja prekybą reguliavimo elektros energija aukcione. Jame dalyvauja reguliavimo energijos tiekėjai ir kitų šalių perdavimo sistemų operatoriai, turintys technines galimybes operatyviai keisti elektros energijos gamybos ir vartojimo režimus ir sudarę su „Litgrid“ atitinkamą sutartį.

Viešuosius interesus atitinkančios paslaugos

Viešieji interesai elektros energetikos sektoriuje – tai paslaugos, užtikrinančios ir didinančios nacionalinį energetinį saugumą ir elektros energijos, gaminamos iš atsinaujinančių išteklių, integraciją ir panaudojimą. Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų sąrašą, teikėjus ir teikimo tvarką tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, vadovaudamasi viešaisiais interesais elektros energetikos sektoriuje. VIAP lėšos – tai lėšos, sumokamos VIAP paslaugų teikėjams.

„Litgrid“ teikia šias VIAP paslaugas:

- strateginių projektų, susijusių su energetinio saugumo didinimu (tarptautinės elektros jungtys Lietuva–Švedija ir Lietuva–Lenkija, Lietuvos elektros energetikos sistemos integracija į kontinentinės Europos tinklus) rengimas ir įgyvendinimas;
- elektros energijos gamybos įrenginių, naudojančių vėjo, biomasės, saulės energiją ar hidroenergią, prijungimas prie perdavimo tinklo, perdavimo tinklo optimizavimas, plėtra ir (ar) rekonstrukcija, susijusi su atsinaujinančių energijos išteklių naudojančių gamintojų pagamintos elektros energijos priėmimu ir persiuntimu;
- elektros energijos, gaminamos naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius, balansavimas.

2012 m. lapkričio 7 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1338 VIAP lėšų administratoriumi nuo 2013 m. sausio 1 d. paskirta UAB „Baltpool“.

VIAP teikimo tvarką nustato „Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimo tvarkos aprašas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. 916. VIAP lėšų administravimo tvarką nustato „Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administravimo tvarkos aprašas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. rugsėjo 19 d. nutarimu Nr. 1157. VIAP teikimo apraše nurodyta, kad Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšos surenkamos ir pervedamos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratoriui Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administravimo tvarkos apraše nustatyta tvarka ir sąlygomis. „Litgrid“, kaip perdavimo sistemos operatorius surenka VIAP lėšas, iš tinklų naudotojų, kurių elektros energijos gamybos ir (ar) vartojimo įrenginiai prijungti prie elektros perdavimo tinklo ir jas pveda viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratoriui.

Elektros tinklo techninė priežiūra ir remontas

„Litgrid“ dukterinė įmonė UAB „Tetas“ teikia šias elektros tinklo įrenginių techninės priežiūros ir remonto paslaugas:

- vykdo elektros tinklų elektros įrenginių techninę priežiūrą ir remontą;
- teikia naujų energetikos objektų statybos ir esamų energetikos objektų rekonstravimo paslaugas;
- teikia elektros įrenginių projektavimo paslaugas.

UAB „Tetas“ veikia atitinka ISO 9001:2008, ISO 14001:2004 reikalavimus. Kokybės vadybos ir aplinkos apsaugos vadybos sistema, įdiegta 2007 metais, taikoma eksploatuojant elektros įrenginius iki 400 kilovoltų ir atliekant ypatingų statinių projektavimo ir statybos darbus.

Aplinkos apsauga

Numatomoms statyti elektros perdavimo linijoms ir transformatorių pastotėms atliekamos poveikio aplinkai vertinimo ar atrankos procedūros, kurių išvados įvertinamos rengiant techninius projektus. Projektuojant naujus ar rekonstruojant elektros perdavimo infrastruktūros statinius, nustatomi aplinkosaugos reikalavimai. Visais atvejais stengiamasi parinkti mažiau kenksmingus aplinkai įrenginius. Perkant paslaugas, reikalaujama, kad rangovai turėtų įsidiegti Aplinkos vadybos

sistemas pagal standartą LST EN ISO 14001, rangovai įpareigojami sutvarkyti statybos metu susidarančias atliekas ir pateikti tai patvirtinančius dokumentus.

2013 m. rugpjūčio–rugsėjo mėn., kai paukščiai dideliais būriais ruošėsi migracijai, „Litgrid“ planuotam remontui išjungė keturias elektros perdavimo linijas. Planuojant naujas elektros perdavimo linijas ar jas rekonstruojant, stengiamasi sumažinti galimus nepatogumus gyventojų ūkinei veiklai ir nepakenkti gamtai bei aplinkai.

2013 m. rugsėjį pradėtas oro linijų žymėjimas specialiais atšvaitais, siekiant sumažinti praskrendančių paukščių susidūrimus su elektros linijų laidais.

Bendradarbiaujant su Nacionaline visuomenės sveikatos priežiūros laboratorija „Litgrid“ dalyvavo rengiant Elektros perdavimo linijų skleidžiamų elektromagnetinių laukų vertinimo ir valdymo modelį.

Perdavimo sistemos operatoriaus klientai

„Litgrid“ tiesioginiai klientai yra elektros perdavimo tinklo naudotojai ir balansavimo bei reguliavimo elektros energijos tiekėjai.

Perdavimo tinklo naudotojai:

- skirstomųjų tinklų operatorius „Lesto“;
- elektros energijos vartotojai, kurių elektros įrenginiai yra prijungti prie elektros perdavimo tinklo ir kurie perka elektrą vartojimui;
- elektros energijos gamintojai.

Balansavimo ir reguliavimo elektros energijos tiekėjai – tai elektros energijos gamintojai ir tiekėjai.

Darbuotojai

„Litgrid“ grupėje 2013 m. gruodžio 31 d. dirbo 670 darbuotojų: „Litgrid“ – 222 darbuotojai, „Tetas“ – 438 darbuotojai, „Baltpool“ – 10 darbuotojų. 2013 metais darbuotojų kaita „Litgrid“ buvo 9,85 proc.

Darbo užmokesčio fondas ataskaitiniais metais buvo 29 365 tūkst. litų.

	Darbuotojų skaičius 2013 m. gruodžio 31 d.	Vidutinis darbo užmokestis, Lt
Darbininkai ir specialistai	657	3 421
Vadovaujantis personalas	13	12 650
Iš viso	670	3 646

Darbuotojų išsilavinimas pagal grupes laikotarpio pabaigoje

	2013 m. gruodžio 31 d.	2012 m. gruodžio 31 d.
Darbuotojų skaičius	670	701
Darbuotojai, turintys aukštąjį išsilavinimą	365	364
Darbuotojai, turintys aukštesnįjį išsilavinimą	138	195
Darbuotojai, turintys vidurinį ir specialųjį vidurinį išsilavinimą	167	142

Vykdamas elektros energetikos sektoriaus įmonių reorganizaciją 2009-2010 metais, remiantis kai kurių kitų šalių PSO patirtimi, buvo priimti sprendimai siekiant sugrąžinti į PSO kai kurias RAA, diagnostikos ir technologinio tinklo priežiūros bei kontrolės funkcijas, taip pat – ITT funkcijas, kurios būtinos pagrindinei PSO veiklai.

2013 metais „Litgrid“ ir darbuotojų profesinės sąjungos pasirašyta kolektyvinė sutartis apibrėžia ir užtikrina sąžiningą darbo apmokėjimo politiką, reglamentuoja socialinius ir ekonominius santykius tarp darbdavio ir darbuotojo.

„Litgrid“ socialinės atsakomybės veikla

„Litgrid“ veikla grindžiama socialinės atsakomybės, darnios plėtos, skaidrumo bei pažangios aplinkosaugos principais. Įmonės veikla yra neatsiejama šalies ekonomikos sėkmingo funkcionavimo sąlyga, o ilgalaikiai strateginiai tikslai bei vykdomi strateginiai elektros energetikos projektai prisideda siekiant užtikrinti šalies energetinį savarankiškumą.

Igyvendinamų projektų apimtis ir svarba skatina įmonę ir jos darbuotojus bei vadovybę remtis aukščiausiais profesiniais ir etikos standartais, priiimti atsakomybę puoselėjant ir ugdant visuomenės ir atskirų jos grupių sąmoningumą, atsakingumą ir norą aktyviai dalyvauti kuriant šalies gerovę. Socialinės atsakomybės politikoje daugiausia dėmesio skiriame užtikrinti sąžiningas ir motyvuojančias darbo sąlygas, ugdyti atsakomybę ir pilietiškumą, padėti įvairiapusiškai augti ir stiprėti visuomenei, kurioje vykdoma veikla.

Bendradarbiavimui tarp atskirų „Litgrid“ padalinių skatinti ir darbuotojų įsitraukimui į įmonėje vykstančius „horizontalius“, kelis padalinius apimančius procesus ugdyti inicijuojami įvairūs projektai, kurių tikslas – ne tik tiesiogiai su darbo funkcijomis susijusių užduočių atlikimas, bet ir darbuotojų įtraukimas į nesusijusias su darbu veiklas. Tokios veiklos ugdo organizacines vertybes, plečia žmonių akiratį, skatina profesinį ir asmeninį tobulėjimą, norą prisidėti prie organizacijos rezultatų siekimo, energetinių ir inžinerinių profesijų prestižo didinimo, pasididžiavimo įmone ir jos vykdomais didelės reikšmės ir svarbos projektais.

Siekiant užtikrinti svarbių pareigybių specialistų pakeičiamumą, „Litgrid“ vykdo Jaunųjų specialistų programą, bendradarbiauja su aukštojo mokslo įstaigomis. Paskatinti jaunimą ir vyresniųjų klasių moksleivius studijuoti inžinerinėse specialybose, įmonės specialistai periodiškai lankosi ir skaito paskaitas mokyklose ir gimnazijose.

Skiriame savo jėgas ir resursus, kad padėtume ekonomiškai augti visuomenei, kurioje veikiame, remtume bendruomenes, su kuriomis dirbame, užtikrintume motyvuojančias ir tobulėjimą skatinančias sąlygas žmonėms, kurie dirba su mumis, išsaugotume gamtą, suteikiančią mums išteklių. Igyvendiname strateginius didelės vertės ir istorinės reikšmės projektus, todėl suprantame, kad dideli darbai atneša didelę atsakomybę. Kokybiško dialogo su visuomene, kuriai ir kurioje dirbame, palaikymas ir skatinimas – kertinis kasdienės „Litgrid“ veiklos prioritetas.

Kuriant didesnę visuomenės palaikymą ir pasitikėjimą „Litgrid“ įgyvendinamais strateginiais elektros energetikos projektais per 2013 m. surengta apie 100 susitikimų su Lietuvos gyventojais, kuriuose dalyvavo beveik 3 tūkst. žmonių iš įvairių, nuo didžiųjų miestų nutolusių gyvenviečių bendruomenių. Susitikimų metu buvo kuriami, palaikomi ir stiprinami bendruomeniniai ryšiai su regionų, kuriuose tiesiamos aukštos įtampos elektros perdavimo linijos, gyventojais. 2013 m. aukštos įtampos elektros linijas „Litgrid“ tiesia arba planuoja tiesti Alytaus, Lazdijų, Klaipėdos, Kretingos, Plungės, Telšių, Neringos, Prienų ir Kaišiadorių rajonuose. Susitikimuose su „Litgrid“ specialistais arba visuomenėje pripažintais žmonėmis siekiama maksimaliai informuoti vietos gyventojus apie jų aplinkoje vykdomus projektus, skatinama kurti dialogo kultūrą. Susitikimų temos varijuoja nuo viešojo ir privataus intereso diskusijų, politikos aktualijų iki neformalios veiklos, padėjusios pasiektų reikšmingų rezultatų ir garsinti Lietuvą pasaulyje. Tokia veikla bendruomenių narius skatina suprasti, gyvenimo ir darbo Lietuvoje vertę, patriotiškumo ugdymo reikšmę ir Lietuvos visapusiškos nepriklausomybės palaikymo naudą.

2013 m. skatinant jaunosios kartos domėjimąsi energetiko profesija „Litgrid“ organizavo 30 susitikimų su moksleiviais ir studentais bei dalyvavo iniciatyvos „Kam to reikia“ organizuotoje Nacionalinėje karjeros savaitėje.

Informacija apie įmonių grupės plėtros ir tyrimų veiklą

„Litgrid“ kasmet rengia plėtros ir tyrimų programas elektros energetikos sistemai plėtoti ir perdavimo tinklo darbo efektyvumui didinti. Energetikos objektai rekonstruojami keičiant įrenginius moderniais ir diegiant šiuolaikines relinės apsaugos, sisteminės automatikos, valdymo, informacijos surinkimo ir perdavimo sistemas. Objektų statybos ir rekonstrukcijos planai, remiantis moksliniais tyrimais ir studijomis, sudaromi dešimčiai metų ir kasmet atnaujinami.

Siekdamos tapti visaverte Europos elektros energetikos sistemos dalimi, Baltijos šalys ne tik koordinuotai vykdo strateginius projektus, susijusius su sinchronizacija, bet ir įžvelgia didelę bendradarbiavimo mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros srityje naudą.

Vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemų, susijusių su konsoliduotųjų finansinių ataskaitų sudarymu, pagrindiniai požymiai

„Litgrid“ įmonių grupės konsoliduotos finansinės ataskaitos rengiamos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje. „Litgrid“ vidinių kontrolių procesas apima su paslaugų teikimu susijusių verslo procesų, informacinių sistemų darbo ir finansinių ataskaitų parengimo procesų kontrolę.

Konsoliduotų finansinių ataskaitų parengimą reglamentuoja „Litgrid“ Apskaitos politika ir tvarkų aprašai, užtikrinantys buhalterinės apskaitos vykdymą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje ir Lietuvos Respublikos įstatymus. „Litgrid“ tvarkų aprašuose numatytos galimos su buhalterine apskaita ir finansinės atskaitomybės rengimu susijusios rizikos, jų valdymo principai ir metodai, už rizikų kontrolę atsakingi darbuotojai.

ITT kompetencijos vystymas bendrovėje

Efektyvūs IT sprendimai „Litgrid“ veikloje užima vis svarbesnę vietą: elektros sistemos planavimo, valdymo, įrenginių kontrolės bei aptarnavimo srityse informacinės technologijos tapo neatsiejama dalimi. Igyvendinant Europos Sąjungos III energetikos paketą, kuris reikalauja atskirti elektros gamybos, perdavimo ir skirstymo veiklas, „Litgrid“ įvertino poreikį savarankiškai valdyti informacinių technologijų ir telekomunikacijų veiklą. Iki 2013 m. birželio visas IT paslaugas „Litgrid“

teikė UAB „Technologijų ir inovacijų centras“. 2013 m. įmonėje suformuotas IT padalinys, kuris perėmė dalies pagrindinių ITT sistemų – dispečerinio valdymo, pastočių teleinformacijos surinkimo ir perdavimo, remontų ir eksploatacijos valdymo priežiūrą. 2013 m. pradėtas ir toliau vykdomas skaidrus ITT pagalbinių paslaugų įsigijimas rinkoje, užtikrinant verslo padalinių poreikį. Tai užtikrins „Litgrid“ IT sprendimų veiklos tęstinumo bei saugos kontrolę ir veiklos skaidrumą.

„Litgrid“ įgyvendinamų projektų priežiūra ir valdymas

Gerinant „Litgrid“ vykdomų projektų priežiūros priemones 2013 m. įdiegta informacinė projektų valdymo ir kasdienės eigos kontrolės sistema. Projektų eigos stebėjimui bei kontrolei įkurtas Projektų kontrolės skyrius, o vykdytinų projektų atrankai pagerinti įsteigtas Projektų valdymo komitetas.

II. Finansinė informacija

Lentelėje pateikti Grupės ir Bendrovės veiklos rezultatai.

	2013 m.		2012 m.		2011 m.	
	Grupė	Bendrovė	Grupė	Bendrovė	Grupė	Bendrovė
Finansiniai rodikliai (tūkst. litų)						
Su elektros energija susijusios pardavimo pajamos	541 298	540 777	430 527	430 114	383 193	383 052
Kitos veiklos pajamos	72 604	7 200	77 840	8 188	51 613	5 892
EBITDA	160 290	161 572	155 296	153 424	111 338	106 605
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	29 819	32 616	31 035	30 176	(19 714)	(23 512)
Grynasis pelnas (nuostoliai)	25 357	28 067	26 114	25 445	(16 779)	(20 324)
Pinigų srautai iš pagrindinės veiklos	123 268	125 864	124 998	135 691	101 832	104 256
Santykiniai rodikliai						
EBITDA marža (proc.)	26,1	29,5	30,5	35,0	25,6	27,4
Vidutinė nuosavo kapitalo grąža (proc.)	1,6	1,8	1,6	1,6	(0,9)	(1,1)
Vidutinė turto grąža (proc.)	1,0	1,2	1,0	1,0	(0,7)	(0,9)
Akcininkų nuosavybė / turtas (proc.)	59,2	61,9	61,5	62,2	75,9	76,5
Įsipareigojimai / nuosavas kapitalas (proc.)	40,8	33,5	42,8	40,8	22,2	21,1
Finansiniai įsipareigojimai / nuosavas kapitalas (proc.)	14,7	14,1	12,0	11,7	0,0	0,0
Laisvi pinigų srautai (FCF) / apyvarta (proc.)	5,5	6,7	27,2	34,1	19,5	22,4
Kainos ir pelno vienai akcijai santykis P/E	40,88	-	36,12	-	-	-
PSO veiklos rodikliai						
Perduotas elektros energijos kiekis, mln. kWh		9 300		9 239		9 279
Technologinės sąnaudos perdavimo tinkle (proc.)		2,11		2,11		2,17
END (neperduotos elektros energijos kiekis dėl atsijungimų), MWh *		6,70		7,01		7,55
AIT (vidutinis nutraukimų laikas), min. *		0,31		0,32		0,35

* Tik dėl operatoriaus atsakomybei priskiriamų ir dėl nenustatytų priežasčių.

Pajamos

2013 m. „Litgrid“ Grupės pajamos buvo 613,9 mln. litų ir palyginus su 2012 m. padidėjo 20,8 proc.

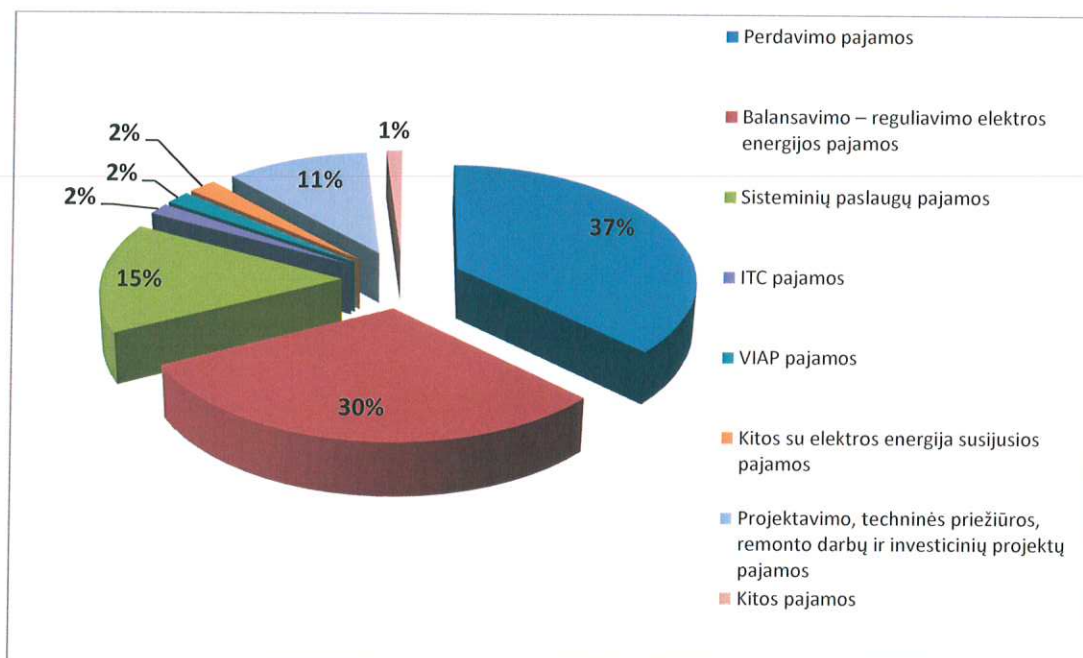
Pajamos už elektros energijos perdavimą, palyginus su 2012 m., padidėjo 3,5 proc. iki 227,2 mln. litų, tai sudarė 37 proc. visų Grupės pajamų. 2013 m. „Litgrid“ aukštos įtampos elektros perdavimo tinklais šalies poreikiams perdavė 9 300 mln. kilovatvalandžių (kWh) elektros energijos arba 0,7 proc. daugiau nei buvo perduota 2012 m.

Skirstomųjų tinklų operatoriui „Lesto“ perduota 8 261 mln. kWh – 1,1 proc. mažiau nei pernai, kitiems vartotojams – 1039 mln. kWh – 17,3 proc. daugiau nei 2012 m. Tai lėmė kitų vartotojų didesnis elektros energijos poreikis iš perdavimo tinklo dėl sumažėjusios nuosavos elektros energijos gamybos.

Balansavimo – reguliavimo elektros energijos pardavimo pajamos padidėjo 71,7 proc. iki 186,8 mln. litų, Padidėjimą lėmė tai, kad 2013 m. balansavimo energijos tiekėjai nupirko 48 proc. didesnę balansavimo energijos kiekį nei 2012 m., t.y. didesnę savo vartotojų poreikio dalį užtikrino PSO tiekiamą balansavimo energija. Pajamos už sisteminės (galios rezervavimo) paslaugas padidėjo 45,2 proc. iki 93,8 mln. litų, padidėjimą lėmė didesnė sisteminių paslaugų kaina. Mokestis už elektros energiją, importuotą ar eksportuotą iš Europos Sąjungai nepriklausančių šalių (ITC pajamos - dalyvavimo Europos perdavimo sistemos operatorių tranzito kompensavimo mechanizme pajamos) buvo 9,7 mln. litų. VIAP pajamos buvo 10,8 mln. litų. Kitos su elektros energija susijusios pajamos: reaktyviosios energijos, tranzito, naujų vartotojų prijungimo pajamos buvo 13 mln. litų

Projektavimo, techninės priežiūros, remonto darbų ir investicinių projektų pajamos sumažėjo 6,1 proc. iki 65,4 mln. litų, kitos pajamos sumažėjo 12 proc. iki 7,2 mln. litų.

Pajamų struktūra

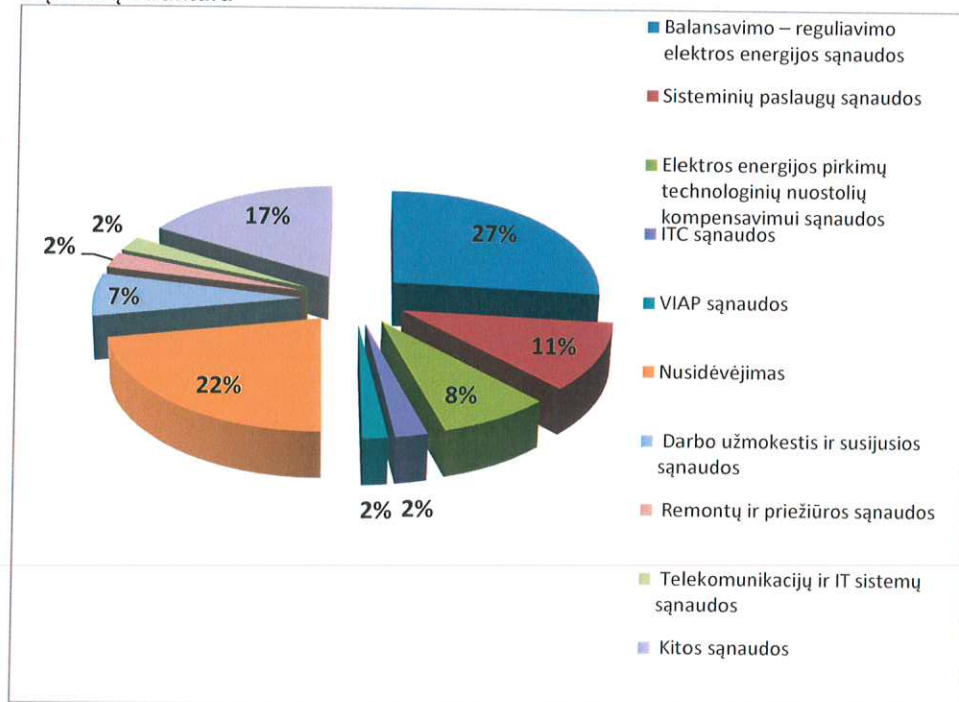
Sąnaudos

Grupės sąnaudos 2013 m. buvo 587,6 mln. litų ir, palyginus su 2012 m., kai jos buvo 480 mln. litų, padidėjo 22,4 proc.

Elektros energijos ir susijusių paslaugų pirkimo sąnaudos sudarė didžiąją dalį Grupės sąnaudų – 291,8 mln. litų arba 49,7 proc. ir, lyginant su 2012 m. padidėjo 35,6 proc. Iš jų balansavimo – reguliavimo elektros energijos sąnaudos padidėjo 83,4 proc. iki 156,5 mln. litų, sisteminių paslaugų (galios rezervavimo) sąnaudos padidėjo 13,7 proc. iki 64,2 mln. litų, elektros energijos pirkimų technologinių nuostolių perdavimo tinkle kompensavimui sąnaudos padidėjo 14,5 proc. iki 46,8 mln. litų. Tranzito (ITC - dalyvavimo Europos perdavimo sistemos operatorių tranzito kompensavimo mechanizme) sąnaudos buvo 13,5 mln. litų, VIAP teikimo sąnaudos - 10,8 mln. litų.

Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos padidėjo 3,4 proc. iki 130,5 mln. litų, darbo užmokesčio ir susijusios sąnaudos padidėjo 7,7 proc. iki 39,8 mln. litų, telekomunikacijų ir IT sistemų sąnaudos sumažėjo 4,4 proc. iki 13,5 mln. litų, kitos sąnaudos padidėjo 34,6 proc. iki 97,6 mln. litų, tame skaičiuje 21,2 mln. litų gautinų sumų iš balansavimo energijos tiekėjų už patiektą balansavimo energiją vertės sumažėjimas (atidėjimas).

Sąnaudų struktūra

Pelnas

2013 m. grupės pelnas iki apmokestinimo sudarė 29,8 mln. litų, 2012 m. pelnas iki apmokestinimo siekė 31 mln. litų.

2013 m. grupės pelną sudarė: sisteminių paslaugų veiklos segmento pelnas 29,6 mln. litų (2012 m. buvo 8,1 mln. litų) ir balansavimo-reguliavimo energijos segmento pelnas 9,2 mln. litų (2012 m. 23,5 mln. litų), perdavimo veiklos segmento nuostolis (9,6) mln. litų (2012 m. (3,2) mln. litų), kitų veiklų, įskaitant finansinę veiklą pelnas 0,6 mln. litų (2012 m. 2,6 mln. litų). Balansavimo-reguliavimo energijos segmente buvo padarytas 21,2 mln. litų gautinų sumų iš balansavimo energijos tiekėjų už patiektą balansavimo energiją vertės sumažėjimas (atidėjimas).

Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai nustatant 2015 m. „Litgrid“ planuojamas pajamas iš perdavimo bus atsižvelgiama į 2013 m. gautą balansavimo-reguliavimo veiklos pelną, t.y. Bendrovės perdavimo pajamas ir gali mažėti 9,2 mln. litų. Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai nustatant 2015 m. „Litgrid“ planuojamas pajamas iš sisteminių paslaugų bus įvertintas 2013 m. skirtumas tarp prognozuotų ir faktinių sisteminių paslaugų teikimo sąnaudų ir pajamų. Per 2013 m. šis skirtumas (pelnas) sudarė 20,9 mln. litų, kuris mažins Bendrovės 2015 metų sisteminių paslaugų veiklos pajamas ir pelną.

2013 m. grupės EBITDA buvo 160,3 mln. litų ir palyginus su 2012 m. (155,3 mln. litų) padidėjo 3,2 proc. Dėl 21 proc. išaugusių pajamų ir beveik nepakitusio pelno EBITDA marža sumažėjo iki 26,1 proc. (2012 m. – 30,5 proc.).

Balansas ir pinigų srautai

2013 m. gruodžio 31 d. Grupės turtas buvo 2 548 mln. litų. Grupės ilgalaikis turtas sudarė 85,8 proc. viso Grupės turto. Akcininkų nuosavybės dalis Grupės turte sudarė 59,2 proc.

2013 m. gruodžio 31 d. Grupės finansiniai įsipareigojimai kredito institucijoms sudarė 221,5 mln. litų, jų santykis su nuosavybe sudarė 14,7 proc. Ilgalaikių finansinių skolų po vienerių metų gražintina suma sudarė 74,5 proc. visų finansinių skolų. Pinigai ir pinigų ekvivalentai sudarė 81,6 mln. litų, iš jų rezervuoti tarpsteminės elektros jungties „NordBalt“ projekto įgyvendinimui (gautos VIAP lėšos ir ES parama) sudarė 57 mln. litų. Be to Bendrovė 70 mln. litų, rezervuotų tarpsteminės elektros jungties „NordBalt“ projekto įgyvendinimui, buvo investavusi į iki išpirkimo termino laikomas obligacijas, kurių išpirkimo terminas 2014 m. kovo mėn.

Grupės 2013 m. gryniesi pagrindinės veiklos pinigų srautai siekė 123,3 mln. litų (2012 m. – 125 mln. litų), mokėjimai už ilgalaikį materialųjį ir nematerialųjį turtą buvo 214,6 mln. litų (2012 m. – 114,9 mln. litų). 2013 m. išmokėti 44,9 mln. litų dividendai.

Grupės 2013 m. grynasis pinigų srautas be finansinės veiklos srautų ir pinigų srauto į terminuotus indėlius bei iki išpirkimo laikomas investicijas sudarė 33,7 mln. litų (2012 m. – 138,3 mln. litų).

PSO veiklos rodikliai

Pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtintus elektros energijos perdavimo patikimumo ir paslaugų kokybės reikalavimus, elektros energijos perdavimo patikimumo lygiui nustatyti naudojami rodikliai END – dėl nutraukimų neperduotos elektros energijos kiekis ir AIT – vidutinė nutraukimo trukmė. Komisija 2013 metams nustatė

minimalius elektros perdavimo patikimumo lygio rodiklius: END – 5 MWh (faktinis buvo 7,01 MWh), AIT – 0,26 min. (faktinis buvo 0,31 min.). Bendrovės valdyba, įvertinusi kitu Europos PSO rodiklius nustatė siektinus patikimumo perdavimo rodiklius, pakankamus užtikrinti esama perdavimo tinklo patikimumą: END – 10,39 MWh.

Investicijos į ilgalaikį turtą

Daugiausia investuota į strateginių projektų įgyvendinimą – 152,5 mln. litų. Tai sudarė 74 proc. visų investicijų. Investicijos į perdavimo tinklo rekonstrukciją ir plėtrą siekė 53,7 mln. litų ir sudarė 26 proc. visų investicijų.

Rizikos veiksniai

Politiniai rizikos veiksniai

Elektros energetikos sektorius yra ypač svarbi ūkio sritis, turinti didelės įtakos nacionaliniams politiniams ir ekonominiams interesams. Elektros energetikos sektoriaus sandarą, valdymą, sektoriaus įmonių veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos Elektros energetikos įstatymas ir jį įgyvendinantieji teisės aktai. Bet kokie nacionaliniai ar Europos Sąjungos energetikos sektorių reguliuojančių teisės aktų pakeitimai gali turėti įtakos „Litgrid“ grupės veiklos rezultatams.

Elektros energijos paslaugų kainos yra reguliuojamos, kainų viršutinės ribas nustato Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija. „Litgrid“ veiklos rezultatai tiesiogiai priklauso nuo šių sprendimų.

Finansinės rizikos valdymas

„Litgrid“ grupės įmonės, vykdydamos veiklą, patiria finansinę riziką: kredito riziką, likvidumo riziką ir rinkos riziką (užsienio valiutos riziką, palūkanų normų riziką, vertybinių popierių kainos riziką). Valdydamos šią riziką, Grupės įmonės siekia sumažinti veiksmų, galinčių neigiamai paveikti Grupės finansinius rezultatus, įtaką. Rizikos valdymą atlieka Bendrovės finansų planavimo ir analizės skyrius, vadovaudamasis „Litgrid“ valdybos patvirtintu „Litgrid“ grupės išdo valdymo tvarkos aprašu.

Informacija apie Bendrovės finansinę riziką ir jos valdymą yra pateikta „Litgrid“, AB konsoliduotos ir Bendrovės 2013 metų finansinės ataskaitos 31-ioje pastaboje.

Techniniai rizikos veiksniai

Lietuvos energetikos sistema turi daug jungiamųjų linijų su kaimyninėmis energetikos sistemomis. Turimos galių ir energijos balansų valdymo priemonės yra ribotos, galios ir energijos balanso valdymas yra sudėtingas.

Apie 50 proc. visų PSO transformatorių pastočių įrenginių yra senesni nei 25 metų. 35 proc. visų 110 kV oro linijų ir 24 proc. visų 330 kV oro linijų yra senesnės nei 45 metų. Svarbiausių veikloje naudojamų technologinių įrenginių sutrikimai ar gedimai gali turėti neigiamos įtakos „Litgrid“ veiklai ir finansiniams rezultatams.

Ekologiniai rizikos veiksniai

Grupės įmonės vadovaujasi aplinkosaugos taisyklėmis, numatančiomis naudojamų pavojingų medžiagų tinkamą žymėjimą, naudojimą ir saugojimą, užtikrina, kad eksploatuojami įrenginiai atitiktų jų naudojimui keliamus reikalavimus. Eksploatuojamuose objektuose, kuriuose yra didesnė žalos aplinkai rizika dėl teršalų ar atliekų, dirbama pagal Regioninių aplinkos apsaugos departamentų išduodamus taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimus.

Nuorodos ir papildomi paaiškinimai apie konsoliduotose finansinėse ataskaitose pateiktus duomenis

2013 metų finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte pateikiami išsamesni finansinės informacijos paaiškinimai.

Dividendų politika

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, kuri netiesiogiai per UAB „EPSO-G“ valdo 97,5 proc. „Litgrid“ akcijų, 1997 m. sausio 14 d. nutarimu Nr. 20 (2012 m. balandžio 4 d. nutarimo Nr. 359 redakcija) yra nustačiusi dividendų už valstybei priklausančias akcijas skyrimo principus. 2013 m. balandžio 24 d. įvykusio „Litgrid“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo metu buvo nutarta išmokėti 45 mln. Lt dividendus arba po 0,089 lito už vieną akciją.

III. Informacija apie akcinį kapitalą ir akcininkus

„Litgrid“ savo akcijų nėra įsigijusi, per ataskaitinį laikotarpį savo akcijų neįsigijo ir neperleido. Bendrovės dukterinės įmonės taip pat nėra įsigijusios Bendrovės akcijų.

2010 m. lapkričio 16 d. juridinių asmenų registre buvo įregistruotas 504 331 380 litų dydžio įstatinis kapitalas. Jis padalytas į 504 331 380 vieno lito nominalios vertės vienos klasės paprastųjų vardinių akcijų. Visos akcijos yra visiškai apmokėtos, suteikiančios akcininkams vienodas teises. Nuo 2010 m. gruodžio 22 d. „Litgrid“ akcijos įtrauktos į vertybinių popierių biržos NASDAQ OMX Vilnius Papildomąjį prekybos sąrašą, emisijos ISIN kodas LT0000128415.

Bendrovės akcininkų skaičius 2013 m. gruodžio 31 d. buvo apie 5 700 (penki tūkstančiai septyni šimtai). 2012 m. rugsėjo 28 d., įgyvendinant III Europos Sąjungos energetikos paketą, perdavimo sistemos operatorius „Litgrid“ buvo atskirtas nuo kitų elektros energetikos sektoriaus įmonių. Iki tol UAB „Visagino atominė elektrinė“ valdytos „Litgrid“ akcijos perduotos valstybės valdomai bendrovei „EPSO-G“, kurios 100 proc. akcijų valdo Energetikos ministerija. 2013 m. gruodžio 31 d. UAB „EPSO-G“ (A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09310 Vilnius, įmonės kodas 302826889) priklausė 491 736 153 paprastosios vardinės Bendrovės akcijos, t.y. 97,5 proc. „Litgrid“ įstatinio kapitalo.

2011 m. spalio 25 d. „Litgrid“ pasirašė sutartį su AB SEB banku dėl Bendrovės vertybinių popierių apskaitos ir su vertybinių popierių apskaita susijusių paslaugų. Sutartis galiojo iki 2013 m. vasario 1 d.

2012 m. gruodžio 28 d. „Litgrid“ pasirašė sutartį su „Swedbank“, AB dėl Bendrovės vertybinių popierių apskaitos ir su vertybinių popierių apskaita susijusių paslaugų teikimo nuo 2013 m. vasario 1 d. iki 2016 m. sausio 31 d.

Bendrovės dukterinių įmonių vertybiniais popieriais vertybinių popierių biržoje neprekiuojama.

Prekyba „Litgrid“ vertybiniais popieriais reguliuojamose rinkose:

Rodiklis	2011m.	2012m.	2013m.
Atidarymo kaina, Lt.	2,479	1,392	1,806
Didžiausia kaina, Lt.	2,483	2,365	2,099
Mažiausia kaina, Lt.	1,139	1,329	1,795
Paskutinė kaina, Lt.	1,392	1,806	2,044
Vidutinė kaina, Lt.	1,764	1,948	1,977
Apyvarta, vnt.	681 991	1 306 805	726 551
Apyvarta, mln.Lt.	1,20	2,55	1,44
Kapitalizacija, mln.Lt.	701,77	910,73	1 030,88

„Litgrid“ akcijų apyvarta ir kaina per laikotarpį nuo prekybos akcijomis pradžios, 2010 m. gruodžio 22 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d.

„Litgrid“ (LGD1L) akcijų kainos palyginimas su OMX Baltic Benchmark GI (OMXBGGI) ir OMX Vilnius (OMXV) indeksais per laikotarpį nuo prekybos akcijomis pradžios, 2010 m. gruodžio 22 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d.:

Baltijos rinkos indeksai

Įstatatai

„Litgrid“ įstatatai keičiami LR akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka. Sprendimas priimamas ne mažesne nei 2/3 visų visuotiniame akcininkų susirinkime dalyvaujančių akcininkų akcijų suteikiamų balsų dauguma.

Visuotinis akcininkų susirinkimas

Visuotinis akcininkų susirinkimas yra aukščiausias Bendrovės valdymo organas.

Visuotinio akcininkų susirinkimo kompetenciją, sušaukimo ir sprendimų priėmimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir įstatatai.

Bendrovės stebėtojų taryba

Stebėtojų taryba yra nuolat veikiantis kolegialus Bendrovės veiklos priežiūrą atliekantis organas.

Stebėtojų taryba yra atskaitinga Visuotiniam akcininkų susirinkimui.

Stebėtojų tarybai vadovauja jos pirmininkas, kuris renkamas pačios stebėtojų tarybos iš stebėtojų tarybos narių.

Stebėtojų tarybą sudaro trys nariai, įskaitant stebėtojų tarybos pirmininką. Į stebėtojų tarybą gali būti renkami ir nepriklausomi nariai¹. Stebėtojų taryba renkama ketverių metų kadencijai. Stebėtojų taryba ar jos nariai savo veiklą pradeda pasibaigus stebėtojų tarybą ar jos narius išrinkusiam visuotiniam akcininkų susirinkimui.

Teikiant stebėtojų tarybos narių kandidatūras, jas teikiantis Bendrovės akcininkas (akcininko atstovas) privalo visuotiniam akcininkų susirinkimui pateikti paaiškinimus raštu dėl kiekvieno siūlomo stebėtojų tarybos nario kvalifikacijos, patirties einant vadovaujančias pareigas bei tinkamumo užimti stebėtojų tarybos nario pareigas, įskaitant paaiškinimus dėl atitikties Bendrovės įstatuose nustatytiems reikalavimams, kartu pateikiant kompetentingų valstybės institucijų išvadas ir (ar) kitus šią atitiktį pagrindžiančius dokumentus.

Stebėtojų tarybos veiklos sritys

Stebėtojų taryba turi kompetenciją prižiūrėti Bendrovės strategijos ir perdavimo tinklų plėtros plano įgyvendinimą; pateikti visuotiniam akcininkų susirinkimui atsiliepimus ir pasiūlymus dėl Bendrovės perdavimo tinklų plėtros plano įgyvendinimo; pateikti Bendrovės valdybai ir visuotiniam akcininkų susirinkimui (jeigu atitinkami klausimai svarstomi visuotiniame akcininkų susirinkime) atsiliepimus ir pasiūlymus dėl šių įstatuose nurodytų Bendrovės valdybos sprendimų; priimti sprendimus dėl šių įstatuose numatytų sutarčių su Bendrovės valdybos nariais ir valdybos pirmininku dėl veiklos valdyboje, standartinių tokių sutarčių sąlygų nustatymo bei asmens, įgalioto Bendrovės vardu pasirašyti šias sutartis, paskyrimo; priimti sprendimus dėl valdybos nariams mokėtino atlygio dydžio (jeigu tokį atlygį būtų nuspręsta mokėti); užtikrinti, kad Bendrovėje būtų veiksminga vidaus kontrolės sistema.

¹ Stebėtojų tarybos (ar jos komiteto) nario nepriklausomumas nustatomas Bendrovei taikytinų teisės aktų nustatyta tvarka, o jei tokia tvarka nenustatyta, dėl stebėtojų tarybos (ar jos komiteto) nario nepriklausomumo sprendžia Bendrovės stebėtojų taryba.

Bendrovės Valdyba

Valdyba, sudaryta iš penkių narių, renkama ketverių metų kadencijai. Valdybos kadencija prasideda pasibaigus valdybą išrinkusiam visuotiniam akcininkų susirinkimui ir baigiasi valdybos kadencijos pabaigos metais vykiančio eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo dieną.

Jeigu valdyba ar valdybos narys yra atšaukiamas, atsistatydina ar dėl kitų priežasčių nustoja eiti pareigas nepasibaigus kadencijai, nauja valdyba ar valdybos narys renkamas likusiam kadencijos laikotarpiui. Teikiant valdybos narių kandidatūras, jas teikiantis asmuo privalo Bendrovės stebėtojų tarybai pateikti paaiškinimus raštu dėl kiekvieno siūlomo valdybos nario kvalifikacijos, patirties einant vadovaujančias pareigas bei tinkamumo užimti Bendrovės valdybos nario pareigas, įskaitant paaiškinimus dėl atitikties šių įstatuose nustatytiems reikalavimams, kartu pateikiant kompetentingų valstybės institucijų išvadas ir (ar) kitus šią atitiktį pagrindžiančius dokumentus.

Valdyba iš savo narių renka valdybos pirmininką.

Valdyba savo veikloje vadovaujasi įstatymais, kitais teisės aktais, įstatais, visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimais bei valdybos darbo reglamentu.

Valdyba yra kolegialus Bendrovės valdymo organas. Valdybos kompetenciją, sprendimų priėmimo bei narių rinkimo ir atšaukimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir įstatai.

Valdyba yra atskaitinga stebėtojų tarybai ir visuotiniam akcininkų susirinkimui.

Valdybos veiklos sritys

Valdyba svarsto bei tvirtina Bendrovės trejų metų Bendrovės strategijos įgyvendinimo veiksmų planą, dešimties metų Bendrovės perdavimo tinklų plėtros planą, Bendrovės biudžetą, paramos ir labdaros skyrimo tvarką, kitus Bendrovės strateginę veiklą reglamentuojančius dokumentus. Valdyba priima sprendimą Bendrovei pradėti vykdyti naujo pobūdžio veiklą ar nutraukti konkrečią vykdomą veiklą, kai tai neprieštaruoja Bendrovės veiklos tikslui. Taip pat sprendimus, susijusius su obligacijų išleidimu, Bendrovės restruktūrizacija, Bendrovės turimų akcijų perleidimo kitiems asmenims, sprendimus dėl finansinių sandorių, kurių vertė yra didesnė kaip 10 mln. Lt. Valdyba sprendžia ir kitus Bendrovės įstatuose jai priskirtus klausimus.

Vadovo veiklos sritys

Generalinis direktorius yra vienasmenis Bendrovės valdymo organas. Generalinis direktorius organizuoja Bendrovės veiklą, jai vadovauja, veikia Bendrovės vardu ir vienvaldiškai sudaro sandorius.

Generalinio direktoriaus kompetenciją, rinkimo ir atšaukimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir įstatai.

„Litgrid“ stebėtojų tarybos nariai, valdybos nariai, generalinis direktorius ir vyriausiasis finansininkas:

Pareigos	Vardas, pavardė	Pradžios data	Pabaigos data	Turimų emitento akcijų sk.
Stebėtojų taryba				
Tarybos pirmininkas	Aleksandras Spruogis	2013-04-24		-
Tarybos narys	Audrius Misevičius	2013-04-24		-
Tarybos narys	Violeta Greičiuvienė	2013-04-24		-
Valdyba				
Valdybos pirmininkas	Daivis Virbickas	2013-09-10		-
Valdybos narys	Karolis Sankovskis	2013-09-10		-
Valdybos narys	Vidmantas Grušas	2013-09-10		-
Valdybos narys	Rimantas Busila	2013-09-10		1421
Valdybos narys	Rolandas Masilevičius	2013-12-18		-
Generalinis direktorius	Daivis Virbickas	2013-09-10		-
Vyr. finansininkė	Svetlana Sokolskytė	2012-07-02		-

„Litgrid“ Stebėtojų tarybos nariai

Aleksandras Spruogis, Stebėtojų tarybos pirmininkas

Gimė 1963 metais, 1980–1985 m. studijavo Vilniaus inžinerinio statybos instituto Statybos fakultete, įgijo inžinieriaus-statybininko kvalifikaciją (diplomas su pagyrimu). 1991–1992 m. studijavo Vilniaus Gedimino technikos universiteto Aplinkos inžinerijos fakultete, įgijo aplinkos inžinerijos magistro laipsnį. 1996 m. Vilniaus Gedimino technikos universitete įgijo aplinkos inžinerijos krypties technikos mokslų daktaro laipsnį. 1990–1997 m. dirbo, Vilniaus inžineriniame statybos institute (Vilniaus Gedimino technikos universitetas), aplinkos ir darbo sąlygų mokslinių tyrimų laboratorijos mokslinis bendradarbiu, aplinkos apsaugos katedros asistentu, 1997–2003 m. Seimo Aplinkos apsaugos komiteto vyr. patarėju, Seimo patarėjų kolegijos pirmininku, 2003–2009 m. Aplinkos ministerijos sekretoriumi, 2009–2009 m. Aplinkos ministerijos vyr. patarėju, 2009–2012 m. aplinkos viceministru.

Audrius Misevičius, Stebėtojų tarybos narys

Gimė 1959 metais. 1982 m. Vilniaus Universiteto pripažinta Ekonomisto kvalifikacija, Peterburgo finansų-ekonomikos institute apginta disertacija įgyjant socialinių mokslų daktaro laipsnį. 1993 m. suteiktas Vilniaus universiteto docento vardas. Darbinė veikla: 1982–2005 m. Vilniaus universiteto finansų katedros stažuotojas, vėliau – asistentas, vėliau – docentas, 1990–1992 m. Socialinės apsaugos ministerijos, ministro pavaduotojas, 1992 m. Finansų ministerijos, ministras; 1993 m. Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo nario A. Rudžio padėjėjas-sekretorius; 1993–1995 m. UAB „Stern von Litauen AG“, finansininkas; 1996 m. TŪB J. Kabašinskas ir partneriai mokesčių departamento vadovas; 1996–2013 m. Lietuvos banko valdybos pirmininko pavaduotojas, vėliau – valdybos narys; nuo 2013 m. Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko Tarybos Ministro Pirmininko patarėjas; 1998–2013 m. VĮ Indėlių ir investicijų draudimas, Tarybos narys bei UAB Lietuvos monetų kalykla kuratorius.

Violeta Greičiuvienė, Stebėtojų tarybos narė

Gimė 1972 metais. 1990–1996 m. studijavo Vilniaus Gedimino technikos universitete Verslo vadybos fakultete, 1997–2004 m. dirbo Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos Energetikos vystymo departamento Branduolinės energetikos skyriaus vyriausiąja specialiste, 2004–2005 m. – Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos Energetikos vystymo departamento Ignalinos AE problemų koordinavimo skyriaus vedėja, 2005–2010 m. – Lietuvos Respublikos branduolinės energetikos atašė Lietuvos Respublikos nuolatinėje atstovybėje prie tarptautinių organizacijų Vienoje, nuo 2010 m. – Energetikos ministerijos Strateginių projektų skyriaus vedėja.

„Litgrid“ Valdybos nariai

Daivis Virbickas, valdybos pirmininkas

Gimė 1980 metais. Daivis Virbickas atsakingas už strateginį valdymą ir elektros sistemos valdymo sritį. D. Virbickas yra sukaupęs ilgalaikės elektros perdavimo sistemos vystymo strategijų kūrimo ir valdymo, elektros rinkų analizės ir įmonių valdymo patirties. Iki 2013 m. rugsėjo dirbo Šveicarijos holdingo Alpiq AG atstovo Baltijos šalyse „Alpiq Energija Lietuva“ komercijos direktoriumi, iki 2011 m. dirbo Lietuvos elektros perdavimo sistemos operatoriaus „Litgrid“ Technikos direktoriumi.

Karolis Sankovskis, valdybos narys

Gimė 1985 metais. Karolis Sankovskis atsakingas už strateginių tinklo projektų įgyvendinimą. K. Sankovskis turi ilgalaikės darbo elektros energetikos įmonėse ir darbo su strateginiais ir tarptautiniais jungčių projektais patirties.

Vidmantas Grušas, valdybos narys

Gimė 1962 metais. Vidmantas Grušas atsakingas už elektros perdavimo tinklo valdymą. V. Grušas yra sukaupęs didelę aukštos įtampos elektros perdavimo tinklo įrenginių eksploatavimo, tinklo objektų plėtos, dispečerinio valdymo patirtį.

Rimantas Busila, valdybos narys

Gimė 1958 metais. Rimantas Busila atsakingas už finansų valdymą. R. Busila turi finansų, investicijų ir vertybinių popierių valdymo patirties.

Rolandas Masilevičius, valdybos narys

Gimė 1972 metais. Rolandas Masilevičius atsakingas už ITT politiką ir administravimą. R. Masilevičius turi ilgalaikę administracinio vadovavimo bei IT projektų įgyvendinimo patirtį

Bendrovės vadovui išmokos už darbą Bendrovės valdyboje nebuvo mokamos. Nepriklausomam Valdybos nariui už darbą valdyboje buvo priskaičiuota 9 150 litų per metus suma. Kitiems Valdybos nariams išmokos už darbą Bendrovės valdyboje ir stebėtojų tarybos nariams už darbą Bendrovės stebėtojų taryboje nebuvo mokamos. Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovės generaliniam direktoriui ir vyr. finansininkui priskaičiuotų atlyginimų bendra suma sudarė 388 415 litų, priskaičiuotų atlyginimų vidutinis dydis, tenkantis vienam asmeniui (generaliniam direktoriui ir vyr. finansininkui) buvo 194 208 litai.

Informacija apie didesnius susijusių šalių sandorius, jų sumas, susijusių asmenų santykių pobūdį ir kitą informaciją apie sandorius, kuri yra būtina norint suprasti Bendrovės finansinę padėtį, pateikta finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte, 29 pastaboje.

Informacija apie tai, kaip laikomasi bendrovių valdymo kodekso pateikta šio pranešimo priede.

Skaidrumas

Bendrovė laikosi iš esmės visų Skaidrumo gairių IV-VIII skyrių nuostatų, išskyrus:

- viešai neskelbiamas vadovų ir darbuotojų darbo užmokestis;
- Bendrovėje nebuvo taikoma praktika metiniame pranešime nurodyti vidutinę mėnesinę algą pagal padalinius.

Per 2013 metus ir po finansinių metų pabaigos „Litgrid“ skelbė šiuos pranešimus apie esminius įvykius:

2014.02.28	Paskelbti 2013 metų tarpiniai „Litgrid“ grupės finansiniai rezultatai
2014.02.24	Išrinktas „Litgrid“ Audito komitetas
2014.02.14	LITGRID AB steigs įmonę naujųjų tarptautinių elektros jungčių valdymui
2014.02.07	Dėl viešai paskelbtos informacijos
2014.01.13	Dėl ketinimo skolintis
2013.12.20	Į „Litgrid“ valdybą išrinktas naujas narys
2013.12.19	Dėl Lietuvos banko Priežiūros tarnybos direktoriaus sprendimo
2013.11.28	Paskelbti „Litgrid“ grupės 2013 m. devynių mėnesių veiklos rezultatai
2013.11.26	Dėl bendros įmonės steigimo
2013.10.24	VKEKK paskelbė elektros energijos perdavimo kainas
2013.10.09	Elektros perdavimo tinklo plėtros plane – infrastruktūros projektai iki 2022 m.
2013.10.01	Pritarta „LitPol Link“ jungties elektros linijos statybos darbų pirkimo sutarties sudarymui
2013.09.30	„Litgrid“ pasirašė sutartį dėl „LitPol Link“ jungties vartų – Alytaus skirstyklos rekonstrukcijos
2013.09.26	Informacija apie elektros perdavimo paslaugos aukštos įtampos tinklais kainos viršutinę ribą 2014 metams
2013.09.13	„Litgrid“ pasirašė sutartį su Šiaurės investicijų banku
2013.09.13	Pritarta Alytaus skirstyklos rekonstrukcijos darbų pirkimo sutarties sudarymui
2013.09.10	Išrinktas „Litgrid“ valdybos pirmininkas
2013.09.10	Išrinkta „Litgrid“ valdyba
2013.09.06	„Litgrid“ AB pasirašys sutartį su Šiaurės investicijų banku
2013.08.27	„Litgrid“ atitinka ES Trečiojo energetikos paketo reikalavimams – suteikta neterminuota elektros perdavimo veiklos licencija
2013.08.27	2013 m. pirmojo pusmečio „Litgrid“ pelnas išaugo dvigubai
2013.06.28	„Litgrid“ AB 2013 m. birželio 28 d. neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimti sprendimai
2013.06.06	Šaukiamas neeilinis visuotinis „Litgrid“ AB akcininkų susirinkimas
2013.05.30	Dėl svarbaus teismo sprendimo LitPol Link projekte
2013.05.30	Dėl elektros energijos perdavimo paslaugos kainų, tarifų ir jų taikymo tvarkos pakeitimo paskelbimo
2013.05.29	„Litgrid“ 2013 m. I ketvirčio rezultatai tęsia sėkmingų metų tendenciją
2013.05.17	Informacija apie atsistatydinimo pranešimą
2013.05.16	„Litgrid“ AB 2012 m. dividendų mokėjimo tvarka

2013.05.13	Išrinktas „Litgrid“ AB Stebėtojų tarybos pirmininkas
2013.05.07	Įregistruoti pakeisti „Litgrid“ AB įstatai
2013.05.06	Įregistruota „Litgrid“ AB Stebėtojų taryba
2013.04.26	Priimtas sprendimas dėl elektros perdavimo sistemos operatoriaus paskyrimo
2013.04.24	„Litgrid“ AB 2013 m. balandžio 24 d. eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimti sprendimai
2013.04.24	„Litgrid“ AB eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime patvirtinta metinė informacija
2013.04.18	„Litgrid“ AB eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkimui siūlomi sprendimų projektai
2013.03.27	2012 m. „Litgrid“ pasiekė geriausias rezultatus per visą įmonės veiklos laiką
2013.03.27	Šaukiamas eilinis visuotinis „Litgrid“ AB akcininkų susirinkimas
2013.02.28	„Litgrid“ AB skelbia tarpinius 2012 metų veiklos rezultatus
2013.02.15	„Litgrid“ ir ABB pasirašė istorinę sutartį dėl pagrindinio elektros jungties „LitPol Link“ įrenginio statybos
2013.02.15	„Litgrid“ ir ABB šiandien pasirašys „LitPol Link“ nuolatinės srovės intarpo rangos sutartį
2013.01.25	Informacija apie atsistatydinimo pranešimą
2013.01.23	Paskirtas naujas „LitPol Link“ įmonės vadovas
2013.01.08	„Litgrid“ tapo vienintele UAB „Tetas“ akcininke

Su visa informacija apie 2013 metais viešai skelbtus esminius įvykius galima susipažinti Vilniaus vertybinių popierių biržos tinklapyje www.nasdaqomxbaltic.com/market/?pg=news ir Bendrovės interneto tinklapyje www.litgrid.eu

„Litgrid“ AB pranešimas apie AB NASDAQ OMX Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymąsi

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir akcinės bendrovės „NASDAQ OMX Vilnius“ valdybos patvirtintu NASDAQ OMX Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodekso nuostatomis, LITGRID šiame pranešime atskleidžia, kaip ji laikosi AB NASDAQ OMX Vilnius patvirtinto bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso ir konkrečių nuostatų. Jei šio kodekso ar kai kurių nuostatų nesilaikoma, tai yra nurodoma, kurių konkrečiai nuostatų nesilaikoma ir dėl kokių priežasčių.

PRINCIPAI/REKOMENDACIJOS	TAIP/NE	KOMENTARAS
I principas: Pagrindinės nuostatos Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	TAIP	Pagrindinės Bendrovės plėtros kryptys ir strategija viešai skelbiamos Bendrovės tinklalapyje www.litgrid.eu , Bendrovės metiniame ir tarpiniame pranešimuose.
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	TAIP	Bendrovės valdyboje priimami svarbiausi strateginiai sprendimai, lemiantys akcininkų nuosavybės didinimą (Bendrovės veiklos funkcijų ir struktūros optimizavimas, kiti veiksmai, didinantys Bendrovės veiklos efektyvumą ir mažinantys sąnaudas). Bendrovės vadovas organizuoja ir vykdo Bendrovės ekonominę, ūkinę ir finansinę veiklą.

<p>1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Bendrovėje sudaromas kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba. 2013 m. balandžio 24 d. eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas suformavo stebėtojų tarybą iš 3 narių. Bendrovėje sudaroma Valdyba, atstovaujanti akcininkų interesams.</p>
<p>1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.</p>	<p>TAIP</p>	<p>1. Nuo Bendrovės įsteigimo Bendrovė bendradarbiauja ir vykdo socialinę partnerystę su Bendrovės darbuotojų atstovais (Bendrovėje sudaryta kolektyvinė sutartis). 2. Bendrovė vykdo priimtus finansinius ir kitus įsipareigojimus kreditoriams. 3. Bendrovė organizuoja socialinius projektus, įtraukdama vaikus, jaunimą, vietos bendruomenės ir kitas socialines grupes. Išsamesnė informacija apie Bendrovės vykdomas iniciatyvas pateikiama Bendrovės tinklalapyje.</p>
<p>II principas: Bendrovės valdymo sistema Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.</p>		
<p>2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialių priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Bendrovėje sudarytas kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba. Bendrovėje veikia Valdyba ir Bendrovės vadovas.</p>
<p>2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas.</p> <p>Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.</p>	<p>TAIP TAIP</p>	<p>Įstatų 64 – 75 straipsniai. Įstatų 25 straipsnis.</p>
<p>2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.</p>	<p>TAIP/ NE</p>	<p>Bendrovėje veikia du kolegialūs organai: stebėtojų taryba ir valdyba.</p>
<p>2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Bendrovėje sudarytas kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba.</p> <p>Pažymėtina, kad Bendrovė vykdo elektros energijos perdavimo veiklą, todėl jos veikla griežtai reglamentuojama teisės aktais ir prižiūrima atitinkamų valstybės institucijų (Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos ir kt.). Taip užtikrinamas šių sprendimų priėmimo skaidrumas ir operatyvumas, įgyvendinami Bendrovės vartotojų nediskriminavimo, Bendrovės sąnaudų mažinimo ir kiti principai.</p>

<p>2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Bendrovės stebėtojų tarybą sudaro 3 (trys) nariai, o Bendrovės valdybą sudaro 5 (penki) nariai. Stebėtojų tarybos posėdis laikomas įvykusi, kai posėdyje dalyvauja ne mažiau kaip 2 (du) stebėtojų tarybos nariai. Valdybos posėdis laikomas įvykusi ir valdyba gali priimti sprendimus, kai posėdyje dalyvauja ne mažiau kaip 4 (keturi) nariai.</p>
<p>2.6. Direktoriai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Bendrovėje stebėtojų taryba renkama maksimaliam Lietuvos Respublikos įstatymų leidžiamam terminui – 4 metams.</p> <p>Bendrovės valdyba renkama 4 (ketveriems) metams. Bendrovės valdybos narių kadencijos trukmė yra didžiausia leidžiama pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymą. Stebėtojų taryba, valdyba ir pavieniai jos nariai gali būti atšaukiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.</p>
<p>2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.</p>	<p>NE</p>	<p>Bendrovėje nepriklausomų stebėtojų tarybos narių nėra, nors įstatuose tokia galimybė yra numatyta. Siekiant užtikrinti priežiūros nešališkumą, Bendrovės Stebėtojų taryba suformavo Audito komitetą, kurio du iš trijų narių yra nepriklausomi.</p>
<p>III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų priežiūrą.</p>		
<p>3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principo – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Bendrovės stebėtojų taryba renkama Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo, laikantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme nustatytų reikalavimų.</p>
<p>3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.</p>	<p>TAIP/ NE</p>	<p>Informacija apie kandidatus į Bendrovės stebėtojų tarybos narius akcininkams pateikiama Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka visuotiniame akcininkų susirinkime, kurio darbotvarkėje numatytas svarstyti klausimas dėl stebėtojų tarybos narių rinkimo, ir iš anksto nėra skelbiama. Pagal Bendrovės įstatymą, kiekvienas kandidatas į stebėtojų tarybos narius privalo visuotiniam akcininkų susirinkimui pateikti kandidato interesų deklaraciją, joje nurodydamas visas aplinkybes, dėl kurių galėtų kilti kandidato ir Bendrovės interesų</p>

		<p>konfliktas. Atsiradus naujoms aplinkybėms, dėl kurių galėtų kilti stebėtojų tarybos nario ir Bendrovės interesų konfliktas, stebėtojų tarybos narys apie tokias naujas aplinkybes privalo nedelsdamas raštu informuoti stebėtojų tarybą.</p> <p>Informacija apie stebėtojų tarybos narių einamas pareigas ar dalyvavimą kitų įmonių veikloje nuolat renkama, kaupiama ir pateikiama metiniame pranešime ir Bendrovės tinklalapyje.</p>
<p>3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiaame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiaame organe.</p>	<p>TAIP/ NE</p>	<p>Informacija apie kandidatus į Bendrovės stebėtojų tarybos narius visuotiniam akcininkų susirinkimui pateikiama Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme nustatyta tvarka visuotiniame akcininkų susirinkime (žr. 3.2 punkto komentarą). Visuotiniame akcininkų susirinkime pateikiama informacija apie kandidatų į stebėtojų tarybos narius darbo patirtį ir užimamas pareigas bei kita kandidato kompetenciją apibūdinanti informacija.</p> <p>Informacija apie stebėtojų tarybos narių einamas pareigas ar dalyvavimą kitų įmonių veikloje nuolat renkama, kaupiama ir pateikiama metiniame pranešime ir Bendrovės tinklalapyje.</p>
<p>3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialaus organo sudėtis turėtų būti nustatyta atsižvelgiant į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai vertinama. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti.</p> <p>Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse.</p> <p>Bent vienas iš atlyginimo komiteto narių turėtų turėti žinių ir patirties atlyginimų nustatymo politikos srityje.</p>	<p>NE</p> <p>TAIP</p> <p>NE</p>	<p>Stebėtojų taryba renkama ir narių kvalifikacija vertinama visuotiniame akcininkų susirinkime. Stebėtojų taryba negali nusistatyti savo sudėties.</p> <p>Atlyginimų komitetas Bendrovėje nesudarytas.</p>
<p>3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.</p>	<p>TAIP/ NE</p>	<p>Naujai išrinktiems Bendrovės stebėtojų tarybos nariams sudaroma galimybė susitikti su valdybos nariais ir Bendrovės struktūrinių padalinių vadovais, susipažinti su Bendrovės veikla. Pažymėtina, kad stebėtojų tarybos nariai reguliariai informuojami apie Bendrovės veiklą stebėtojų tarybos posėdžiuose ir individualiai, pagal narių pageidavimą. Metiniai stebėtojų tarybos narių patikrinimai neatliekami.</p>

<p>3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas nepriklausomų narių skaičius.</p>	NE	Bendrovėje nepriklausomų stebėtojų tarybos narių nėra, nors įstatuose tokia galimybė yra numatyta.
<p>3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę.</p> <p>Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų; 2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas; 3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokesį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis); 4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį); 5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės; 6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju; 7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje; 8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų; 9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai. 	NE	Bendrovėje nepriklausomų stebėtojų tarybos narių nėra, nors įstatuose tokia galimybė yra numatyta.
<p>3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam</p>	NE	Bendrovėje nepriklausomų stebėtojų tarybos narių nėra.

<p>tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.</p>		
<p>3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.</p>	NE	Bendrovėje nepriklausomų stebėtojų tarybos narių nėra.
<p>3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.</p>	NE	Bendrovėje nepriklausomų stebėtojų tarybos narių nėra.
<p>3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų. Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>	NE	Bendrovėje nepriklausomų stebėtojų tarybos narių nėra.
<p>IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.</p>		
<p>4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę.</p>	TAIP	Bendrovėje renkama stebėtojų taryba pateikia visuotiniam akcininkų susirinkimui atsiliepiamus ir pasiūlymus dėl Bendrovės veiklos strategijos, metinių finansinių ataskaitų rinkinio, pelno (nuostolių) paskirstymo projekto, Bendrovės metinio pranešimo, taip pat valdybos bei Bendrovės vadovo veiklos, pasiūlymus sprendimo dėl dividendų už trumpesnį negu finansiniai metai laikotarpį skyrimo projektui ir jam priimti sudarytam tarpinių finansinių ataskaitų rinkiniui ir parengtam tarpiniam pranešimui.
<p>4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimą, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).</p>	NE	Bendrovėje nepriklausomų stebėtojų tarybos narių nėra.

<p>4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Bendrovės stebėtojų tarybos nariai aktyviai dalyvauja kolegialaus organo posėdžiuose ir skiria pakankamai savo, kaip kolegialaus organo nario, laiko pareigoms vykdyti. Posėdyje dalyvaujantys stebėtojų tarybos nariai nurodomi posėdžio protokole.</p>
<p>4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Akcininkai apie Bendrovės strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą informuojami teisės aktais nustatyta tvarka. Stebėtojų tarybos narių bendravimas su akcininkais ir įsipareigojimai jiems nustatomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme ir įstatuose nurodytais reikalavimais.</p>
<p>4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.</p>	<p>TAIP/ NE</p>	<p>Bendrovės valdymo organai sandorius sudaro ir tvirtina vadovaudamiesi teisės aktų ir Bendrovės įstatų reikalavimais.</p> <p>Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas nustato standartines sutarčių sudarymų su stebėtojų tarybos nariais sąlygas, taip pat priima sprendimus dėl atlyginimo mokėjimo stebėtojų tarybos nariams.</p> <p>Bendrovės stebėtojų taryba nustato standartines sutarčių sudarymų su valdybos nariais sąlygas, taip pat priima sprendimus dėl atlyginimo mokėjimo valdybos nariams. Bendrovės stebėtojų taryboje nėra nepriklausomų narių, todėl sprendimai dėl nurodytų sandorių sudarymo priimami stebėtojų tarybos narių dauguma.</p> <p>Kitus nurodytus sandorius nepriklausomai su kuo jie sudaromi, tvirtina Bendrovės vadovas,</p>
<p>4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų. Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys.</p> <p>Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais.</p> <p>Naudodamasis minėtų konsultantų ar specialistų paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, atlyginimo komitetas turėtų užtikrinti, kad tas konsultantas tuo</p>	<p>NE</p> <p>TAIP</p> <p>NE</p>	<p>Bendrovės stebėtojų taryboje nėra nepriklausomų narių.</p> <p>Bendrovė užtikrina stebėtojų tarybos ir jos narių darbo stebėtojų taryboje sąlygas, suteikia darbui būtinas organizacines priemones. Bendrovės vadovas paskiria stebėtojų tarybos sekretorių, kuris vykdo stebėtojų tarybos posėdžių aptarnavimo funkcijas..</p> <p>Atlyginimo komitetas Bendrovėje nėra įsteigtas.</p>

<p>4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.</p>	TAIP	
<p>4.12. Skyrimo komitetas. 4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui; 4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui; 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo. <p>4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.</p>	NE	Bendrovėje nėra įsteigtas Skyrimo komitetas.
<p>4.13. Atlyginimų komitetas. 4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais; 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlygį, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių; 3) turėtų užtikrinti, kad individualus atlyginimas vykdomajam direktoriui ir valdymo organo nariui būtų proporcingas kitų bendrovės vykdomųjų direktorių arba valdymo organų narių ir kitų bendrovės darbuotojų atlyginimui; 4) reguliariai peržiūrėti vykdomųjų direktorių ar valdymo organų narių atlyginimų nustatymo politiką (taip pat ir akcijomis pagrįsto atlyginimo politiką) bei jos įgyvendinimą; 5) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų; 6) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo); 	NE	Bendrovėje nėra įsteigtas Atlyginimų komitetas.

<p>7) teikti vykdomiešiams direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai.</p> <p>4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų:</p> <p>1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus;</p> <p>2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui;</p> <p>3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes.</p> <p>4.13.3. Atlyginimų komitetas, sprenddamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.</p> <p>4.13.4. Atlyginimo komitetas turėtų informuoti akcininkus apie savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>		
<p>4.14. Audito komitetas.</p> <p>4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo kriterijus);</p> <p>2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija;</p> <p>3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus;</p> <p>4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų ištirti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų;</p> <p>5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis <i>inter alia</i> išorės audito įmonės skelbiama duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir</p>	<p>TAIP</p>	<p>Dauguma nurodytų audito komiteto funkcijų yra įtrauktos į Bendrovės stebėtojų tarybos patvirtintas audito komiteto sudarymo ir veiklos vykdymo taisykles.</p> <p>Nuo 2013 m. kovo 5 d. iki 2014 m. vasario 24 d. Bendrovėje audito komitetas nebuvo suformuotas.</p>

<p>c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą; 6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei.</p> <p>4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui.</p> <p>4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams.</p> <p>4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti.</p> <p>4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus.</p> <p>4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams.</p> <p>4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.</p>		
<p>4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.</p>	NE	Bendrovėje nėra atliekamas kolegialaus organo veiklos vertinimas ir nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją.
<p>V principas: Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.</p>		
<p>5.1. Bendrovės kolegialiems priežiūros ir valdymo organams (šiam principui sąvoka <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą</p>	TAIP	

<p>vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbiningą atmosferą posėdžio metu.</p>		
<p>5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, koku periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Bendrovėje stebėtojų tarybos posėdžiai pagal Bendrovės įstatų 45.3 straipsnį vyksta ne rečiau kaip vieną kartą per ketvirtį. Vadovaudamasi stebėtojų tarybos darbo reglamentu, stebėtojų taryba kalendorinių metų pradžioje sudaro eilinių stebėtojų tarybos posėdžių grafiką.</p> <p>Bendrovėje Valdybos posėdžiai pagal Bendrovės įstatų 84.4 straipsnį vyksta ne rečiau kaip vieną kartą per dvi savaites. Vadovaudamasi Valdybos darbo reglamentu, Valdyba kalendorinių metų pradžioje sudaro eilinių valdybos posėdžių grafiką.</p>
<p>5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarka susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinais reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Vadovaujantis stebėtojų tarybos darbo reglamentu, apie šaukiamą posėdį stebėtojų tarybos nariai ir į posėdį kviečiami asmenys informuojami prieš 6 (šešias) darbo dienas, tai pat jiems pateikiama visa reikalinga su posėdžio darbotvarkėje numatytais svarstyti klausimais susijusi medžiaga.</p> <p>Vadovaujantis Valdybos darbo reglamentu, apie šaukiamą posėdį Valdybos nariai ir į posėdį kviečiami asmenys informuojami prieš 5 (penkias) darbo dienas, tai pat jiems pateikiama visa reikalinga su posėdžio darbotvarkėje numatytais svarstyti klausimais susijusi medžiaga.</p>
<p>5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti sprenddami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.</p>		
<p>6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Bendrovėje visą įstatinį kapitalą sudaro 1 lito nominalo paprastosios vardinės akcijos, kurios visiems jų turėtojams suteikia vienodas turtines ir neturtines teises.</p>
<p>6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Bendrovės įstatuose, kurie viešai skelbiami Bendrovės tinklalapyje internete, yra nurodomos akcijų suteikiamos teisės.</p>

<p>6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.</p>	TAIP	<p>Bendrovės įstatų 70.1 ir 72 punktuose nustatyti svarbių sandorių kriterijai, pagal kuriuos nustatomi sandoriai, kuriems reikia visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimo.</p>
<p>6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime.</p>	TAIP	<p>Bendrovė visuotinį akcininkų susirinkimą šaukia ir kitas susirinkimo procedūras įgyvendina Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka.</p>
<p>6.5. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.</p>	TAIP	<p>Vadovaujantis Akcinių bendrovių įstatymu, Bendrovė iš anksto skelbia viešai prieinamame Bendrovės interneto tinklalapyje parengtus visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimų projektus, lietuvių ir anglų kalba.</p> <p>Apie priimtus visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimus skelbiama Bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalba.</p> <p>Ši informacija, vadovaujantis Bendrovės įstatais ir kitais teisės aktais, taip pat skelbiama NASDAQ OMX Vilnius biržoje bei Registrų centro platinamame elektroniniame leidinyje.</p>
<p>6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.</p>	TAIP	<p>Bendrovės akcininkai gali įgyvendinti savo teisę dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime tiek asmeniškai, tiek per atstovą, jeigu asmuo turi tinkamą įgaliojimą arba su juo sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis teisės aktų nustatyta tvarka. Bendrovė sudaro sąlygas akcininkams balsuoti užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį, kaip numatyta Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo.</p>
<p>6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsienyje gyvenantiems akcininkams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.</p>	NE	<p>Nėra praktikos balsuoti elektroninių ryšių priemonių pagalba.</p>
<p>VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.</p>		

<p>7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Vadovaujantis Bendrovės įstatu 45.9 straipsniu, Bendrovės stebėtojų tarybos narys neturi teisės balsuoti, kai tarp stebėtojų tarybos nario ir Bendrovės kyla interesų konfliktas.</p> <p>Vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 35 straipsnio 6 dalimi, Bendrovės Valdybos narys neturi teisės balsuoti, kai Valdybos posėdyje sprendžiamas su jo veikla Valdyboje susijęs ar jo atsakomybės klausimas.</p> <p>Be to, pagal teisės aktus, Bendrovės valdymo organų nariai privalo vengti situacijos, kai jų asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti Bendrovės interesams.</p>
<p>VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika</p>		
<p>Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.</p>		
<p>8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita), kuri turėtų būti aiški ir lengvai suprantama. Ši atlyginimų ataskaita turėtų būti paskelbta ne tik kaip bendrovės metinio pranešimo dalis, bet turėtų būti skelbiama ir bendrovės interneto tinklalapyje.</p>	<p>NE</p>	<p>Bendrovėje atlyginimų politikos ir direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka bei Bendrovės atlyginimų politikos ataskaita pagal susiklosčiusią praktiką nėra rengiama. Tokio reikalavimo nenustato teisės aktai. Bendra informacija apie Bendrovės atlyginimų politiką ir vidutiniai atskirų darbuotojų grupių atlyginimų dydžiai viešai skelbiami Bendrovės</p>

		metiniame pranešime. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 25 straipsnio 5 dalimi, Bendrovė viešai skelbia Bendrovės valdymo organų nariams nustatytą darbo užmokestį ir kitas su valdymo organų narių funkcijomis susijusias išmokas.
8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.	NE	Metiniame pranešime nėra pateikiama Bendrovės direktorių atlyginimų politika ateinantiems ir tolesniems metams. Metiniame pranešime pateikiama informacija apie Bendrovės valdymo organų nariams priskaičiuotas pinigų sumas (atlyginimus, kitas išmokas, tantjemas, kitas išmokas iš pelno).
8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija: 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis; 3) paaiškinimas, kuo pasirinkti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai naudingi ilgalaikiams bendrovės interesams; 4) metodų, taikomų siekiant nustatyti, ar tenkinami veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, paaiškinimas; 5) pakankamai išsami informacija apie kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpius; 6) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 7) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 8) pakankamai išsami informacija apie išėitinių išmokų politiką; 9) pakankamai išsami informacija apie akcijomis pagrįsto atlyginimo teisių suteikimo laikotarpį, kaip nurodyta 8.13 punkte; 10) pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta 8.15 punkte; 11) pakankamai išsami informacija apie panašių bendrovių grupių, kurių atlyginimo nustatymo politika buvo analizuojama siekiant nustatyti susijusios bendrovės atlyginimų nustatymo politiką, sudėtį. 12) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas; 13) atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.	NE	Metiniame pranešime pateikiama informacija apie Bendrovės valdymo organų nariams priskaičiuotas pinigų sumas (atlyginimus, kitas išmokas, tantjemas, kitas išmokas iš pelno), informacija apie perleistą turtą ir suteiktas garantijas Bendrovės valdymo organų nariams, taip pat kita informacija, susijusi su atlygiu Bendrovės valdymo organų nariams. Žr. 8.1 punkto komentarą.
8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, <i>inter alia</i> , informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išėitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.	NE	Nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją
8.5. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.5.1–8.5.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu. 8.5.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba)	NE	Nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją

<p>tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime; 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei; 3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos; 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms; 5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais; 6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus. <p>8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos; 2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje; 3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos; 4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais. <p>8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais; 2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais. <p>8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.</p>		
<p>8.6. Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, bendrovės turėtų nustatyti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas. Nekintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad bendrovė galėtų nemokėti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.</p>	NE	Nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją
<p>8.7. Kintamų sudedamųjų atlyginimo dalių skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.</p>	NE	Nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją
<p>8.8. Kai yra skiriama kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protingumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintamos sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginat ją su nekintama atlyginimo dalimi.</p>	NE	Nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją

8.9. Į susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta nuostata, leidžianti bendrovei susigražinti kintamą sudedamąją atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.	NE	Nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją
8.10. Išaitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekintamos atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.	TAIP	
8.11. Išaitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.	TAIP	
8.12. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.	NE	Nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją
8.13. Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.	TAIP	Netaikytina
8.14. Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojamos mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisės į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	TAIP	Netaikytina
8.15. Po teisių suteikimo direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiui, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekintamoji plus kintamoji dalis) vertė.	TAIP	Netaikytina
8.16. Į direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiami akcijų pasirinkimo sandoriai.	TAIP	
8.17. Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai, turėtų būti skatinami dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.	TAIP	
8.18. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politiką arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.	TAIP	
8.19. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spresti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų	NE	Įmonėje nėra taikomos tokios schemos ir nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją

poveikį.		
<p>8.20. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais:</p> <p>1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius;</p> <p>2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos;</p> <p>3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti;</p> <p>4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia;</p> <p>5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemas, kurias panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams.</p> <p>Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.</p>	NE	Įmonėje nėra taikomos tokios schemas ir nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją
8.21. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritari akcininkai.	NE	Įmonėje nėra taikomos tokios schemas ir nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją
8.22. 8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti schemeje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.	NE	Įmonėje nėra taikomos tokios schemas ir nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją
8.23. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemas išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemas taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.	NE	Įmonėje nėra taikomos tokios schemas ir nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją
<p>IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka <i>interesų turėtojai</i> apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.</p>		
9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiama tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.	TAIP	
9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės	TAIP	<p>Bendrovė laikosi šių rekomendacijų.</p> <p>Pavyzdžiui, su Bendrovės darbuotojų atstovais vykdomos konsultacijos, derybos, pasitarimai</p>

valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.		dėl Bendrovėje vykdomų veiklos optimizavimo procesų. Pagal su Bendrovės darbuotojų atstovais pasirašytą Bendrovės kolektyvinę sutartį, Bendrovė informuoja profesinių sąjungų atstovus apie Bendrovėje numatomas permainas, Bendrovės finansinę padėtį ir kt. Interesų turėtojai gali dalyvauti Bendrovės valdyme tiek, kiek tai numato įstatymai.
9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.	TAIP	
X principas: Informacijos atskleidimas Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai		
10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie: 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) bendrovės tikslus; 3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius; 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksnius; 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąraše, atskleidimu.	TAIP, išsky-rus pun-ktus (4) ir (7)	
10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.	TAIP	
10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principu.	NE	Nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją
10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės aciniame kapitale programas ir pan.	NE	Nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją
10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po NASDAQ OMX Vilnius prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.	TAIP	Bendrovė informaciją per Vilniaus vertybinių popierių biržos naudojamą informacijos atskleidimo sistemą pateikia lietuvių ir anglų kalbomis vienu metu. Bendrovė skelbia informaciją prieš Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesiją arba po jos ir vienu metu pateikia visoms rinkoms, kuriose prekiaujama Bendrovės vertybiniais popieriais. Informacijos, galinčios turėti įtakos jos išleistų vertybinių popierių kainai, Bendrovė neatskleidžia komentuose, interviu ar kitais būdais tol, kol tokia

		informacija viešai paskelbiama per biržos informacijos sistemą.
10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų, o teisės aktų nustatytais atvejais neatlygintą priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.	TAIP	Be 10.5 punkto komentare nurodyto informacijos atskleidimo būdo, Bendrovė naudojami įvairiomis priemonėmis (VĮ Registrų centras leidžiamu elektroniniu leidiniu viešiemis pranešimams skelbti, naujienų agentūromis, viešai prieinamu Bendrovės interneto tinklalapiu), siekdama užtikrinti, kad skleidžiama informacija pasiektų kuo daugiau suinteresuotų asmenų. Bendrovės interneto tinklalapyje informacija skelbiama lietuvių ir anglų kalbomis.
10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, finansinių ataskaitų rinkinį bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.	TAIP	
XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.		
11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.	TAIP	
11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, - bendrovės valdyba.	NE	Audito įmonė Bendrovėje parenkama atliekant viešą pirkimą.
11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydamą, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	TAIP/ NE	Iš audito bendrovių Bendrovė ne audito paslaugas perka tik išimtiniais atvejais ir paprastai tai būna mažareikšmiai sandoriai, todėl nėra praktikos atskleisti tokią informaciją akcininkams ar kitiems valdymo organams.